

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MINTIU GHERLII PENTRU PERIOADA 2021-2027

2021

FIȘA PROIECTULUI

Denumirea proiectului:

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MINTIU GHERLII PENTRU PERIOADA 2021-2027

Beneficiar:

PRIMĂRIA COMUNEI MINTIU GHERLII
Localitatea Mintiu Gherlii, nr 184, județ Cluj

Proiectant general:

SC ECO MAPS SRL – CLUJ

Director General ing. CĂLIN ROMAN

Proiectanți:

dr. econ. MARIUS CRISTEA

geograf DANIELA ROMAN

ing. ADRIAN PODARU

Contract nr.: **6516/ 2020**

Proiect nr.: **128 / 2020**

Cluj Napoca, septembrie 2021

Cuprins

CAPITOLUL I. ANALIZA – DIAGNOSTIC A DEZVOLTĂRII SOCIO-ECONOMICE LA NIVELUL COMUNEI MINTIU GHERLII	5
1. Elemente geografice generale, încadrare în teritoriu și rețeaua de localități.....	5
2. Demografia.....	12
3. Activitatea economică	19
3.1. Agricultură	20
3.2. Industria, Construcțiile și Serviciile.....	25
3.3. Forța de muncă.....	27
4. Accesibilitatea și infrastructura de transport	32
5. Infrastructura tehnico-edilitară	35
5.1. Alimentarea cu apă și canalizare	35
5.2. Alimentarea cu energie electrică.....	37
5.3. Încălzirea și asigurarea combustibilului pentru gătit la nivelul locuințelor	38
5.4. Telecomunicații	40
6. Fondul locativ.....	40
7. Educație.....	52
8. Sănătate	54
9. Incluziune socială	55
10. Protecția mediului și managementul riscurilor.....	55
11. Patrimoniul, cultura și sportul.....	58
12. Turismul și activitățile recreative	60
13. Capacitate administrativă	61
ANALIZA SWOT.....	67

CAPITOLUL II. STRATEGIA DE DEZVOLTARE A COMUNEI MINTIU GHERLII PENTRU PERIOADA 2021-2027 76

II.1. CONTEXTUL STRATEGIC 76

 DOCUMENTE STRATEGICE RELEVANTE DE LA NIVEL EUROPEAN: 76

 DOCUMENTE STRATEGICE RELEVANTE DE LA NIVEL NAȚIONAL: 79

 DOCUMENTE STRATEGICE RELEVANTE DE LA NIVEL REGIONAL: 94

 DOCUMENTE STRATEGICE RELEVANTE DE LA NIVEL JUDEȚEAN: 95

 DOCUMENTE STRATEGICE RELEVANTE DE LA NIVEL MICROREGIONAL: 97

 DOCUMENTE STRATEGICE RELEVANTE DE LA NIVEL LOCAL: 97

II.2. Viziunea pe termen lung (2030) și obiectivul general pentru orizontul anului 2027 ... 99

II.3. Obiective specifice, priorități de intervenție și acțiuni propuse 100

CAPITOLUL III. PLANUL DE ACȚIUNE ȘI MANAGEMENTUL IMPLEMENTĂRII STRATEGIEI DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MINTIU GHERLII 128

III.1. Portofoliul (fișele) de proiecte prioritare ale Comunei pentru perioada 2021-2027: 128

III.2. Pașii necesari pentru implementarea proiectelor prioritare 152

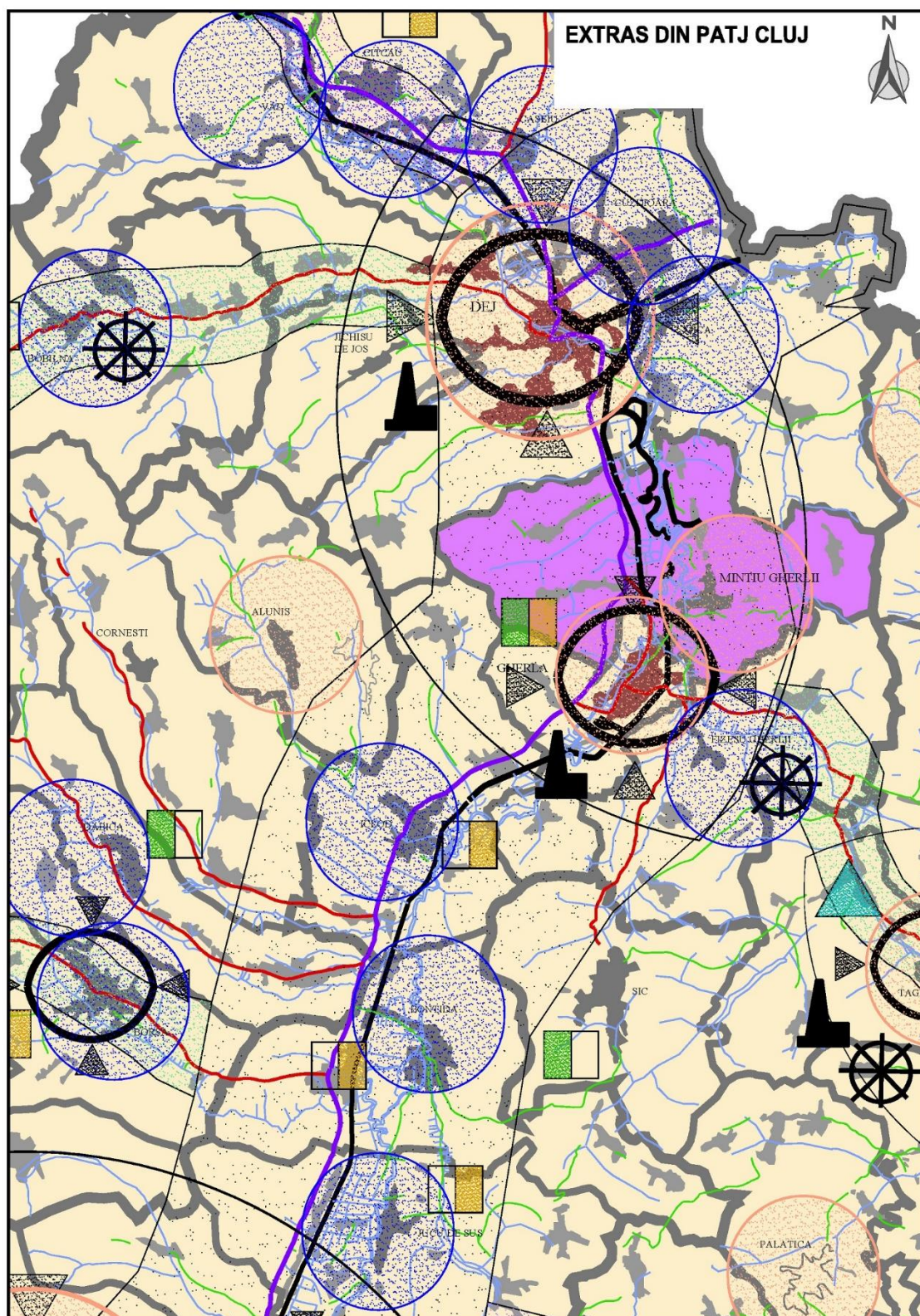
III.3. Managementul implementării strategiei. Comunicarea aferentă acesteia 155

III.4. Monitorizarea implementării strategiei 159

CAPITOLUL I. ANALIZA – DIAGNOSTIC A DEZVOLTĂRII SOCIO-ECONOMICE LA NIVELUL COMUNEI MINTIU GHERLII

1. ELEMENTE GEOGRAFICE GENERALE, ÎNCADRARE ÎN TERITORIU ȘI REȚEAUA DE LOCALITĂȚI

Comuna Mintiu Gherlii este situată în partea de nord a județului Cluj (unitate administrativ-teritorială încadrată în categoria NUTS 3), care face parte din Regiunea de Dezvoltare Nord - Vest (NUTS 2) și din regiunea istorică a Transilvaniei. Comuna se află la o distanță de aproximativ 4 km de municipiul Gherla, 14 km de municipiul Dej, cele mai importante centre urbane din partea de nord a județului, și la 48 km de municipiul Cluj-Napoca, al doilea cel mai important centru urban la nivel național (după capitală) și cel mai puternic pol de creștere de la nivel regional. Comuna se învecinează la SV cu municipiul Gherla și comuna Iclod, la N cu municipiul Dej și comuna Mica, la NE cu comuna Unguraș și la SE cu comunele Fizeșu-Gherlii și Sânmartin.

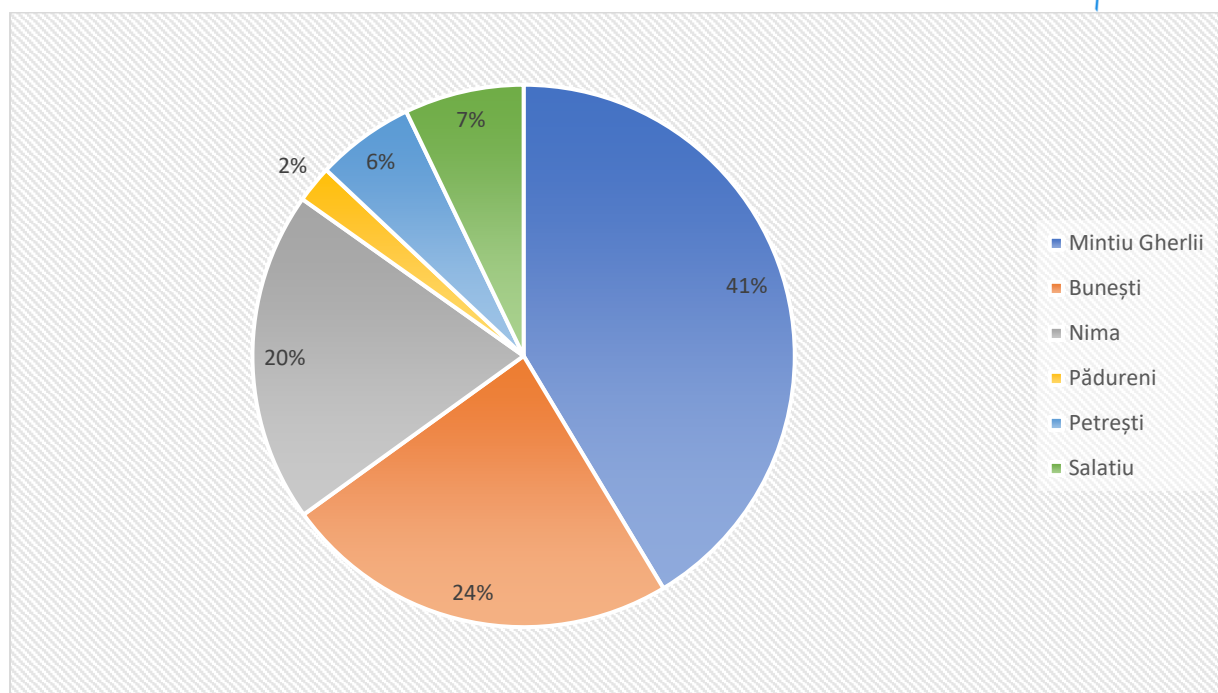

Figură 1 - Poziționarea comunei Mintiu Gherlii în context județean

Sursa: Extras din PATJ Cluj

Deși comuna prezintă urme de locuire continuă încă din perioada romană, aceasta a fost atestată documentar la începutul secolului 13. Astfel cel mai vechi sat este Nima, care a fost atestat în anul 1225, urmat de Mintiu Gherlii (reședința actuală a comunei), în anul 1268. Un secol mai târziu, în anul 1308 apare atestat documentar satul Salatiu, iar la începutul secolului 15 apar satele Pădureni (1424) și Bunești (1411). Satul Petrești nu are o atestare documentară exactă, însă putem specula că acesta a apărut în aceeași perioadă. Comuna Mintiu Gherlii a făcut parte timp de aproape 800 de ani din Regatul Ungariei, mai exact din Comitatul medieval Dăbâca (din secolul al XII-lea până în 1874), apoi din comitatul Solnoc-Dăbâca, districtul Gherla (până în anul 1920). În perioada interbelică (1920-1950), comuna intră în componența județului Someș, plasa Gherla. Perioada comunistă aduce o serie de restructurări la nivel administrativ-teritorial, astfel că ia naștere Regiunea Cluj, fiind înființat raionul Gherla, din care făcea parte și Mintiu Gherlii. Din anul 1968, după reinstituirea județelor, comuna face parte din județul Cluj, așa cum este acesta organizat acesta și în prezent.

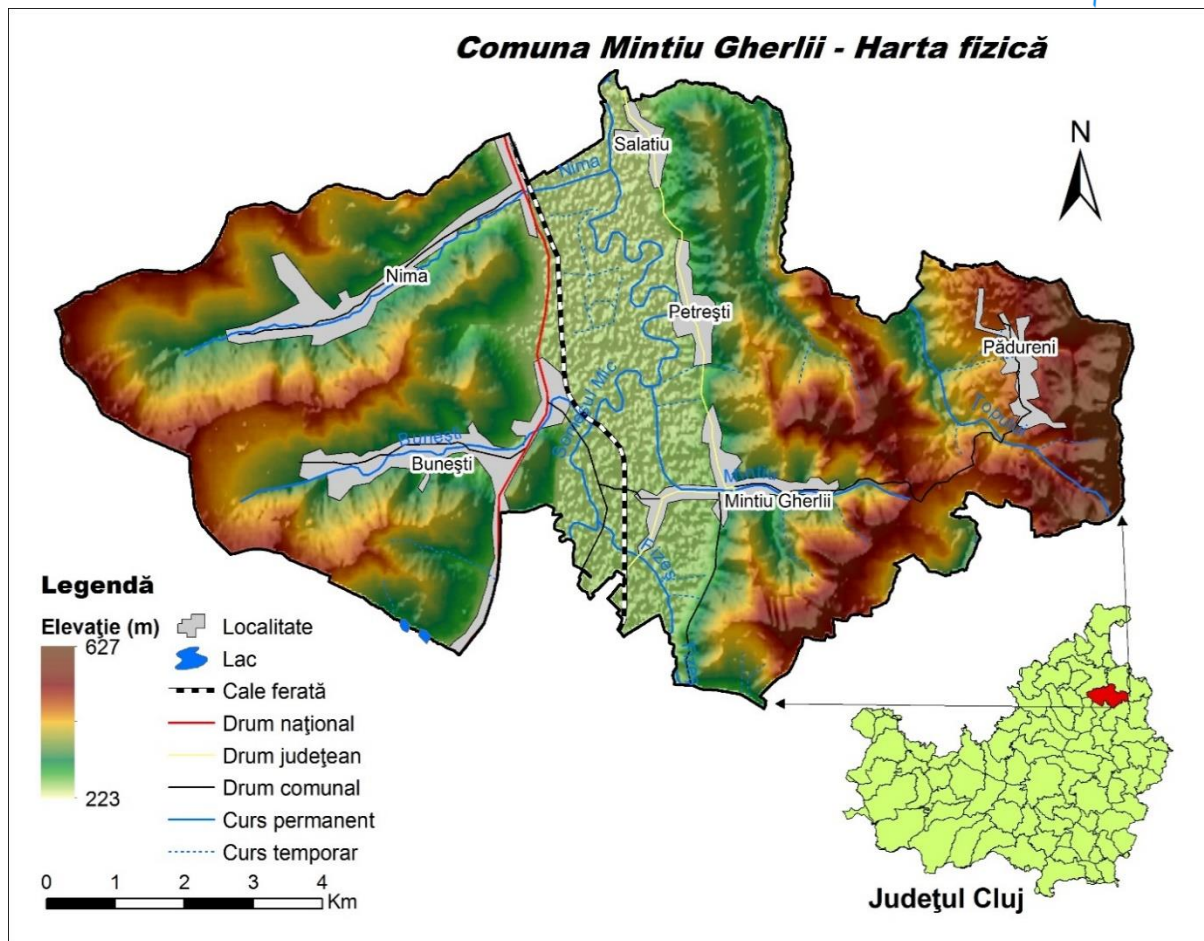
Suprafața totală a comunei este de 78,52 kmp (7.852 ha), plasând-o printre comunele cu o suprafață medie la nivel județean. Aceasta este compusă din satele Mintiu Gherlii (reședința comunei), Bunești, Nima, Pădureni, Petrești și Salatiu. În ceea ce privește distribuția populației în teritoriu, în anul 2011, satul Mintiu Gherlii deținea o proporție de 41% din totalul populației stabile, fiind urmat de satele Bunești (24%) și Nima (20%). În ceea ce privește restul satelor componente, ponderea acestora varia între 7% (Salatiu) și 2% (Pădureni). Tendința istorică, dată de recensămintele de după anul 1966, este una de scădere a populației în toate satele componente ale comunei, cu excepția perioadei 1992-2002 când s-a înregistrat o creștere a populației resimțită în majoritatea satelor (în principal, ca efect al remigrației populației disponibilizate din cele două centre urbane învecinate).

Figură 2 - Populația stabilă pe sate componente, la recensământul din 2011

Sursa: INS. RGPL 2011

Teritoriul comunei se suprapune parțial peste trei subunități de relief: partea vestică a acesteia se întinde peste Dealurile Dejului, partea centrală ocupă o porțiune a Culoarului Someșului, iar partea de est aparține Dealurilor Jimborului. Din punct de vedere morfologic, relieful este predominant colinar, puternic fragmentat și erodat, cu altitudini cuprinse între 223 și 627 m. Astfel la nivel local întâlnim ca tip de relief doar **relieful structural**. Acesta este prezent un stil tectonic ce se manifestă în depozitele paleogene miocen-inferioare și miocen-medii, inclusiv tuful de Dej. Un alt stil se întâlnește în depozitele din acoperișul tufului de Dej. Primul stil se prezintă ca o mare structură homoclinală cu înclinări de 5-10 grade către interior, complicată în zona de margine cu câteva brahicute și o serie de falii gravitaționale ce îmbracă structura fundamentului încadrându-se în stilul germanic. Al doilea stil situat în partea mai internă a depresiunii cuprinde domurile diapire de sare care se asociază cu o serie de cute cvasiliniare, situate în releu. Acestea sunt datorate decolării depozitelor mai noi decât sarea determinată de componenta tangențială a gravitației, iar domurile diapire sunt datorate izostaziei.

Figură 3 - Harta fizică a comunei Mintiu Gherlii

Sursa: ECO MAPS. PUG Comuna Mintiu Gherlii

Comuna Mintiu Gherlii s-a dezvoltat, din punct de vedere geologic, pe un fundament alcătuit, în principal, din argile și argile marnoase, marne, gresii cu cărbuni, șisturi marnoase, tufuri, nisipuri și pietrișuri. Regiunea comunei s-a schițat în Paleogen, după faza Iaramică, definitivându-se în Neogen. Aceasta cuprinde depozite paleogene epicontinentale și neogene de molasă.

Solurile de pe teritoriul comunei, conform PUG, fac parte din următoarele categorii:

- **Cernoziomuri:** în cadrul comunei Mintiu Gherlii aceste soluri se găsesc pe o suprafață redusă din partea de sud-vest a acesteia;
- **Erodisoluri:** se găsesc sub formă de fâșii la est de satele Salatiu și Petrești, la nord și la sud de satele Mintiu Gherlii și Bunești, respectiv la nord de satul Nima;
- **Solurile aluviale:** se regăsesc în special în aria albiilor minore ale cursurilor de apă din comună;
- **Solurile brune argiloluviale:** sunt răspândite în jumătatea vestică a comunei, în jurul satului Mintiu Gherlii și la vest de satul Pădureni;

- **Solurile brune eu – mezobazice:** au cea mai largă răspândire la partea inferioară a etajului pedocambic, la altitudini cuprinse mai cel mai adesea la peste 500 m. Acestea se găsesc dispuse la sud de satul Bunești, pe o porțiune restrânsă la nord de acesta, și în jurul satului Salatiu;
- **Solurile brune luvice și derivate:** acesta acoperă suprafețe considerabile pe tot teritoriul comunei;
- **Solurile gleice:** sunt întâlnite, în general, în jumătatea sectorului sudic al văii Someșului mic;
- **Solurile negre clinohidromorfe:** sunt localizate sub formă de fâșii în jumătatea vestică a comunei;

Principalele cursuri de apă ce străbat comuna Mintiu Gherlii sunt: Someșul Mic care traversează comuna de la sud la nord, prin partea centrală a acesteia; pârâul Nima, care curge prin satul cu același nume și se varsă în Someșul Mic; pârâul Bunești, care izvorăște din sud-estul comunei, trece prin satul omonim și se varsă în Someșul Mic; pârâul Mintiu, care traversează satul Mintiu Gherlii de la est la vest, schimbă direcția spre nord la ieșirea din localitate și se varsă în Someșul Mic; râul Fizeș, care curge pe o distanță mică din sudul comunei fiind colectat de Someșul Mic; pârâul Topului curge pe o distanță scurtă prin estul comunei. Cea mai importantă apă curgătoare este Someșul Mic, râu care colectează apele aproape tuturor organismelor torențiale sau pâraielor de pe interfluviul care le separă. Afluenții Someșului Mic sunt pâraie de ordin hidrografic VI, care beneficiază de un regim hidrografic de tip vestic transilvănean, cu debite de apă variabile, sensibile la intervalele ploioase, cu debite mici de apă, sub 0,5 mc/s, și cu pante de scurgere care nu depășesc 6-7 m/km. Scurgerea majoritară este primăvara, cu un procent de 44-50%, iar cea mai mică scurgere se înregistrează între lunile august – noiembrie, cu valori între 3-4%. Aceste pâraie autohtone au alimentare pluvio-nivală moderată, datorită evapotranspirației bogate. Pe văile secundare și pe afluenții torențiali energia de relief este sub 100 m.

Comuna Mintiu Gherlii are o climă temperat-continentală moderată, determinată de circulația maselor de aer din vest și puțin influențată de masele de aer din partea de sud-vest, fără oscilații mari de temperaturi. Din punct de vedere climatic, sectorul subunității de relief Culoarul Someșului aparține zonei de climă temperat-continentală cu influențe de nuanță oceanică și topoclimat caracteristic regiunilor de vale. Mișcarea maselor de aer (vânturile): regiunea Valea Someșului se află sub incidența directă a maselor de aer oceanice. Aceasta are frecvența cea mai mare (peste 45%) și se face simțită îndeosebi dinspre vest, fiind activă în orice lună din an. Ea este impusă îndeosebi de deplasarea unei mase anticlonale din sud-vestul Europei spre o arie depresionară din nordul Europei, generând precipitații bogate pe parcursul anului. Deschiderea largă, spre nord-vest, permite pătrunderea maselor de aer umede, astfel că teritoriul comunei Mintiu Gherlii primește cantități apreciabile de precipitații medii anuale variind în funcție de altitudine, expoziția versanților și variabilitatea naturală a climatei. În anii ploioși, cu activitate ciclonică intensă, cantitățile de precipitații au înregistrat în

lunile de vârf și 130-140 mm (media lunară). Regimul pluviometric al comunei este cel al zonei Dealurilor Clujului și Dejului. Primăvara, ca urmare a intensificării activității ciclonice din Atlantic și prin pătrunderea maselor de aer mai umed, cresc cantitățile de precipitații față de cele din timpul iernii. Toamna se caracterizează prin precipitații moderate și ploi relativ calde. Cantitatea medie de precipitații variază între 617,9 și 715,7 mm, cu valori mai mari în regiunile înalte a comunei și valori mai mici în partea centrală, în valea Someșului Mic. Temperatura medie anuală este de 8,5 °C, atingând temperatura maximă în luna iulie (media 18,7 °C) și minima în luna ianuarie (temperatura medie -5,3 °C).

Vegetația naturală de pe teritoriul comunei Mintiu Gherlii este influențată de solurile și tipoclimatul zonei. Astfel, Valea Someșului se încadrează altitudinal etajului pădurilor de foioase, cu următoarele subetaje și specii:

- Subetajul pădurilor colinare de fag și carpen sau carpino-făgete care s-au dezvoltat pe soluri mai sărace în humus – pe înălțimile ce depășesc 550-600 m;
- Subetajul de gorun și gorun cu carpen, întâlnite pe versanții însoriți și cu altitudini de până la 500 m. Tot acestui subetaj îi aparțin și pădurile de șleau cu gorun și specii de amestec;
- Zona de contact a Văii Someșului cu poalele dealurilor, cu altitudini joase de 300 m, care adăpostesc păduri de gorun, cer sau gârniță;
- Pajiștile colinare acoperite cu iarba vântului și păiuș roșu;
- Versanții umbriți și cu expunere nordică, cu inversiuni de temperatură, unde se întâlnesc și specii de conifere în amestec cu foioase (fagul și carpenul);

Speciile arbustive se dezvoltă la limita pădurilor, dar și ca asociații independente. Dintre arbuști, se remarcă tulichina prin florile tubulare de culoare alb spre roz, numit popular „piperul lupului”. În zona culturilor agricole sunt răspândite ierburile asociate, care pot duce la compromiterea acestora: pirul, pălămida, volbura, susaiul, etc. În luncile apelor cresc specii hidrofile, cum ar fi rogozul, iarba-ciutei, călțunul-doamnei, odăgaciul, brusturele dulce, lumânărica.

Fauna comunei Mintiu Gherlii este reprezentată de numeroase specii de mamifere, reptile și păsări specifice Podișului Someșan și Câmpiei Transilvaniei. Teritoriul comunei adăpostește numeroase specii de păsări, cum sunt: potârnichea, prepelița, țarca, gaița, pițigoii, mierla, privighetoarea, vrabia, pupăza, ciocănitoarea. Dintre răpitoarele de noapte fac parte cucuveaua, iar dintre răpitoarele de zi, uliul. Dintre păsările migratoare pot fi întâlnite în zonă: rândunica de casa, cucul, barza și graurul. În pădurile de pe teritoriul comunei trăiesc: lupul, căpriorul, fazanul, vulpea, bursucul, dihorul, nevăstuica, căprioara, țapul, mistrețul, lilieci, cârțița, ariciul, iepurele, veverița, șoarecii de câmp, popândăul și hârciogul. Dintre mamiferele mici se găsesc exemplare ca: șoarecele gulerat, veverița sau dihorul pătat, iar dintre speciile insectivore: chițcanul de pădure și cârțița. Trofee de vânătoare valoroase se pot obține din pădurile aparținătoare comunei: iepurele, vulpea, căpriorul, mistrețul, bursucul și lupul, o

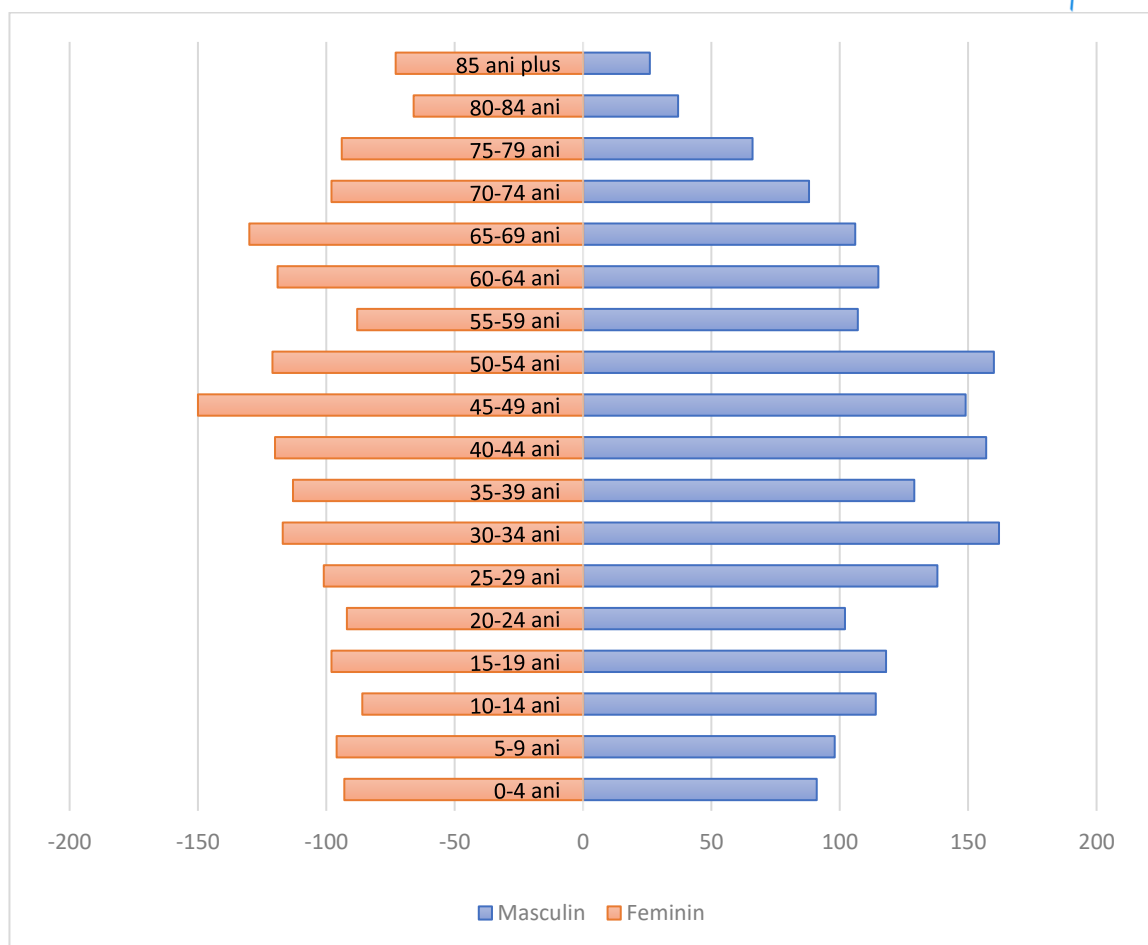
aparitie din ce în ce mai rară. Lupul execută, de obicei, mișcări sezoniere pe verticală, în timpul iernilor grele coboară în zona colinelor din apropierea localității Căprioara. Speciile de faună, de interes economic din sectorul râului Someșul Mic sunt știucă, caras, crap, clean, babușcă, roșioară, lin, biban, șalău etc.

2. DEMOGRAFIA

Estimările INS pentru data de 1 iulie 2020, indicau faptul că în comuna Mintiu Gherlii își aveau domiciliul 3.818 de persoane, ceea ce o plasa în categoria comunelor cu o populație medie la nivelul județului Cluj. Față de anul 1990, populația cu domiciliul în comună a scăzut cu aproape 278 de locuitori, ceea ce echivalează cu o scădere de circa 7%, peste media înregistrată la nivel național (-4,6%) și județean (-5,6%).

Din totalul locuitorilor cu domiciliul înregistrați la nivel local în anul 2020, 1.963 (51% din total) erau de sex masculin, iar 1.855 (49%) de sex feminin. Distribuția pe sexe la nivelul grupelor de vârstă înregistrează totuși unele variații: bărbații sunt mai numeroși în cazul persoanelor tinere și adulte, pe fondul nașterii mai multor băieți și a ratei mai reduse de migrație la vârstă adultă, în timp ce femeile devin net majoritare după vârsta de 65 de ani, pe fondul speranței de viață mai ridicate.

În ceea ce privește structura populației pe grupe mari de vârstă, la nivelul anului 2020, 15,1% dintre locuitori aveau vârsta între 0 și 14 ani, 58,2% între 15 și 59 de ani, iar 26,7% împliniseră vârsta de 60 de ani. Astfel, ponderea populației vârstnice se situa peste media județeană (24,4%) și națională (23,4%). Ponderea populației tinere se situa și ea la un nivel superior mediei județene (14,4%) și naționale (14,5%). Raportul dintre numărul de vârstnici și cel de tineri era de 1,77, ceea ce indica existența unui fenomen avansat de îmbătrânire demografică la nivel local.

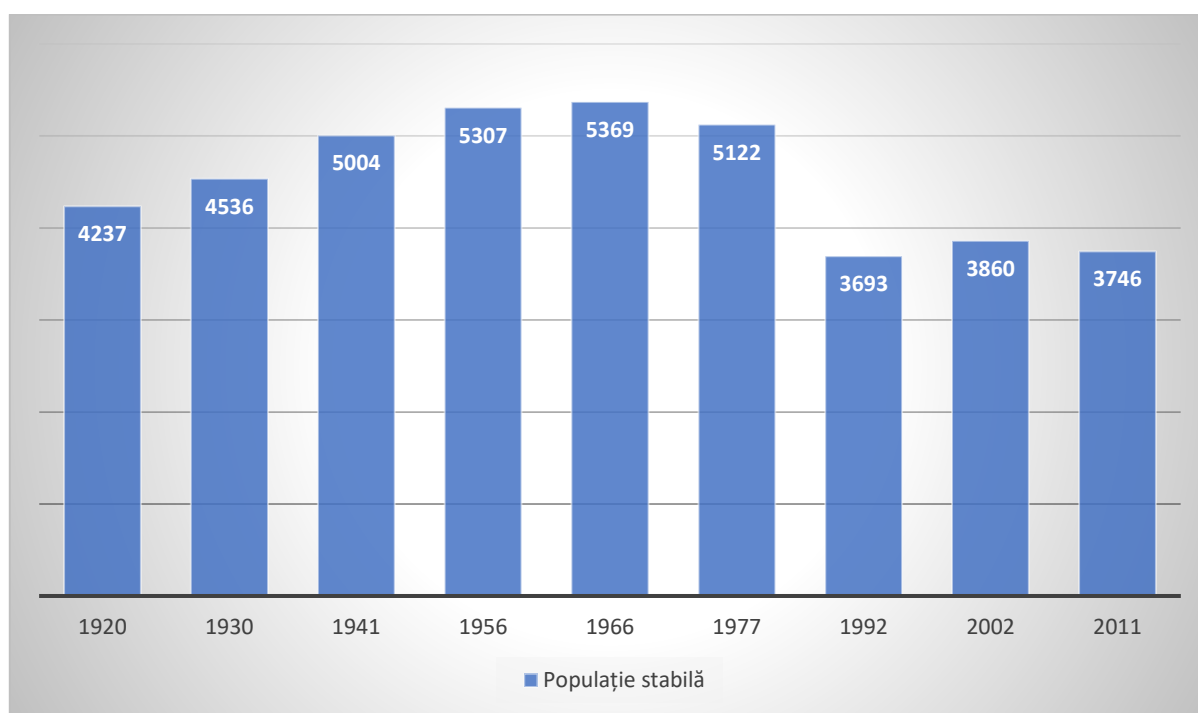
Figură 4 - Piramida vârstelor la nivelul comunei Mintiu Gherlii în anul 2020

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Piramida vârstei locuitorilor are o bază în curs de îngustare, mai ales la grupele 0-29 ani, ca urmare a reducerii treptate a natalității după 1990. Zona mediană a piramidei, care corespunde populației apte de muncă este bine reprezentată, mai ales în cazul persoanelor de sex masculin cu vârsta de 30-54 de ani, corespunzând ratei ridicate a natalității din perioada comunistă (mai ales din anii 70, așa-numiții "decreței"). Vârful piramidei este unul relativ larg, mai ales în cazul femeilor trecute de vârsta de 65 de ani, care o speranță de viață mai ridicată

Așadar, baza demografică a comunei Mintiu Gherlii este în prezent insuficientă pentru a contrabalansa tendința de creștere a numărului de persoane care atrag vârsta de pensionare, mai ales că în jurul anului 2030 în această din urmă categorie va intra și generația "decrețeilor". Prin urmare, ne putem aștepta ca în următorii 10 ani să scadă populația cu vârsta de sub 40 de ani, care joacă un rol decisiv în procesul de procreare, la o creștere a populație de 55-64 de ani, respectiv a celei de peste 75 ani. Acest lucru va însemna mai puțină populație aptă de muncă, mai puține persoane tinere care să-și întemeieze o familie și să dea naștere la copii, respectiv tot mai multe persoane la vârste înaintate și în pragul pensionării.

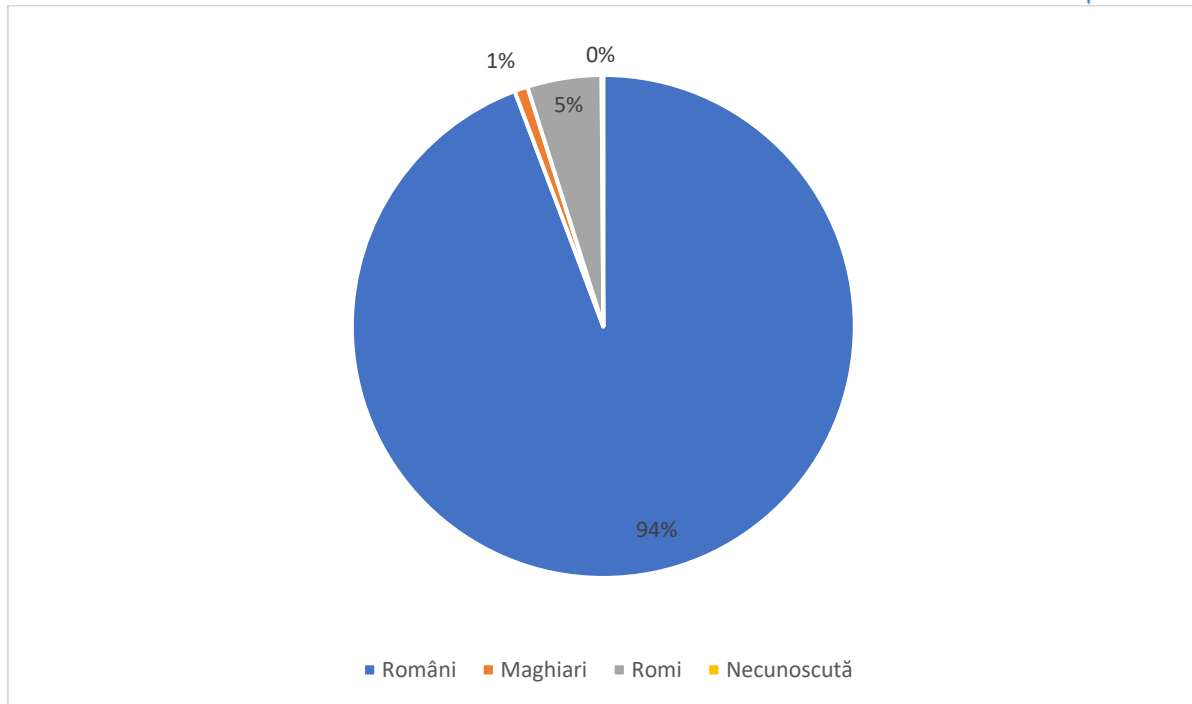
Din perspectivă istorică, populația comunei a avut o tendință de scădere în ultimii 50 de ani, mai ales pe fondul migrației forței de muncă către centrele urbane din județ. Astfel, față de nivelul maxim de peste 5.369 de locuitori atins în anul 1966, populația din prezent a comunei este cu circa 30% mai redusă. Apropierea comunei de municipiile Gherla și Dej a făcut totuși ca acest declin să fie mai puțin accentuat decât în cazul zonelor rurale mai izolate, mulți localnici având alternativa de a continua să trăiască în satele comunei și de a face naveta zilnic către cele două centre urbane. În plus, după 1990, o parte dintre cei mutați în oraș au preferat să se întoarcă la locurile de baștină, ceea ce a condus la o relativă stabilizare a populației față de perioada comunistă.

Figură 5 - Populația stabilă a comunei Mintiu Gherlii la recensămintele din perioada 1920-2011

Sursa: INS. Rezultatele definitive ale recensămintelor

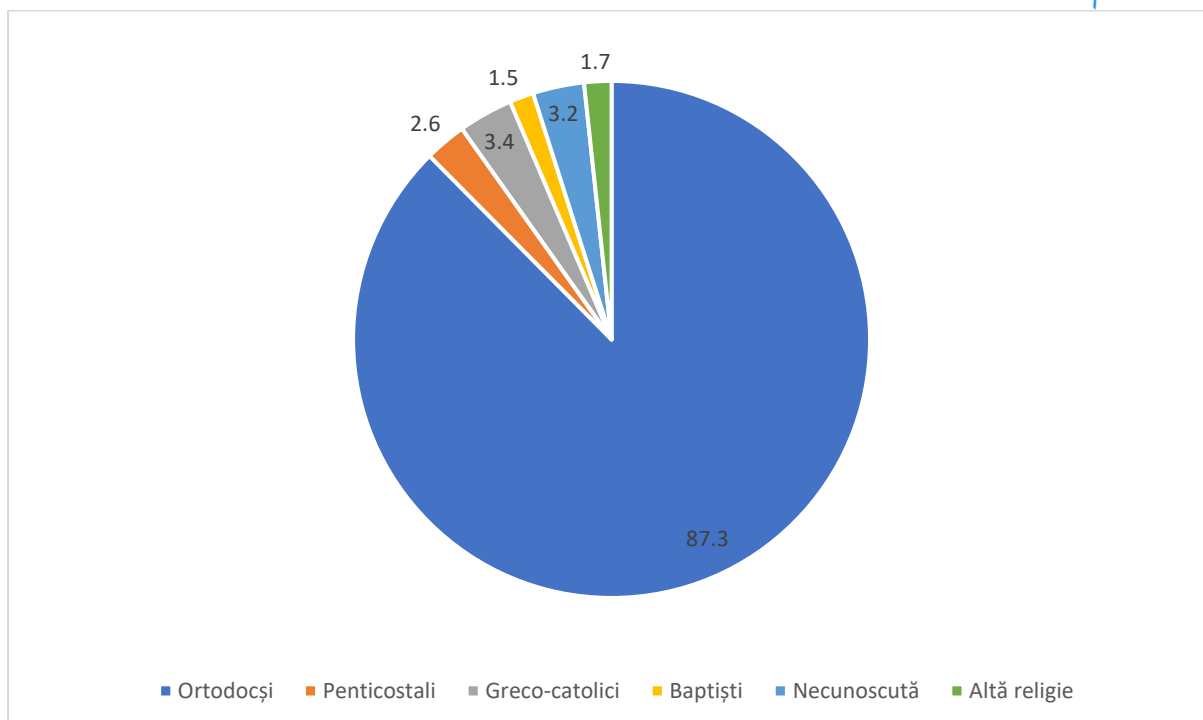
Conform recensământului din anul 2011, cea mai recentă sursă oficială disponibilă, la nivelul comunei Mintiu Gherlii există o comunitate etnică majoritară, 94% din totalul locuitorilor fiind etnici români. De asemenea comunitatea romă de la nivel local reprezenta 5% din totalul populației, în timp ce comunitatea maghiară reprezenta doar 1%. Din punct de vedere istoric, deși comunitatea maghiară a scăzut numeric, procentul acesteia din totalul populației a rămas relativ constant încă din anii 50. În ceea ce privește comunitatea romă, ultimele două recensăminte arată o tendință de creștere a populației.

Figură 6 - Structura etnică a populației comunei Mintiu Gherlii, la recensământul din 2011

Sursa: INS. RGPL 2011

În ceea ce privește structura confesională, ortodocșii dețin în prezent ponderea majoritară de 87,3%, urmați de greco-catolici (3,4%), penticostali (2,6%) și bapțiști (1,5%). Astfel, desființarea cultului greco-catolic de către autoritățile comuniste a condus la trecerea celor mai mulți enoriași la bisericile ortodoxe, care au devenit majoritare începând cu anii 50. De asemenea, numărului de adepți ai cultelor neoprotestante a crescut odată cu numărul de persoane de etnie romă, în rândul cărora există cei mai mulți enoriași.

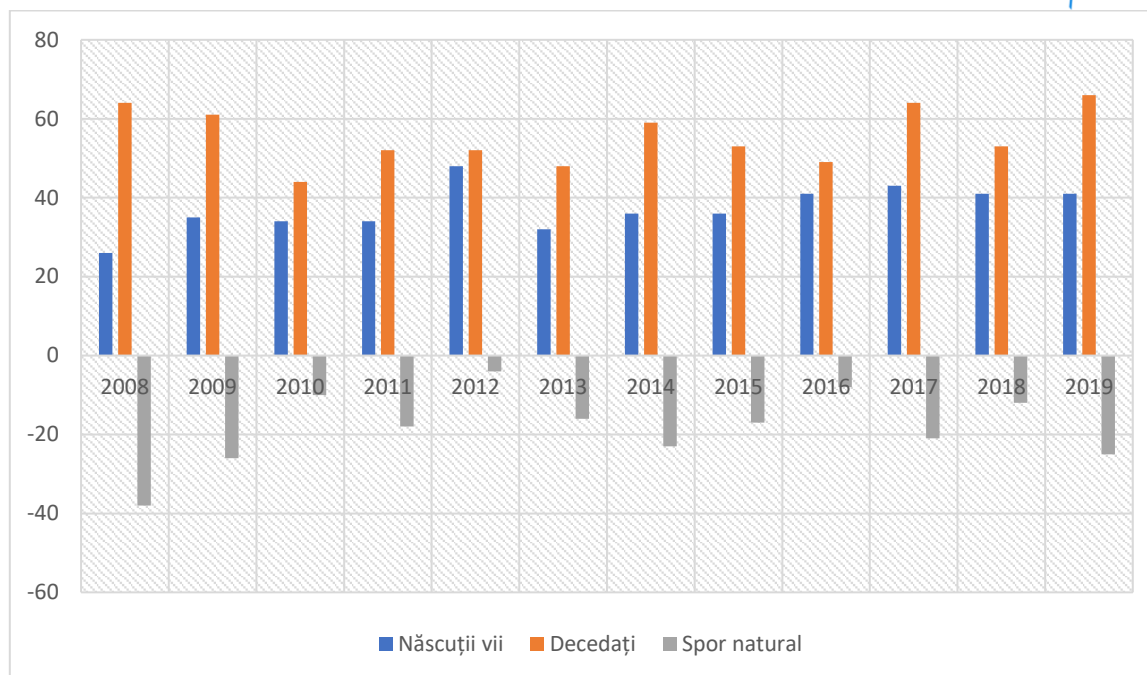

Figură 7 - Structura confesională a populației comunei Mintiu Gherlii, la recensământul din 2011

Sursa: INS. RGPL 2011

Per ansamblul intervalului 2008-2019, la nivelul comunei Mintiu Gherlii numărul deceselor a fost cu 218 mai mare decât al nașterilor, sporul natural fiind negativ an de an și devenind principala cauză a scăderii populației. Acesta este rezultatul fenomenului de îmbătrânire demografică tot mai accentuat de la nivel local, care a debutat încă din perioada comunistă, odată cu migrația către zonele urbane a populației tinere.

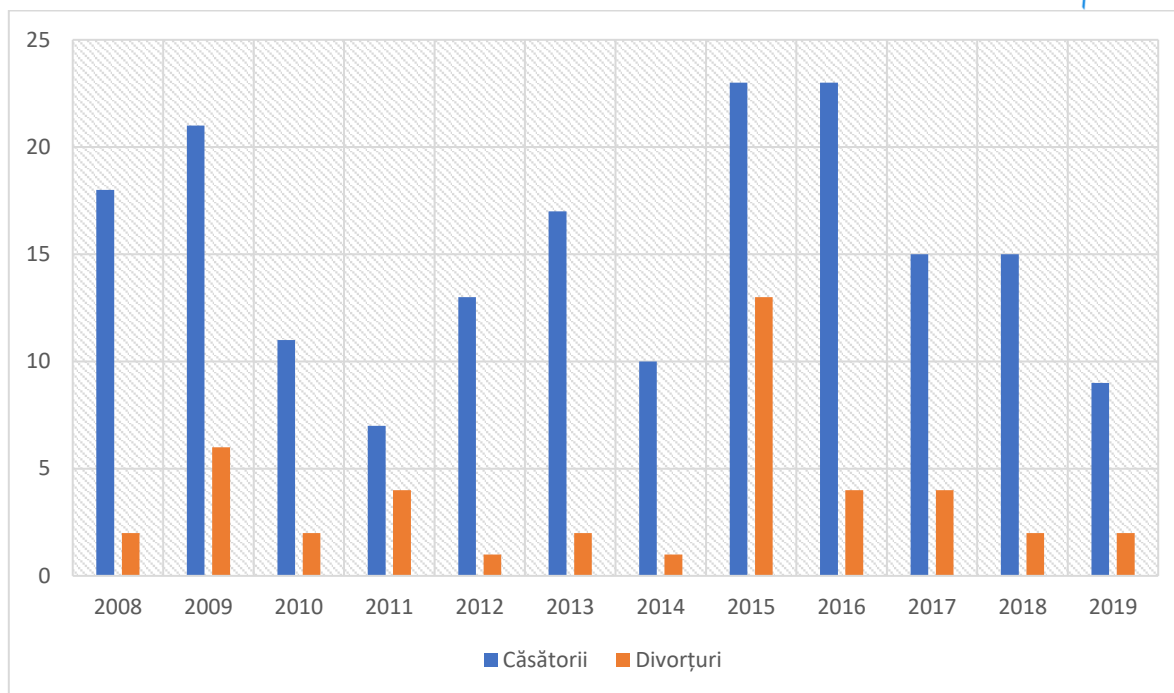
Rata natalității în comună a fost în anul 2019 de doar 10,1‰, în linie cu media județeană (10‰) și peste cea națională (9,2‰). Pe de altă parte, rata mortalității a fost de 17,1‰, mult peste media județeană (10,9‰) și cea națională (11,7‰). Astfel, deficitul natural a ajuns la -7‰, mai ridicat decât cel de la nivelul județului Cluj (-0,9‰), respectiv de la nivelul României (-2,5‰).

Figură 8 - Mișcarea naturală a populației comunei Mintiu Gherlei în perioada 2008-2019

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

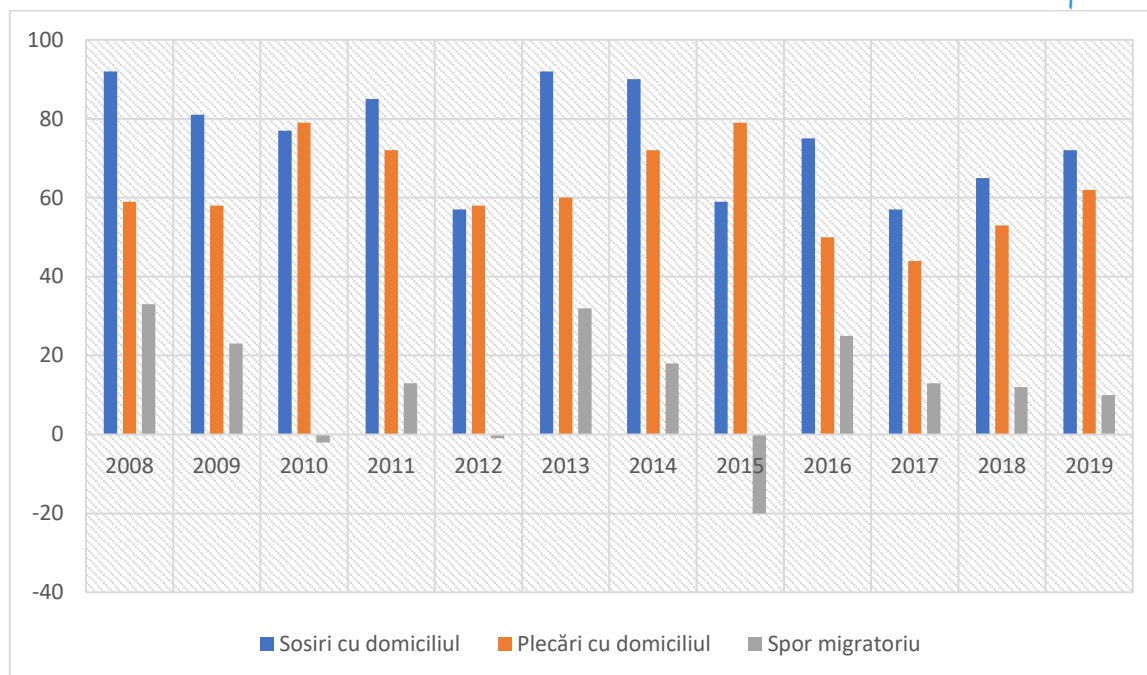
În anul 2019, s-au înregistrat 9 căsătorii la nivelul comunei Mintiu Gherlei, mai puține decât media ultimului deceniu (15), rata nupțialității fiind de doar 2,3‰, sub media județeană (6,2‰) și cea națională (5,8‰). Astfel, în ultimii 10 ani, doar 182 de noi familii s-au constituit la nivel local, o premisă nefavorabilă pentru evoluția natalității în comună. Numărul divorțurilor înregistrate la nivel local a fost de 2, rezultând o rată a divorțialității de 0,5‰, sub media județeană și națională, dar și mai redusă decât media ultimilor 12 ani (3-4/an).

Figură 9 - Nupțialitatea și divorțialitatea în comuna Mintiu Gherlii în perioada 2008-2019

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Soldul oficial al migrației interne și externe cu domiciliul a fost în intervalul 2008-2019 unul pozitiv (+156 de persoane), compensând în mare parte sporul natural negativ, mai ales pe fondul fenomenului de suburbanizare (mutarea în comună a unor persoane care locuiau anterior în municipiile Gherla și Dej). Totuși, ultimii ani au marcat o tendință de reducere a sporului migratoriu și chiar de trecere a acestuia în teritoriu negativ (anul 2015), cauza principală fiind revitalizarea economică a celor două orașe învecinate.

Figură 10 - Mișcarea migratorie a populației comunei Mintiu Gherlii, în perioada 2008-2019

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

La recensământul din 2011, un număr de 104 persoane rezidente în comuna Mintiu Gherlii (aproape 3% din populația stabilă) erau plecate în străinătate, dintre care 58 de bărbați și 46 de femei. 35 dintre acestea erau plecat pe termen scurt (sub 1 an), în timp ce restul de 70 de mai mult de 12 luni. Date mai exacte cu privire la amploarea fenomenului migrației externe vor putea fi obținute doar la recensământul din 2021, dar putem estima că între 5-10% dintre locuitori locuiesc de facto în străinătate.

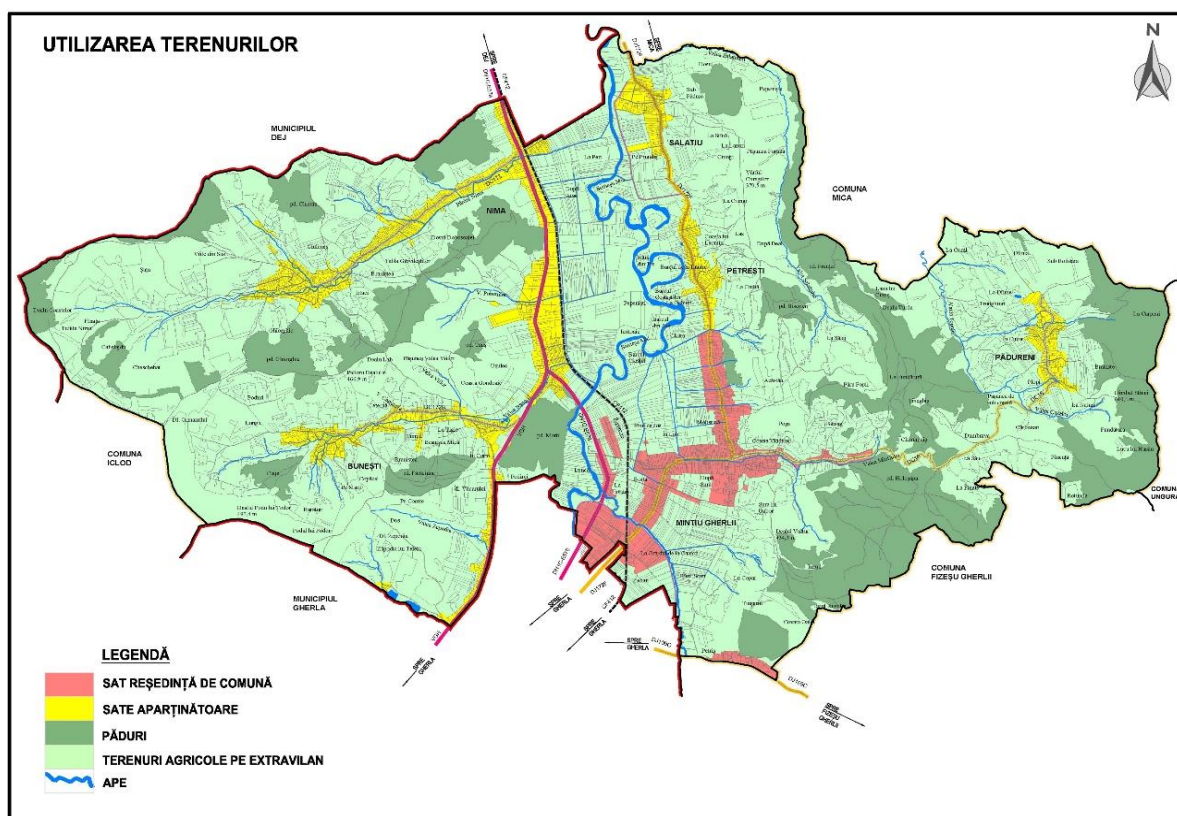
3. ACTIVITATEA ECONOMICĂ

Asemenea majorității localităților rurale din județul Cluj, comuna Mintiu Gherlii a avut, din perspectivă istorică, o economie bazată pe agricultură, cu ambele sale componente: cultura plantelor și creșterea animalelor. Totuși, apropierea față de municipiile Gherla și Dej și-a pus amprenta asupra structurii ocupaționale a populației locale. Astfel, odată cu procesul de industrializare prin care au trecut cele două orașe în perioada comunistă (aici activând unități cu profil de industrializarea lemnului, mecanic și metalurgic, încălțăminte, industrie alimentară, industria celulozei și a hârtiei, a materialelor de construcții etc.), o parte din forța de muncă din comună a ieșit din sfera agricolă și a început să practice naveta către zonele urbane, în timp ce alți locuitori s-au mutat definitiv în municipiu. La nivel local, micile proprietăți agricole s-au comasat, pe fondul procesului de colectivizare, și-au apărut cooperative agricole de producție, stații de mecanizare, ferme zootehnice.

După 1990, s-a revenit la mica proprietate agricolă, terenurile fiind retrocedate treptat celor deposedați de autoritățile comuniste. Navetismul către Gherla și Dej s-a redus treptat, pe fondul declinului fostelor întreprinderi comuniste, iar o parte dintre cei mutați în oraș au revenit la locurile de baștină. Ultimele două decenii au marcat însă un reviriment al activității economice din zonă, astfel că la nivel local s-au înființat mici unități din sfera agriculturii, producției industriale, comerțului și serviciilor. De asemenea, o parte însemnată dintre localnici se deplasează din nou la locurile de muncă din Gherla, Dej, dar și în comunele învecinate sau chiar în Cluj-Napoca.

3.1. Agricultură

Conform rezultatelor Recensământului General Agricol din anul 2010, la nivelul comunei Mintiu Gherlii existau 1469 de exploatații agricole, cu o suprafață totală de 5.431 ha, dintre care 4.951 ha aveau destinația de suprafață agricolă, ceea ce reprezenta doar 63% din suprafața administrativă totală a comunei. Din totalul exploatațiilor agricole, 1.136 (77% din total) erau mixte (vegetale și zootehnice), 328 se ocupau doar cu producția vegetală, iar 5 doar cu creșterea animalelor.

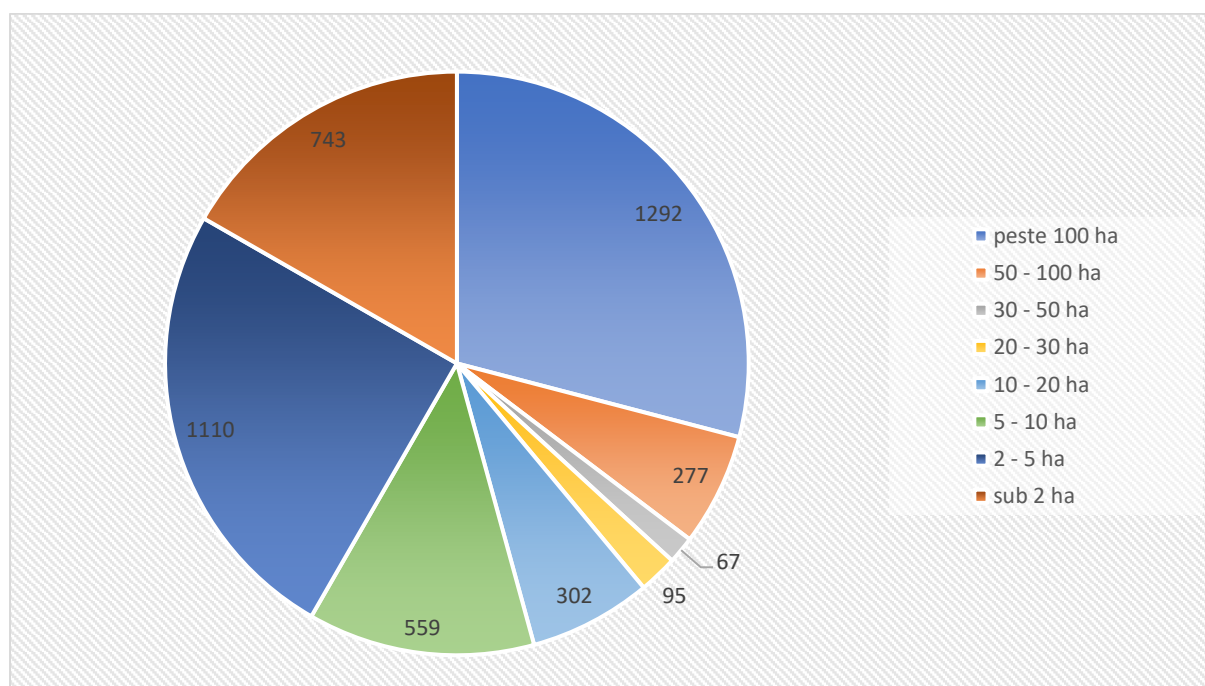
Figură 11 - Modul de utilizare al terenurilor din comuna Mintiu Gherlii

Sursa: Planșă proprie pe baza PUG Mintiu Gherlii

Conform PUG, sub aspectul fertilității solurile de pe teritoriul comunei se clasifică în soluri:

- Fertile 5,4%;
- Mediu fertile 15,5%;
- Slab fertile 15,3%;
- Foarte slab fertile 31,4%;
- Neproductive 2,4%;

Mărimea medie a unei exploatații agricole din comuna Mintiu Gherlii era, la recensământul din 2010, de 3,4 ha, puțin mai scăzută decât media județeană (3,6 ha) și națională (3,5 ha). Din totalul de peste 1400 de exploatații din comună cu activitate de producție vegetală, doar 4 administrau peste 100 ha de teren (exclusiv pășuni), 4 între 50 și 100 ha, 2 lucrau între 30 și 50 ha de teren, iar alte 4 între 20 și 30 ha, în timp ce 66% dintre acestea administrau sub 2 ha. Din perspectiva suprafețelor agricole utilizate la nivel local, doar 39% erau lucrate de ferme de peste 20 ha, în timp ce 41% erau exploatate de ferme mai mici de 5 ha. Așadar, cele mai multe ferme locale aveau un grad redus de competitivitate la nivel european, unde cele peste 20 ha sunt considerate viabile economic.

Figură 12 - Suprafețele de teren agricol utilizat la nivelul comunei Mintiu Gherlii, funcție de mărimea fermei, la recensământul din 2010

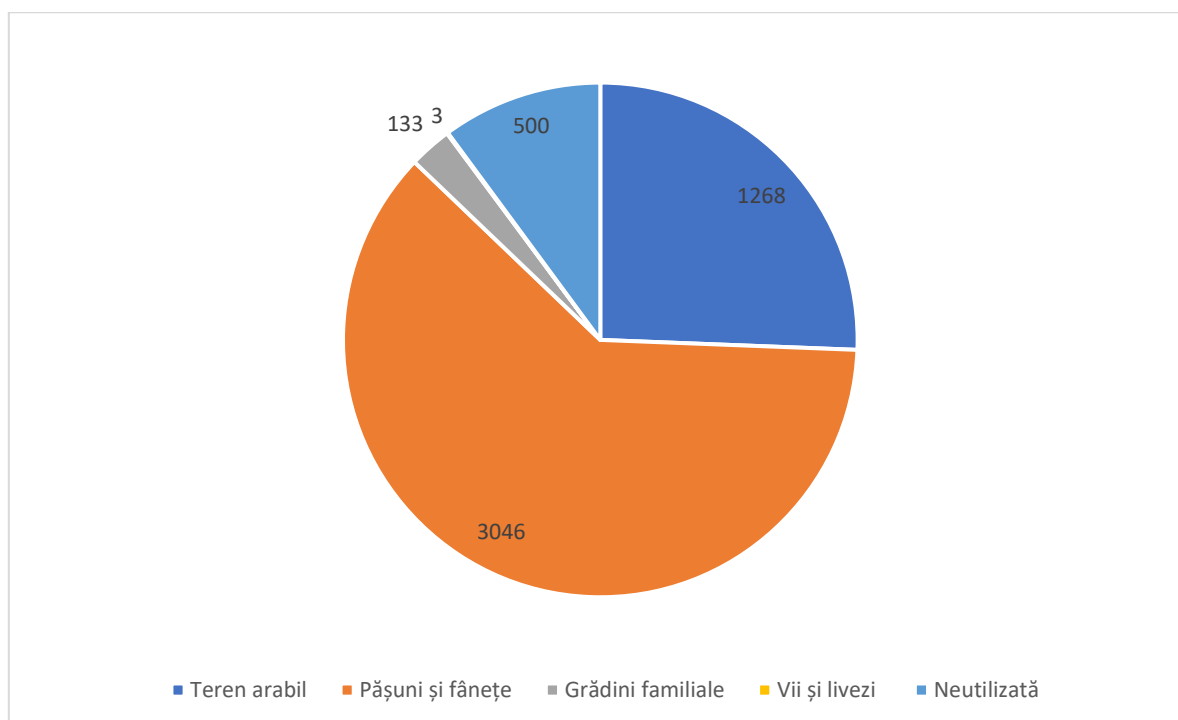
Sursa: INS. RGA 2010

Dacă în ceea ce privește pășunile existau unele exploatații de mari dimensiuni (4 blocuri de pășune cu 1292 ha), în cazul terenurilor arabile cea mai mare exploatație lucra doar 23 ha.

Din totalul terenurilor agricole exploatate la nivel local, 90% erau lucrate direct de către proprietari, 3% în arendă iar 6% erau exploatate în alte moduri de proprietate. În cazul

terenurilor arabile, ponderea celor lucrate direct de către proprietari e și mai mare (96%), ceea ce denotă faptul că la nivel local predomină încă agricultura de tip tradițional, bazată pe mici parcele individuale, lucrate cu mijloace materiale modeste, în special pentru asigurarea autoconsumului (așa-numita agricultură de subzistență) și micul comerț.

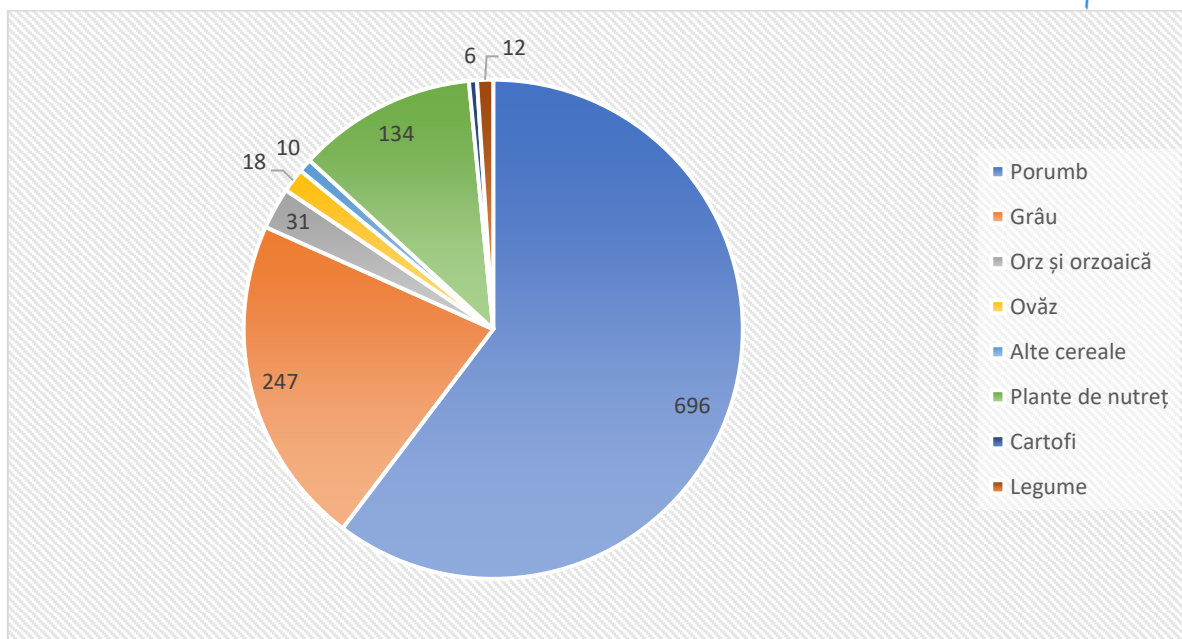
Din totalul celor 4951 ha de terenuri agricole utilizate în anul 2010, cele mai multe aveau destinația de pășuni și fânețe (68%), urmate de terenuri arabile (29%) și grădini familiale (2%). La acestea se adaugă o suprafață restrânsă (22 ha) de terenuri agricole neutilizate. Această structură a utilizării terenurilor este strâns corelată cu condițiile pedo-climatice din zonă care, după cum am indicat, sunt favorabile atât culturii plantelor, cât și păstoritului.

Figură 13 - Structura suprafețelor agricole din comuna Mintiu Gherlii, funcție de destinația lor, la recensământul din 2010

Sursa: INS. RGA 2010

La nivelul comunei Mintiu Gherlii se practică mai ales cultura cerealelor (porumb și grâu), precum și cea a plantelor de nutreț (lucernă etc.). Pe suprafețe mai restrânse se plantează cartofi și legume, comuna având o tradiție îndelungată în domeniul legumiculturii.

Figură 14 - Suprafețele arabile cultivate la nivelul comunei Mintiu Gherlii, pe principalele culturi agricole, la recensământul din 2010

Sursa: INS. RGA 2010

Zona comunei Mintiu Gherlii este una favorabilă pomiculturii, însă potențialul acesta nu a fost valorificat suficient la nivel local. Livezile din zonă sunt îmbătrânite și afectate de dăunători și schimbările climatice, având o productivitate redusă comparativ cu media europeană, ceea ce face exploatațile de profil puțin competitive pe piață, care este tot mai dominată de importuri (de ex. din Polonia).

Potențialul ecologic al zonei Mintiu Gherlii este unul ridicat, în condițiile în care majoritatea terenurilor sunt cultivate de către micii proprietari, care folosesc arareori îngrășăminte chimice. Cu toate acestea, agricultura bio este slab dezvoltată la nivel local, din perspectiva numărului de fermieri și de suprafețe certificate ecologic (mai multe PFA-uri au obținut certificarea conversiei, în special pentru pajiști și culturi de plante de nutreț).

Din perspectiva zootehniei, la recensământul agricol din anul 2010, în comuna Mintiu Gherlii s-au înregistrat 672 de bovine, 9379 de ovine, 202 de caprine, 1889 de porcine, 18824 de păsări, 267 de cabaline, 237 de iepuri de casă și 212 de familii de albine. La nivelul anului 2021 au fost înregistrate, conform datelor primăriei, un număr de 745 bovine, 133 cabaline, 9112 ovine și caprine, 697 porcine și 6585 păsări. Per total se observă o relativă scădere a numărului de animale, cu excepția bovinelor, comuna fiind recunoscută, de altfel, pentru producția de lactate (caș etc.). În comună funcționează și Asociația Crescătorilor de Bovine, Taurine și Bubaline "Acatuș" Mintiu Gherlii, care închiriaza pentru aceștia pășunea comunală, asigurând inclusiv întreținerea acestora.

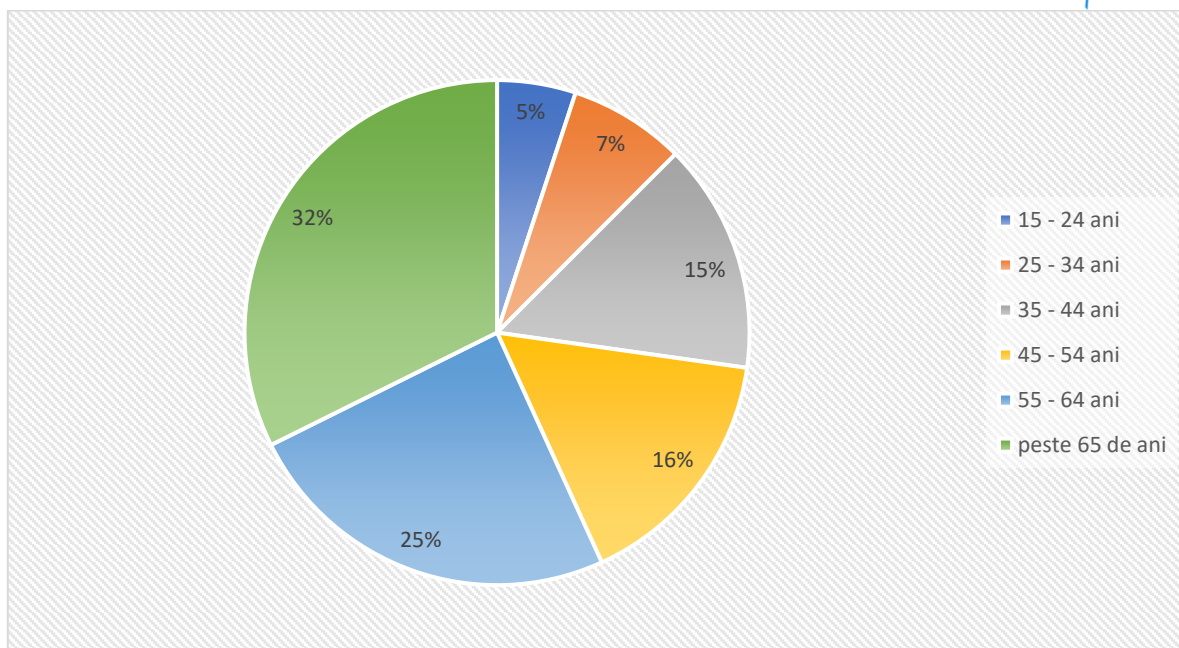
Deși la nivel local nu există un spațiu amenajat pentru vânzarea produselor agroalimentare, în municipiul Gherla există o piață agroalimentară deschisă zilnic și una deschisă doar joia, unde producătorii locali își pot desface parte din producție. De asemenea, o piață agroalimentară deschisă zilnic există și în municipiul Dej.

În ceea ce privește dotarea cu mașini și echipamente agricole, la nivelul comunei Mintiu Gherlii existau în anul 2010 un număr de 46 de tractoare, 40 de pluguri, 31 de grape, 19 de semănători, 11 de motocositoare, o combinatoare, 4 mașini de erbicidat, 5 combine etc. Gradul de mecanizare este superior mediei județene, circa 48% dintre exploatații indicând că au folosit mijloace mecanizate (tractor cu plug și grapă, semănători, combine de recoltat etc.). Totuși, multe dintre aceste echipamente agricole sunt învechite și utilizate ineficiente pe parcele mici de teren, în lipsa unor forme asociative puternice.

Datele recensământului din 2010 indicau faptul că un număr de 2.856 locuitori ai comunei Mintiu Gherlii (1.596 de bărbați și 1.261 de femei) lucrau, ca activitate principală sau secundară, cel puțin o dată în acel an, în agricultură. Aceștia reprezentau 76% din totalul populației stabile. Așadar, practicarea agriculturii este încă un fenomen la scară largă în comună. Dintre aceste persoane, doar 21 activau în cadrul unei entități cu profil agricol, în timp ce restul lucrau în propria gospodărie. Pe de altă parte, cei care lucrau în propria gospodărie aveau doar experiență practică.

Din totalul persoanelor care au lucrat în agricultură la nivelul comunei, doar 8% au alocat mai mult de 50% din timpul lor obișnuit de muncă acestei activități, în timp ce 72% au alocat mai puțin de 25%. Acest lucru confirmă faptul că la nivel local se practică mai ales agricultura de subzistență, pentru completarea veniturilor și asigurarea subzistenței, mai ales în cazul pensionarilor.

Din perspectiva vârstei lucrătorilor, peste jumătate dintre aceștia aveau la recensământul din 2010 peste 55 de ani, în timp ce doar 12% aveau vârsta de sub 35 de ani. Așadar, în timp ce persoanele vârstnice, cei mai mulți pensionari, continuă să practice agricultura, interesul tinerilor pentru acest sector este unul tot mai redus. Acest lucru va conduce pe termen mediu la restrângerea dramatică a forței de muncă din agricultură și la trecerea la ferme de medii și mari dimensiuni, cu un grad ridicat de mecanizare.

Figură 15 - Structura pe vârste a populației din comuna Mintiu Gherlii care practica munci agricole, la recensământul din 2010

Sursa: INS. RGA 2010

Pădurile ocupă circa 1.991 ha, adică aproape 25% din suprafața administrativă totală a comunei Mintiu Gherlii, un procent mult mai scăzut decât media națională și județeană (de 29, respectiv 32%), o situație tipică pentru localitățile din zona depresionar-colinară. Din totalul pădurilor, 1.760 ha se află în proprietatea statului, în timp ce 231 ha se află în proprietate privată. Acestea sunt administrate, în cea mai mare parte, de Direcția Silvică Cluj a Regiei Naționale a Pădurilor ROMSILVA, prin Ocolul Silvic Gherla. Pe teritoriul comunei se regăsesc mai ales păduri de fag, rășinoase și stejari, cu o valoare economică ridicată.

Piscicultura se practică de către localnici în scop sportiv/de agrement, pe cursul râurilor prezente în comună, fără a exista spații special amenajate.

3.2. Industria, Construcțiile și Serviciile

Conform recensământului din 2011, aproximativ 78% din forța de muncă a comunei (adică peste 950 de persoane) activa în domenii non-agricole, cei mai mulți în servicii, industrie, construcții și comerț. În mod evident, aceștia erau mai ales navetiști către Gherla (33%), dar și către alte centre urbane de interes din județ, în principal Dej și Cluj-Napoca.

La nivel local, sectorul industrial este slab dezvoltat, pe teritoriul comunei fiind active doar 8 unități cu activitate de producție. Dintre acestea câte două activau în tăierea și rindeluirea lemnului și în fabricarea mobilierului, iar câte una activau în fabricarea produselor din cacao, fabricarea altor produse din lemn, fabricarea varului și ipsosului și operațiuni de mecanică

generală. Firmele cu profil industrial cu sediul în comună au realizat în anul 2019 per total o cifră de afaceri de 1,7 milioane de lei și a avut un efectiv cumulat de 22 de angajați. În schimb, la nivelul anului 2011, în jur de 32% din totalul forței de muncă era ocupată în industrie, cei mai mulți fiind în mod evident persoane navetiste. Trebuie totuși menționat aici faptul că pe teritoriul administrativ al comunei se află un punct de lucru al companiei Agropan Procom SRL cu sediul în Gherla, care este unul dintre cei mai importanți producători de pâine, produse de panificație și de patiserie din județul Cluj.

Activitatea de construcții este mai bine reprezentată, în comună activând 17 firme din acest domeniu. Dintre acestea 8 aveau ca și activitate principală construcția clădirilor rezidențiale și nerezidențiale și câte una în dezvoltare (promovare imobiliară), lucrări de pregătire a terenului, lucrări de ipsoserie, lucrări de pardosire și placare a pereților, lucrări de vopsitorie, zugrăveli și montări de geamuri. Acestea li se adaugă alte 4 firme care erau încadrate la alte activități de construcție. La nivel de sector economic, ele au realizat în anul 2019 o cifră de afaceri de 1,7 milioane de lei și au avut un efectiv cumulat de 24 de angajați.

Sectorul comerțului este cel mai dezvoltat la nivel local, acesta fiind reprezentat de 22 de entități comerciale, care au cumulat în 2019 o cifră de afaceri de peste 7,7 milioane de lei și un efectiv total de 42 de angajați. Cele mai multe dintre acestea funcționau ca și magazine nespecializate cu vânzare preponderent alimentară (8 firme), ateliere de întreținere și reparare a autovehiculelor (3 firme) și comerț cu amănuntul prin intermediul caselor de comenzi sau prin Internet (2 firme). Pe lângă acestea mai exista câte o entitate economică în următoarele domenii de activitate: comerț cu amănuntul de piese și accesorii pentru autovehicule, comerț cu ridicata al bunurilor de uz gospodăresc, comerț cu ridicata al materialului lemnos și a materialelor de construcție, comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse nealimentare, comerț cu amănuntul al fructelor și legumelor proaspete, comerț cu amănuntul al textilelor, comerț cu amănuntul al îmbrăcăminte și încălțăminte, comerț cu amănuntul al altor bunuri noi, în magazine specializate și comerț cu amănuntul al bunurilor de ocazie vândute prin magazine. Conform recensământului din anul 2011, doar 10% din totalul forței de muncă activă în comerț, acest procent incluzând și persoanele navetiste.

Sectorul serviciilor este și el relativ dezvoltat, în comună existând 32 de firme care activează în acest sector. În ceea ce privește sub-domeniile de activitate ale firmelor, printre acestea se numără: transporturi rutiere de marfă (7 firme), activități de testare și analize tehnice (4 firme), activități generale (nespecializate) de curățenie interioară a clădirilor (3 firme), activități de consultanță pentru afaceri și management (3 firme), transporturi cu taxiuri (2 firme), restaurante (2 firme), baruri și alte activități de servire a băuturilor (2 firme), agenții imobiliare, cabinete veterinare, activități de închiriere și leasing, servicii pentru sisteme de securitate etc. La nivel de sector, în anul 2019 a fost înregistrată o cifră de afaceri de 5,5 milioane de lei și un efectiv total de 59 de angajați. Conform recensământului din anul 2011,

circa 26% din totalul forței de muncă activa în comerț, acest procent incluzând și persoanele navetiste.

Cei mai importanți agenți economici cu sediul în comună din domeniul activităților non-agricole erau:

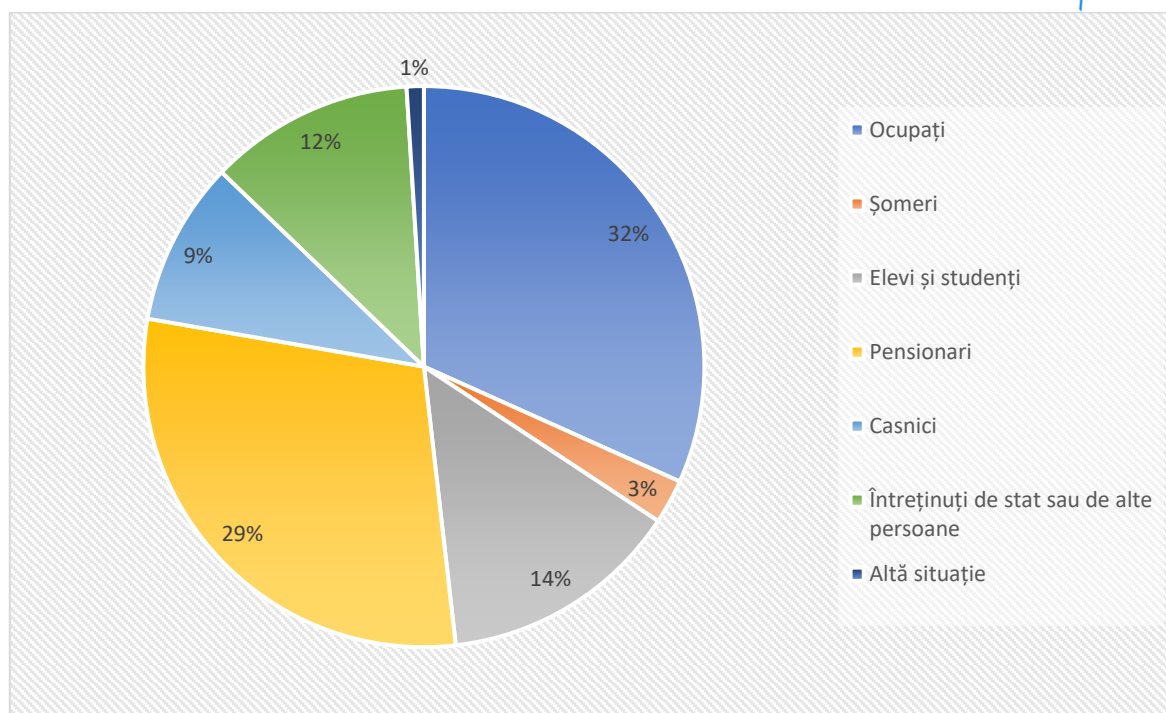
- SC ELIROX SRL - Comerț cu amănuntul - 14 salariați;
- SC UAS SERVICE SRL – Service, ITP, comerț piese auto – 11 salariați;
- SC ALEXIT & C SRL – Laborator de cofetărie – 10 salariați;
- SC FURNI MOBILE SRL - Fabricarea de mobilă – 9 salariați;
- SC DRAGOLIN SRL - Transporturi cu taxiuri – 6 salariați;
- SC PSG LOGISTIC CONECT SRL - Transporturi rutiere de mărfuri – 5 salariați;
- SC PALOMA REST SRL – Restaurant - 4 salariați;
- SC ALEXMAR CONSTRUCT SRL - Lucrări de construcție a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale – 3 salariați;
- SC RADMAN CONSTRUCT SRL - Lucrări de construcție a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale – 3 salariați;

Așadar, comuna este mai dezvoltată din punct de vedere economic decât alte localități rurale din județ, apropierea față de Gherla și Dej oferindu-i un avantaj competitiv prin integrarea în aria de atracție economică a celor două municipii. Cu toate acestea, există în continuare un potențial ridicat de creștere având în vedere faptul că în comună există peste 1200 de persoane apte pentru muncă, iar numărul de angajați în firmele locale nu depășește 150.

3.3. Forța de muncă

La recensământul din 2011, la nivelul comunei Mintiu Gherlii erau înregistrate 1.284 de persoane active economic, ceea ce reprezenta 34% din populația stabilă totală. Dintre acestea, 1.188 erau efectiv ocupate, iar 96 de persoane erau în căutarea unui loc de muncă. La acestea se adăugau circa 354 de persoane casnice și 37 cu alt statut economic, care aveau, teoretic, vârstă de muncă, dar nu erau active. Așadar, în comparație cu alte zone din județ, rata de activitate și de ocupare a populației din comună este una relativ ridicată, un rol esențial în acest sens avându-l prezența la nivel local a unui număr mare de firme, respectiv posibilitatea de practicare a navetismului către Gherla, Dej, Jucu, Cluj-Napoca etc.

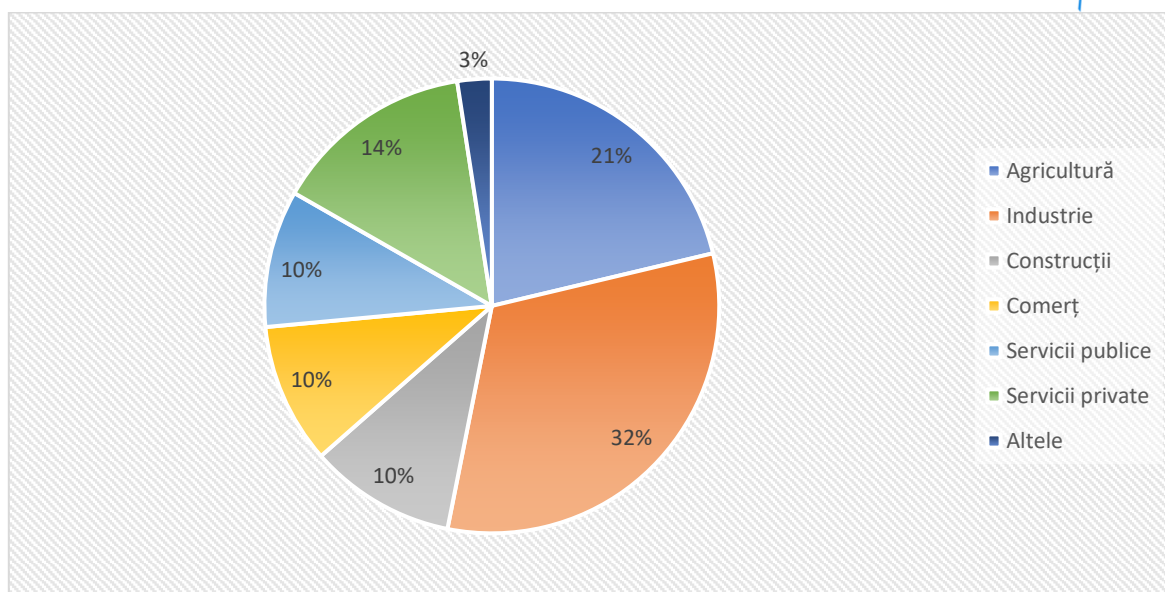
Cu toate acestea, nu toate persoanele ocupate beneficiau și de un venit constant. Astfel doar 78% aveau statutul de angajat/întreprinzător, 6% lucrau pe cont propriu, iar 15% lucrau în propria gospodărie fără a fi remunerați. Această ultimă categorie de persoane este cea mai expusă riscului de sărăcie din cauza veniturilor incerte.

Figură 16 - Ocupația principală a populației stabile de la nivelul comunei Mintiu Gherlii, la recensământul din 2011

Sursa: INS. RGPL 2011

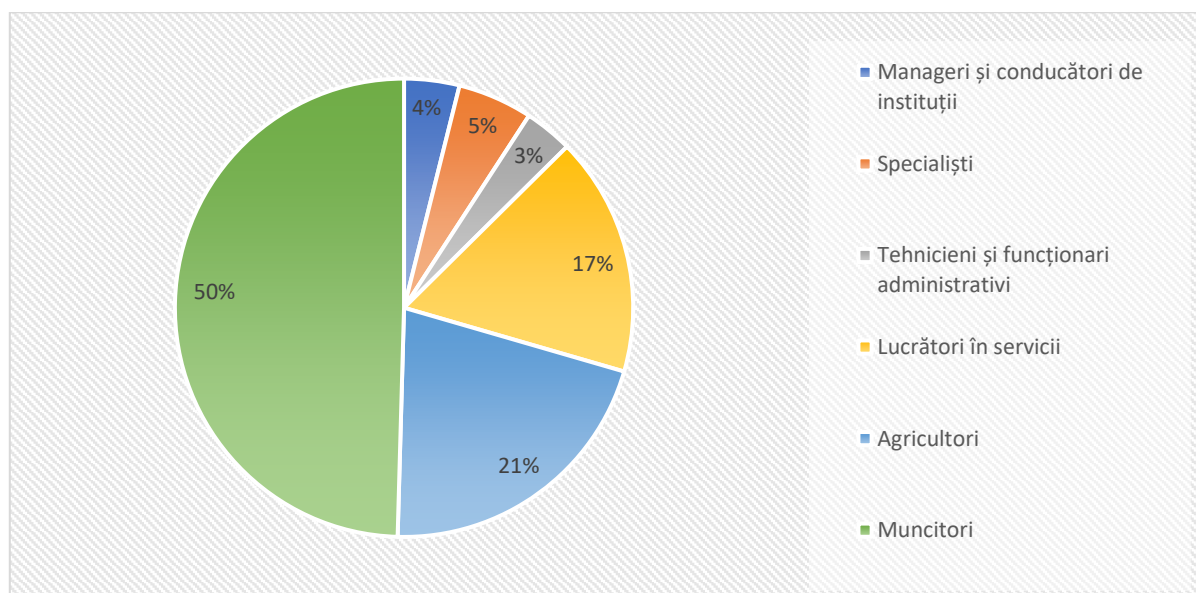
În ceea ce privește structura ocupării, cele mai multe persoane activau în industrie (32%), urmată de agricultură și silvicultură (21%), diferite servicii private (14%), comerț (10%), construcții (10%) și servicii publice (10%). Proximitatea și practicarea pe scală largă a navetismului către centrele urbane și nu numai, a avut un efect asupra structurii forței de muncă. Astfel cele mai multe persoane din comună activau în sectoarele secundar și terțiar, sectorul agricol având o pondere tot mai redusă, mai ales în localitățile mai ușor accesibile, inclusiv pe fondul lipsei unor exploatații de mari dimensiuni. Ponderea persoanelor din sectorul primar va continua să scadă pe fondul îmbătrânirii forței de muncă și a tehnologizării producției.

Figură 17 - Structura populației ocupate de la nivelul comunei Mintiu Gherlii, pe principalele activități economice, la recensământul din 2011

Sursa: INS. RGPL 2011

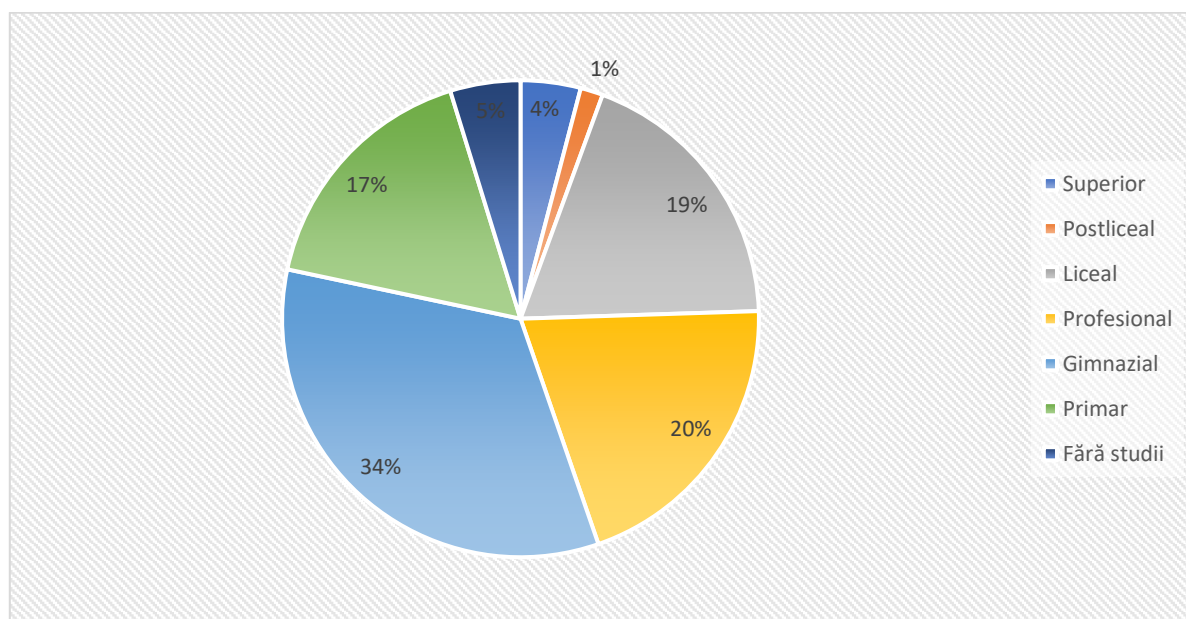
Forța de muncă era alcătuită la ultimul recensământ într-o proporție de 50% din muncitori, mai ales în industrie și construcții, aceștia fiind urmați de agricultori fără pregătire în domeniu (21%) și lucrători în servicii (17%). Un procent de doar 12% din forța de muncă locală ocupa posturi care necesită un nivel de calificare peste medie (liceu, școală postliceală, facultate), cei mai mulți dintre aceștia activând, de altfel, în sectorul serviciilor publice.

Figură 18 - Structura populației ocupate de la nivelul comunei Mintiu Gherlii, pe principalele categorii de ocupații, la recensământul din 2011

Sursa: INS. RGPL 2011

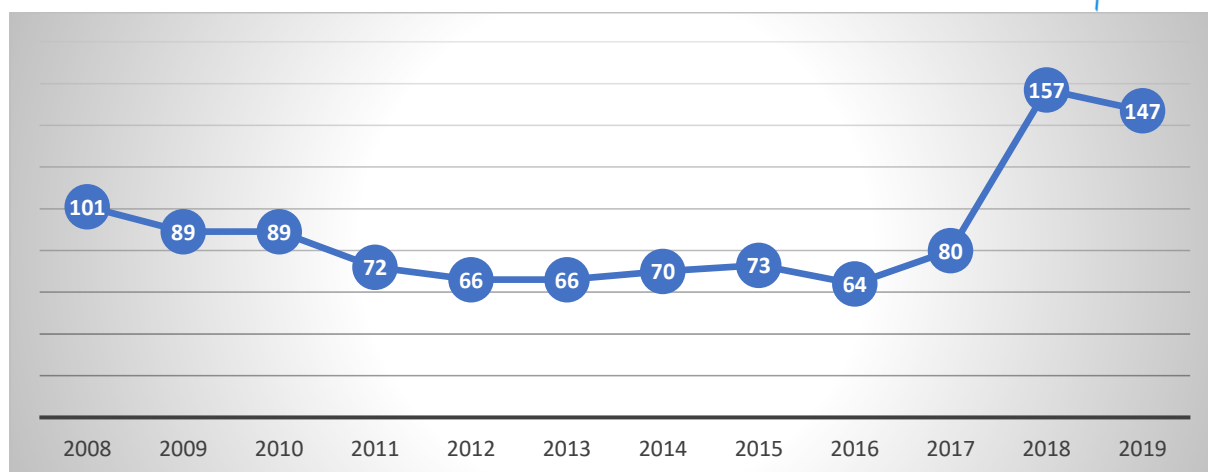
La recensământul din 2011, doar 4% dintre locuitori aveau studii superioare, în timp ce alți 20% aveau studii liceale sau postliceale, ceea ce explică și ponderea redusă a celor care ocupă funcții de conducere, de specialiști sau de tehnicieni. În schimb, 20% dintre cetățeni erau absolvenți de școli profesionale, fiind muncitori cu experiență în domeniul industrial și al construcțiilor. Restul de 51% dintre locuitori aveau doar studii de bază (primare și gimnaziale), în această categorie intrând mai ales persoanele vârstnice, cele de etnie romă și cele active în agricultură. De asemenea 5% din totalul forței de muncă nu avea studii, o parte substanțială fiind persoane analfabete.

Figură 19 - Structura populației stabile cu vârsta de peste 10 ani din comuna Mintiu Gherlii, după nivelul studiilor absolvite, la recensământul din 2011

Sursa: INS. RGPL 2011

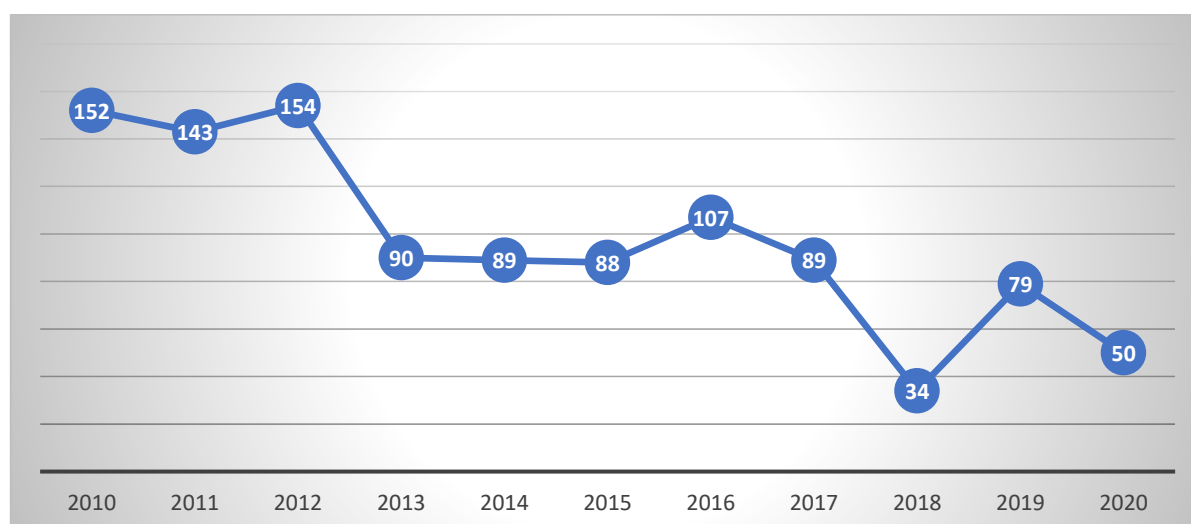
Numărul de locuri de muncă din comună a fost în scădere în intervalul 2008-2016, un efect al crizei financiare care a afectat economia globală. Acesta a cunoscut totuși o creștere substanțială în ultimii ani, atingând un maxim în anul 2018. Creșterea acestora poate fi pusă mai degrabă pe seama unor modificări de ordin administrativ (cel probabil legate de raportarea angajaților societății Agropan Prodcom) decât de apariția unor noi investitori privați generatori de locuri de muncă.

Figură 20 - Numărul mediu de salariați din comuna Mintiu Gherlii, în perioada 2008-2018

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Conform datelor ANOFM, la nivelul comunei Mintiu Gherlii erau înregistrați în anul 2020 doar 50 șomeri, o valoare relativ redusă, comparativ cu perioada anterioară. Rata șomajului în raport cu populația activă era de circa 3,8%, în timp ce în raport cu cea în vârstă de muncă era de circa 2,2%. Deși comuna nu se confruntă cu probleme majore legate de șomaj, aceste valori nu reflectă însă în întregime numărul localnicilor care nu au un loc de muncă stabil. În evidențele oficiale sunt cuprinși doar șomerii care se înregistrează la AJOFM pentru obținerea unor beneficii sociale, dar în comună există, după cum am indicat, câteva sute de persoane casnice, fără ocupație sau care lucrează în propria gospodărie fără a fi remunerați. Aceste situații sunt adesea întâlnite în rândul persoanelor de etnie romă, care întâmpină încă dificultăți în ocuparea unui loc de muncă în economia formală. În plus, fenomenul șomajului a fost atenuat de migrația externă a forței de muncă locale.

Figură 21 - Numărul mediu anual de șomeri din comuna Mintiu Gherlii, în perioada 2010-2019

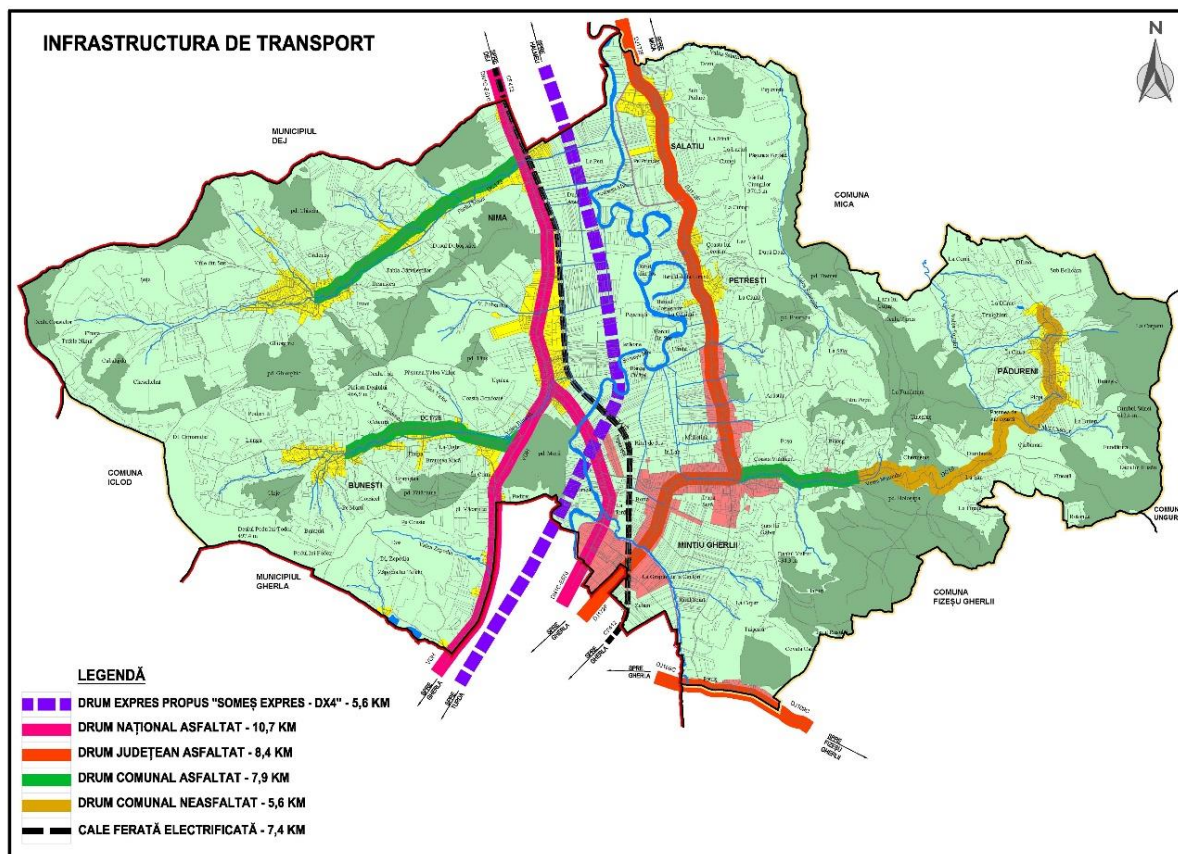
Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Datele mai recente indică faptul că în luna iulie 2021 existau 77 de șomeri, în ușoară creștere față de luna corespunzătoare din anul 2020, însă aceste valori înregistrează fluctuații puternice de-a lungul unui an calendaristic.

4. ACCESIBILITATEA ȘI INFRASTRUCTURA DE TRANSPORT

Comuna Mintiu Gherlii beneficiază de o accesibilitate sporită, în comparație cu alte localități rurale din județ. Aceasta se află în imediata vecinătate a municipiului Gherla, distanța de 4 km din satul reședință până în municipiu putând fi parcursă în mai puțin de o oră pe cale pietonală/cu bicicleta și în doar câteva minute cu mașina. De asemenea, distanța de 14 km până în centrul Dejului poate fi parcursă în circa 15 minute cu autoturismul. Comuna este traversată de drumul național DN 1C/E 576/Variata Ocolitoare Gherla, principalul coridor de transport din jumătatea nordică a județului Cluj. Acest coridor de transport asigură legătura principalului centru regional (Cluj-Napoca) cu municipiile Gherla și Dej. Acest aspect a jucat un rol important în menținerea atractivității localității pentru investitori, locuitori și chiar vizitatori, zonele mai îndepărtate și mai izolate fiind expuse unui declin socio-economic accentuat. Trebuie menționat și faptul că pe teritoriul comunei trece și traseul orientativ al Drumului Expres Cluj-Napoca (Apahida) – Dej, proiect care este puțin probabil să se materializeze însă pe durata de valabilitate a acestei strategii. Realizarea acestuia ar aduce o contribuție vitală la accesibilizarea și dezvoltarea comunei, inclusiv din perspectiva atractivității și a valorii terenurilor.

Accesul în comună se realizează, în principal, prin intermediul DN 1C și DJ 172F, ambele traversând comuna pe axa nord-sud, în paralel pe partea stângă, respectiv cea dreaptă a râului Someșul Mic. DN 1C este asfaltat și are o stare foarte bună, deserving ca principală cale de acces satele Nima și Bunești. În altă ordine de idei, DJ 172F asigură legătura satelor comunei de pe malul drept al Someșului (Mintiu Gherlii, Petrești, Salatiu) cu municipiile Gherla la sud și cu municipiul Dej la nord. Acesta a avut parte de lucrări de reabilitare în anul 2017 și se află într-o stare bună, pentru anul 2021 fiind prevăzute lucrări de întreținere. Pe o mică bucată din granița sudică a comunei trece și drumul județean DJ109C, care leagă Gherla de satele de pe Valea Fizeșului, de asemenea reabilitat recent.

Figură 22 - Rețeaua de transport de la nivelul comunei Mintiu Gherlii

Sursa: Planșă proprie pe bază PUG Mintiu Gherlii

În ceea ce privește rețeaua de drumuri administrată de către Primăria Mintiu Gherlii, aceasta cuprinde DC 16 (Mintiu Gherlii – Pădureni), DC 172B (DN 1C – Bunești) și DC 173 (DN 1C – Nima). Drumul Mintiu Gherlii – Pădureni (Țop), în lungime de 5 km, este vizat de un proiect de modernizare cu fonduri de la bugetul de stat care va rezolva principala problemă de accesibilitate în acest sat component afectat de depopulare. Drumurile comunale care asigură accesul în satele componente Bunești și Nima sunt asfaltate. La acesta se adaugă circa 18,7 km de străzi. Per total, în anul 2021, la nivelul comunei 43,8 km de drum erau asfaltați, 17,2 km erau pietruși și 21,3 km erau drumuri de pământ (în principal drumuri agricole). În prezent, se derulează la nivel local un proiect cu fonduri europene de modernizare a circa 10,5 km de drumuri agricole (Pepeniște și Drumul Coparului în satul Mintiu Gherlii, După Arac în satul Nima, Drumul Corăbii în satul Bunești), unul dintre rezultatele concrete al acestuia fiind conectarea satelor Bunești și Nima peste deal cu eliminarea unui ocol de câțiva km pe drumul național, respectiv crearea unei legături rutiere directe între satul Mintiu Gherlii și DJ 109C, cu evitarea tranzitării municipiului Gherla. Totuși, proiectul menționat a vizat doar drumuri agricole prioritare, cele mai multe dintre acestea rămânând din pământ și ridicând probleme de deplasare chiar și pentru mașinile agricole în perioadele cu precipitații bogate.

O parte a străzilor din comună sunt încă pietruite, ceea ce afectează mobilitatea, crește poluarea aerului, cea fonică și crește riscul de accidente. În acest context, se derulează cu fonduri de la bugetul de stat un proiect de modernizare a circa 7,6 km de străzi din satele componente Nima și Bunești, după introducerea în prealabil a rețelelor de apă. Lucrări de modernizare străzi au fost realizate cu fonduri de la bugetul local și în satele Petrești și Salatiu. Acestea au rezolvat în cea mai mare parte problema mobilității motorizate în principalele zone locuite ale comunei, deși vor mai necesare și pe viitor investiții de mai mică amploare pentru modernizarea unor străzi, poduri și podețe care nu au fost incluse în proiectele sus-menționate.

În ceea ce privește circulațiile pietonale și velo, infrastructura este încă deficitară. În lipsa trotuarelor, aleilor pietonale și a pistelor pentru biciclete, pietonii și bicicliștii se deplasează în general pe marginea carosabilului, ceea ce crește riscul de producere a accidentelor în care sunt implicați aceștia, mai ales pe fondul traficului auto tot mai intens.

Transportul public se asigură de către operatori privați pe rutele Dej – Mintiu Gherlii – Geaca (5 curse pe zi, între orele 5 și 20,), Dej – Mintiu Gherlii – Feldioara (o cursă pe zi, între orele 5 și 16), Dej - Nima (3 curse pe zi, între orele 6 și 15), Dej – Mintiu Gherlii – Gherla (6 curse pe zi, între orele 5 și miezul nopții), Dej – Mintiu Gherlii – Nicula (o cursă pe zi, între orele 19 și 1), Dej – Bunești – Gherla (15 curse pe zi, între orele 5 și 20), Gherla – Bunești (2 curse pe zi, între orele 6 și 14). Durata deplasării până la Autogara din Gherla este de circa 10-15 minute, iar până în autogara din Dej acesta este de 15-20 min. Frecvența ridicată a curselor de transport public și a timpilor reduși fac ca practicarea navetei să fie facilă, singura problemă fiind deservirea satului Pădureni, care numără însă doar câteva zeci de locuitori.

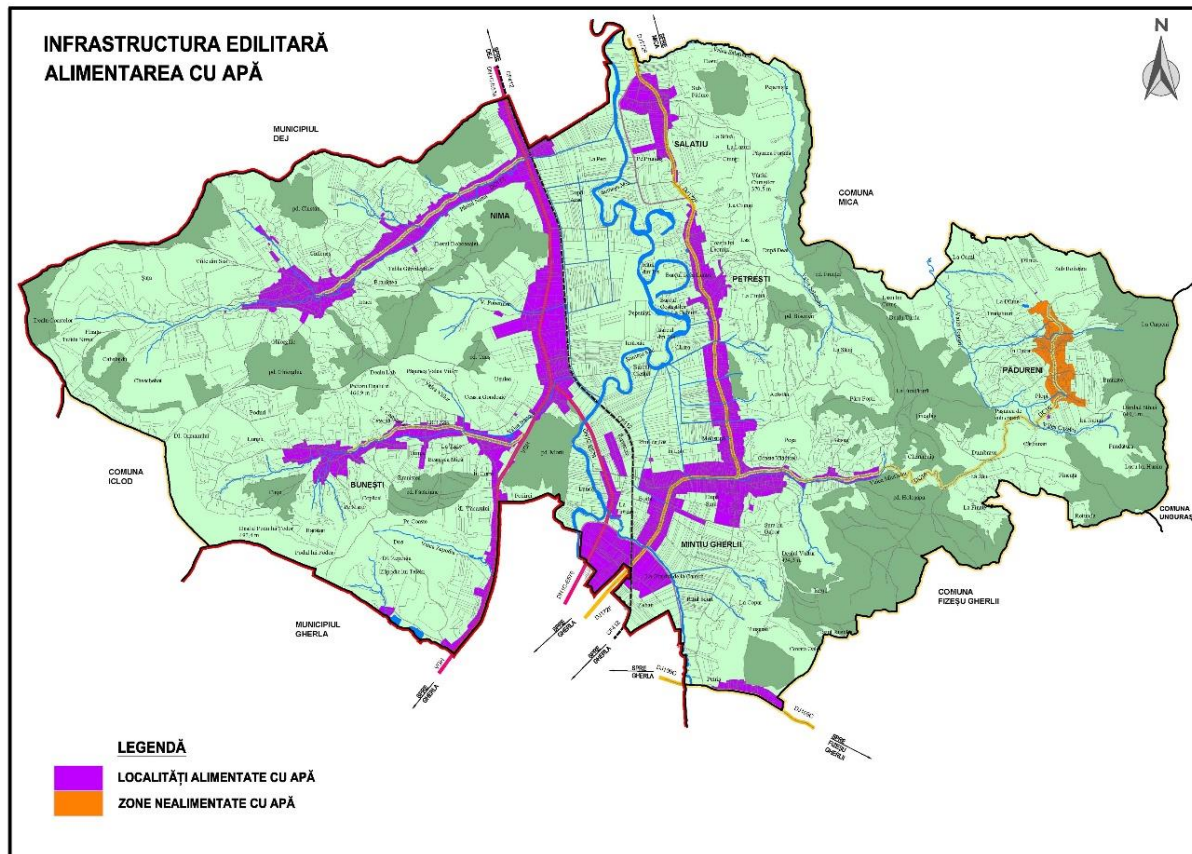
Teritoriul comunei este traversat și de calea ferată CF 401, din Halta Nima plecând zilnic trenuri Regio către Cluj-Napoca, Gherla, Dej, Bistrița, Sighetu Marmăției. De asemenea, pentru călătorii către destinații mai îndepărtate locuitorii au un acces facil la gara din Gherla (circa 5 km), de unde pleacă trenuri și către Timișoara, Iași, Baia Mare, Brașov și altele. Modernizarea liniei de cale ferată între Cluj-Napoca și Dej se află printre prioritățile pe termen scurt și mediu ale CFR Infrastructură, administratorul rețelei, o serie de lucrări de ridicare a unor restricții de viteză fiind deja implementate.

În ceea ce privește transportul aerian, cel mai apropiat aeroport este cel din Cluj-Napoca, aflat la circa 40 km distanță (adică 40-50 min). Acesta este cel mai mare aeroport regional din România, asigurând peste 40 de destinații interne și internaționale către majoritatea capitalelor și orașelor importante din Europa și zona Orientului Mijlociu și Apropiat.

5. INFRASTRUCTURA TEHNICO-EDILITARĂ

5.1. Alimentarea cu apă și canalizare

Comuna Mintiu Gherlii beneficiază de un sistem centralizat de alimentare cu apă cu o lungime totală de circa 55 km, care deservește 5 dintre satele componente (excepția fiind satul Pădureni). Sistemul este alimentat din conducta Livada-Dej, care utilizează surse de apă de suprafață, fiind vorba de lacul Tarnița - o sursă de apă cu calitate controlată. Pe teritoriul comunei există și trei rezervoare de înmagazinare amplasat în satele Mintiu Gherlii, Nima și Bunești, cu o capacitate de 200 mc de apă fiecare, astfel încât nu există riscul întreruperii furnizării. Rețeaua este administrată de operatorul regional Compania de Apă Someș SA, care a investit și continuă să investească sume impresionante din fonduri europene pentru conformarea la directivele europene din domeniu.

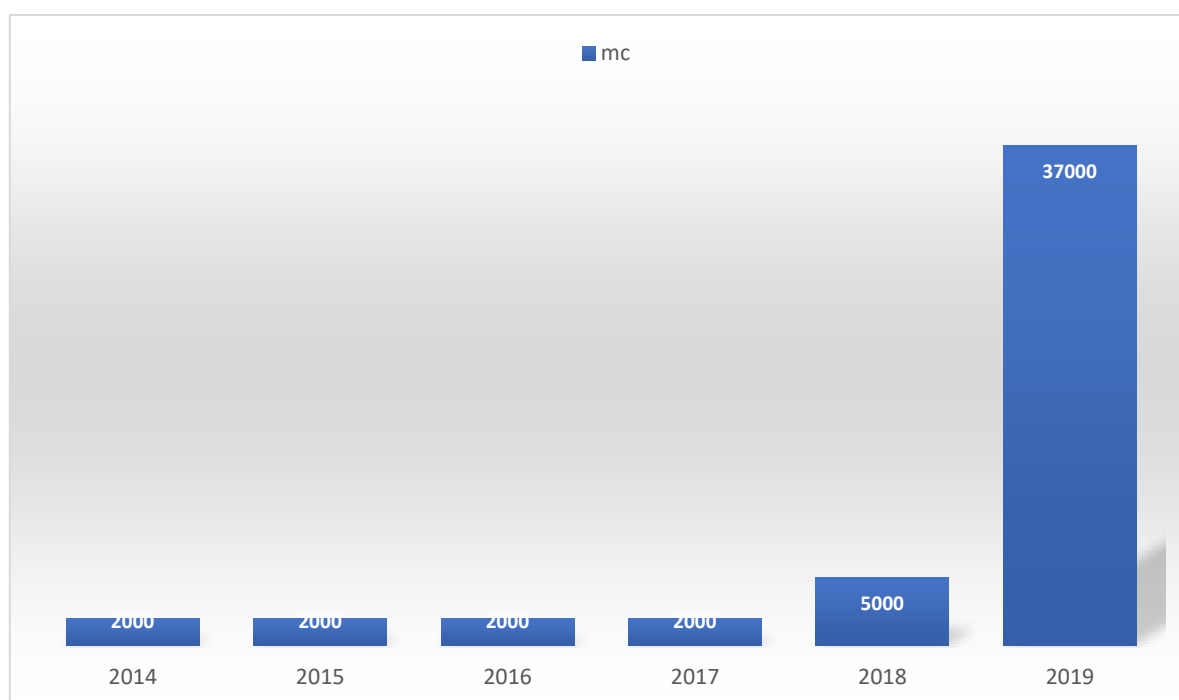
Figură 23 - Rețeaua de alimentare cu apă potabilă din comuna Mintiu Gherlii

Sursa: Planșă proprie pe baza PUG Mintiu Gherlii

Conform recensământului din anul 2011, 1055 gospodării beneficiau de un sistem propriu de alimentare cu apă (65,8% din total), 35 erau racordate la sistemul centralizat de alimentare

cu apă (2% din total), în timp ce 512 de gospodării nu beneficiau de apă curentă (circa o treime din total). Conform datelor transmise de către Primăria Mintiu Gherlii, în anul 2021 erau branșate 770 de gospodării la sistemul de alimentare cu apă, reprezentând 60% din totalul gospodăriilor existente. Procentul acestora va crește în următorii ani, având în vedere faptul că rețeaua din satele Mintiu Gherlii, Petrești și Salatiu a fost dată în folosință doar la sfârșitul anului 2019, iar cea din satele Nima și Bunești în anul 2018. De asemenea, trebuie menționat că rețeaua nou-construită de alimentare cu apă nu acoperă toate zonele construite din cele 5 sate deservite (de ex. trupuri izolate) și nici pe cele vizate de extinderi prin noul PUG, context în care vor mai fi necesare lucrări ulterioare de extindere.

Sistemul de alimentare cu apă este administrat de către operatorul regional Compania de Apă Someș S.A., în condițiile în care comuna aderat la Asociația pentru Dezvoltarea Infrastructurii din Bazinul Hidrografic SOMEȘ-TISA și a delegat către această entitate serviciul public de alimentare cu apă și canalizare. În anul 2020 operatorul a distribuit la nivel local o cantitate de 67.000 mc de apă potabilă, dintre care 56.000 pentru consumatori casnici și 9.000 pentru firme și instituții.

Figură 24 - Cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor din comuna Mintiu Gherlii, în perioada 2014-2018

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

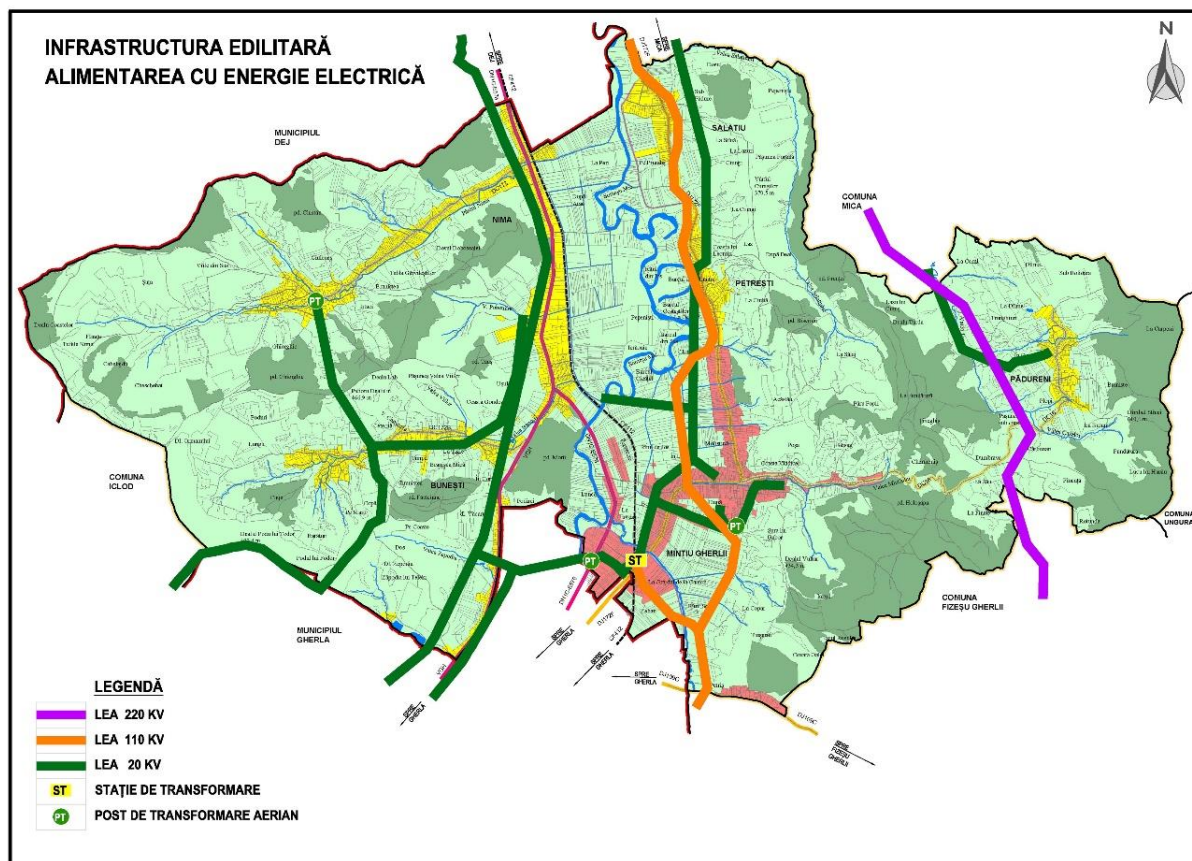
În prezent comuna beneficiază și de un sistem de canalizare, care deservește satele Mintiu Gherlii, Petrești și Salatiu, cu o lungime de 25 km. Acesta este dotat cu o stație de epurare cu o capacitatea de 700 le, amplasată la ieșirea din localitatea Petrești înspre localitate Salatiu.

Satele Bunești, Nima și Pădureni nu dispun încă de rețea de canalizare, deci concentrează circa 1500 de locuitori.

Conform recensământului din anul 2011, 763 de gospodării (47% din total) dispuneau de sisteme de canalizare proprii, de tip fosă septică, și 830 de gospodării (53% din total) nu dispuneau de sisteme de canalizare și utilizau latrine uscate. Așadar, lipsa canalizării reprezintă o amenințare directă la adresa factorilor locali de mediu, prin deversarea de ape uzate neepurate în cursurile de apă de suprafață, respectiv direct în sol, ceea ce poate determina infestarea apelor subterane. În cele 3 sate care dispun deja de rețea de canalizare, este de așteptat ca aproximativ 700 de gospodării să se racordeze în următorii ani la aceasta.

5.2. Alimentarea cu energie electrică

Alimentarea cu energie electrică a comunei Mintiu Gherlii se face de către operatorul ELECTRICA FURNIZARE, prin linii electrice aeriene de 20 kV și 3 posturi de transformare și o stație de transformare. Deși operatorul de profil a realizat investiții în rețea în ultimii ani, unele componente ale acesteia rămân învechite și expuse diferitelor intemperii, ceea ce conduce uneori la întreruperea furnizării.

Figură 25 - Rețeaua de distribuție a energiei electrice din comuna Mintiu Gherlii

Sursa: Planșă proprie pe baza PUG Mintiu Gherlii

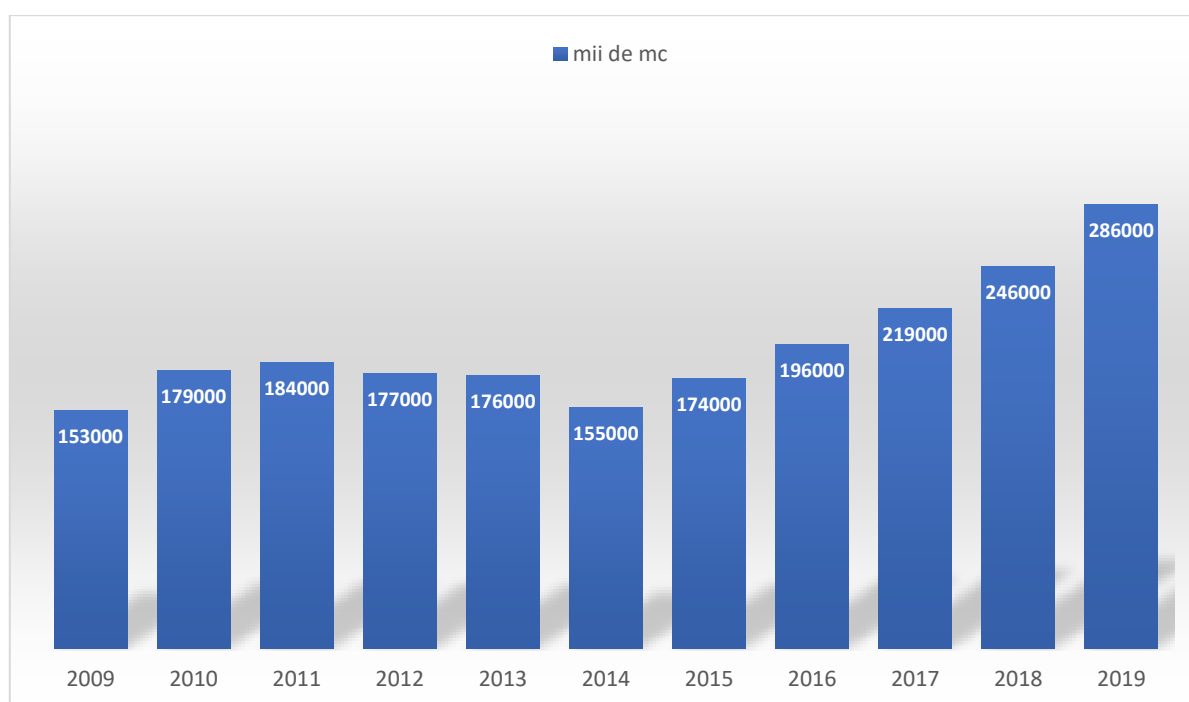
Rețeaua de iluminat public este administrată direct de către Primărie, folosind, în cea mai mare parte, infrastructura rețelei de distribuție a energiei electrice. Primăria a investit recent în modernizarea sistemului, trecând la corpuri de iluminat de tip LED, care au generat economii importante la costurile cu energia consumată pentru acest serviciu public. În schimb, sunt necesare în continuare lucrări de extindere a rețelei în zonele unde există sau sunt planificate noi dezvoltări.

5.3. Încălzirea și asigurarea combustibilului pentru gătit la nivelul locuințelor

Comuna Mintiu Gherlii dispune de o rețea de distribuție a gazelor naturale în 3 dintre satele componente (Mintiu Gherlii, Petrești și Salatiu), măsurând aproximativ 18 km. Satele Nima și Bunești, deși sunt situate pe traseul unei conducte de transport a gazelor naturale, nu dispun de rețeaua de distribuție, aceasta fiind o mare doleanță a cetățenilor și a agenților economici. Datele recensământului arată că la nivelul anului 2011 un număr de 71 de locuințe (4%% din total) se încălzeau printr-o centrală sau sobă proprie racordată la sistemul de alimentare cu

gaze, 1.457 de locuințe (91% din total) se încălzeau folosind centrale și sobe pe bază de combustibil solid și doar 25 locuințe (1% din total) nu dispuneau de niciun tip de încălzire, restul de 4% foloseau sisteme alternative. Ponderea locuințelor care utilizau o centrală termică indiferent de combustibilul utilizat era de doar 10%. Între timp, numărul de locuințe branșate la rețeaua de alimentare cu gaze naturale a mai crescut în cele 3 sate deservite, lucru evidențiat și de consumul raportat de operator. Totuși, chiar și în aceste 3 sate sunt necesare lucrări de extindere a rețelei pentru a deservi noi consumatori.

Distribuția gazelor naturale se face de către un operator privat – DELGAZ GRID, care se ocupă și de mentenanța, extinderea și modernizarea rețelei de distribuție. În anul 2019, acesta a distribuit la nivel local o cantitate de 286 mii de mc de gaze naturale, dintre care 256 mii mc pentru consumatorii casnici și 40 mii mc pentru firme și instituții.

Figură 26 - Cantitatea de Gaze Naturale distribuită consumatorilor din comuna Mintiu Gherlii, în perioada 2009-2019

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

În ceea ce privește prepararea hranei, 12% din locuințe foloseau instalații de gătit (aragaze) pe bază de gaze naturale racordate la rețea, 62% foloseau instalații (sobe) pe bază de lemn și cărbune, iar 26% utilizau alte tipuri de instalații (butelie de gaz, reșou sau aragaz/cuptor electric etc.).

5.4. Telecomunicații

Serviciile de telecomunicații de la nivelul comunei Mintiu Gherlii sunt furnizate de mai mulți operatori de telefonie fixă, mobilă, internet fix și mobil, cablu TV (de ex. Telekom, Orange, Vodafone, Digi), calitatea acestora fiind satisfăcătoare. Pe teritoriul comunei nu există "zone albe" din perspectiva acoperii cu servicii de comunicații în bandă largă.

În bugetul local aprobat pentru anul 2021 sunt prevăzute fonduri pentru implementarea unui sistem de supraveghere video cu 8 camere. În condițiile în care comuna încă se confruntă cu furturi din domeniul agricol, extinderea acestui sistem poate reprezenta o soluție pentru prevenirea acestor fapte antisociale.

6. FONDUL LOCATIV

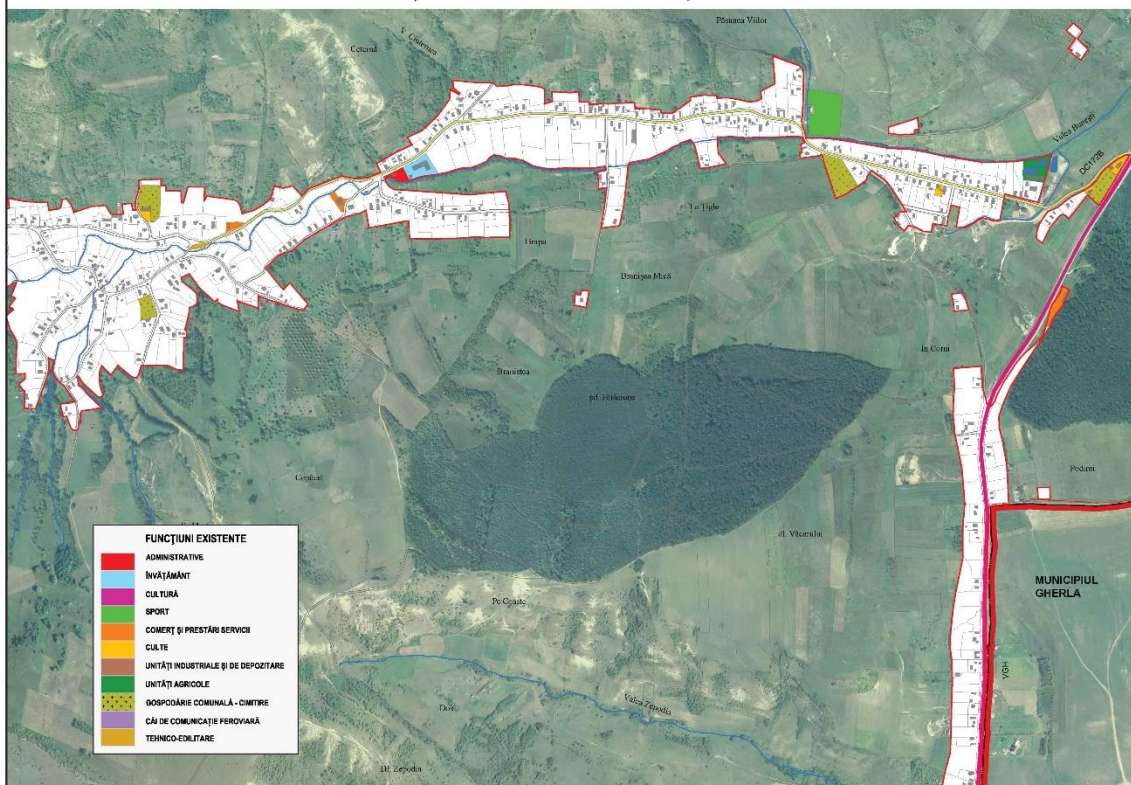
Planul Urbanistic General în curs de avizare al comunei Mintiu Gherlii prevede o scădere a numărului de trupuri, de la 44 la 23 în toate satele componente, respectiv o creștere a suprafeței de intravilan cu 183,75 ha.

Satul component	Intravilan (ha)
Mintiu Gherlii	284,98
Bunești	218,21
Nima	166,33
Pădureni	47,20
Petrești	43,84
Salatiu	48,77
Total propus	809,33

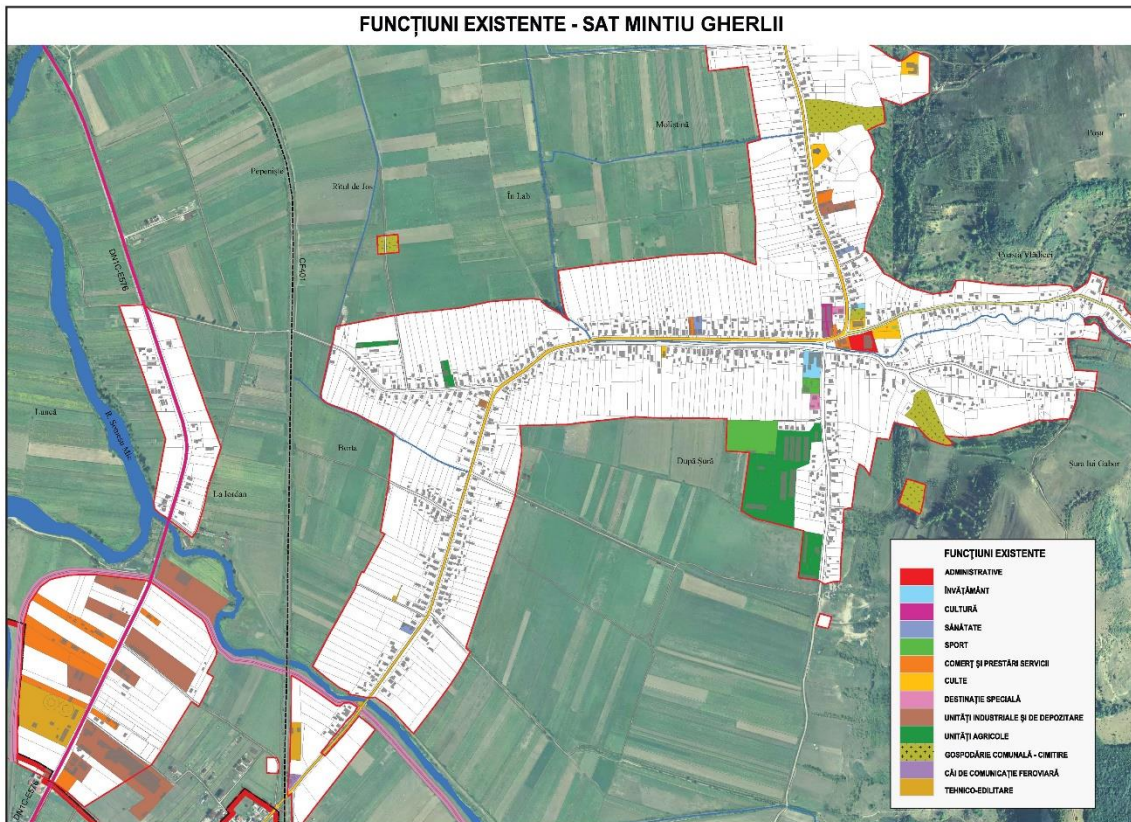
Cele mai mari extinderi sunt propuse în satul Mintiu Gherlii (+82,31 ha), urmat de satele Bunești (+70,57 ha), Nima (+32,53 ha) și Salatiu (+3,53 ha). În cazul satelor Pădureni și Petrești sunt propuse scăderi ale suprafeței de intravilan, acestea fiind de -0,33, respectiv de -4,86 ha. În ceea ce privește numărul de trupuri, acesta scade în cazul satelor Mintiu Gherlii, de la 12 la

6 trupuri, Bunești, de la 11 la 6 trupuri, Nima, de la 11 la 5 trupuri, Pădureni, de la 6 la 3 trupuri, Petrești, de la 2 trupuri la 1. În cazul satului Salatiu numărul de trupuri a rămas constant, fiind vorba despre 2. Creșterile sunt propuse mai ales în cazul funcțiunilor de locuințe cu regim mic de înălțime (+495,77ha), Zone mixte UID + ISP (+20,21 ha), unități agricole (+20,73 ha), spații verzi (+18,33 ha) și căi de comunicație și transport (+9,47 ha). Aceste extinderi vor avea loc prin conversia a peste 380 ha de teren agricol. Așadar, PUG previzionează mai ales o consolidare a funcției rezidențiale a comunei, pe fondul suburbanizării, și doar în planul secundar a celei economice (agricultură, industrie, depozitare).

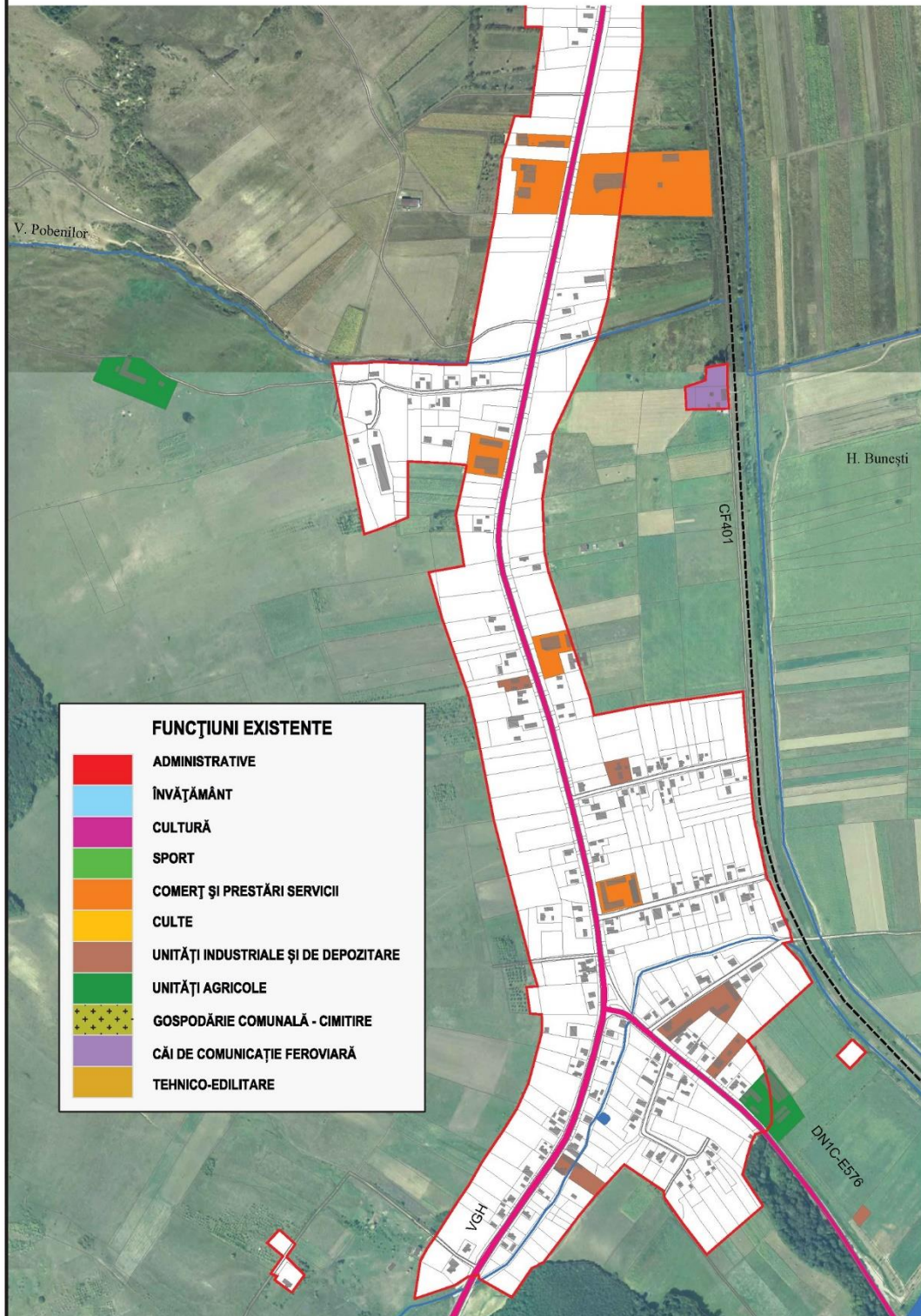
FUNȚIUNI EXISTENTE - SAT BUNEȘTI 1

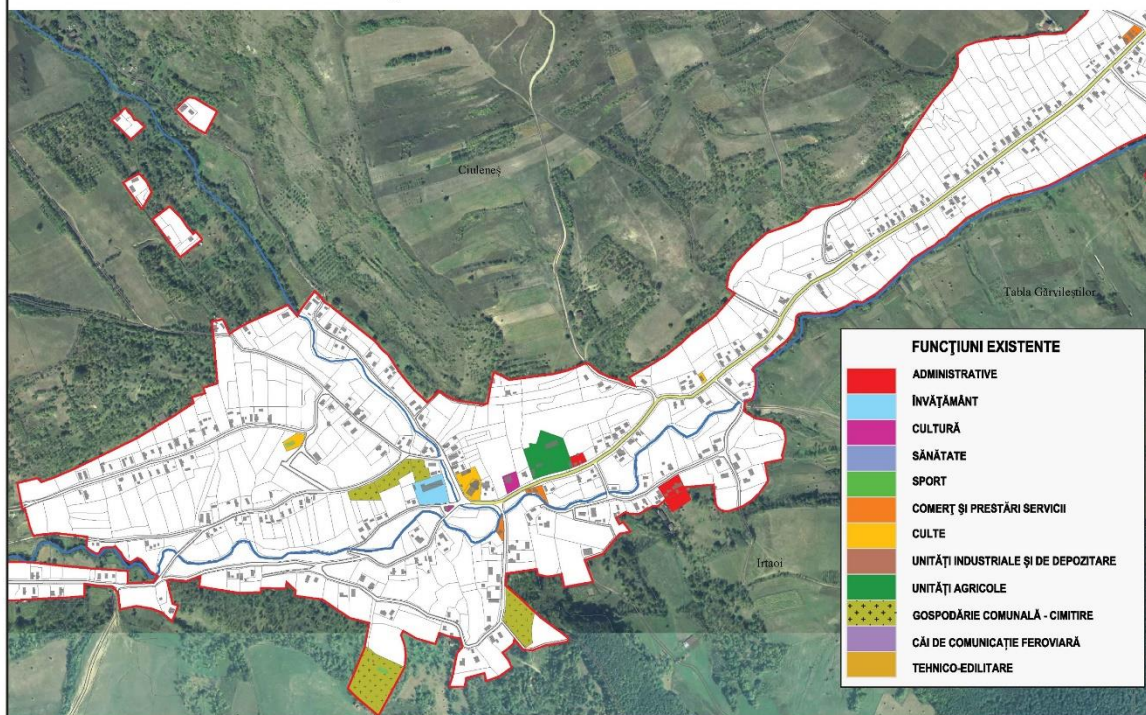
FUNȚIUNI EXISTENTE - SAT MINTIU GHERLII

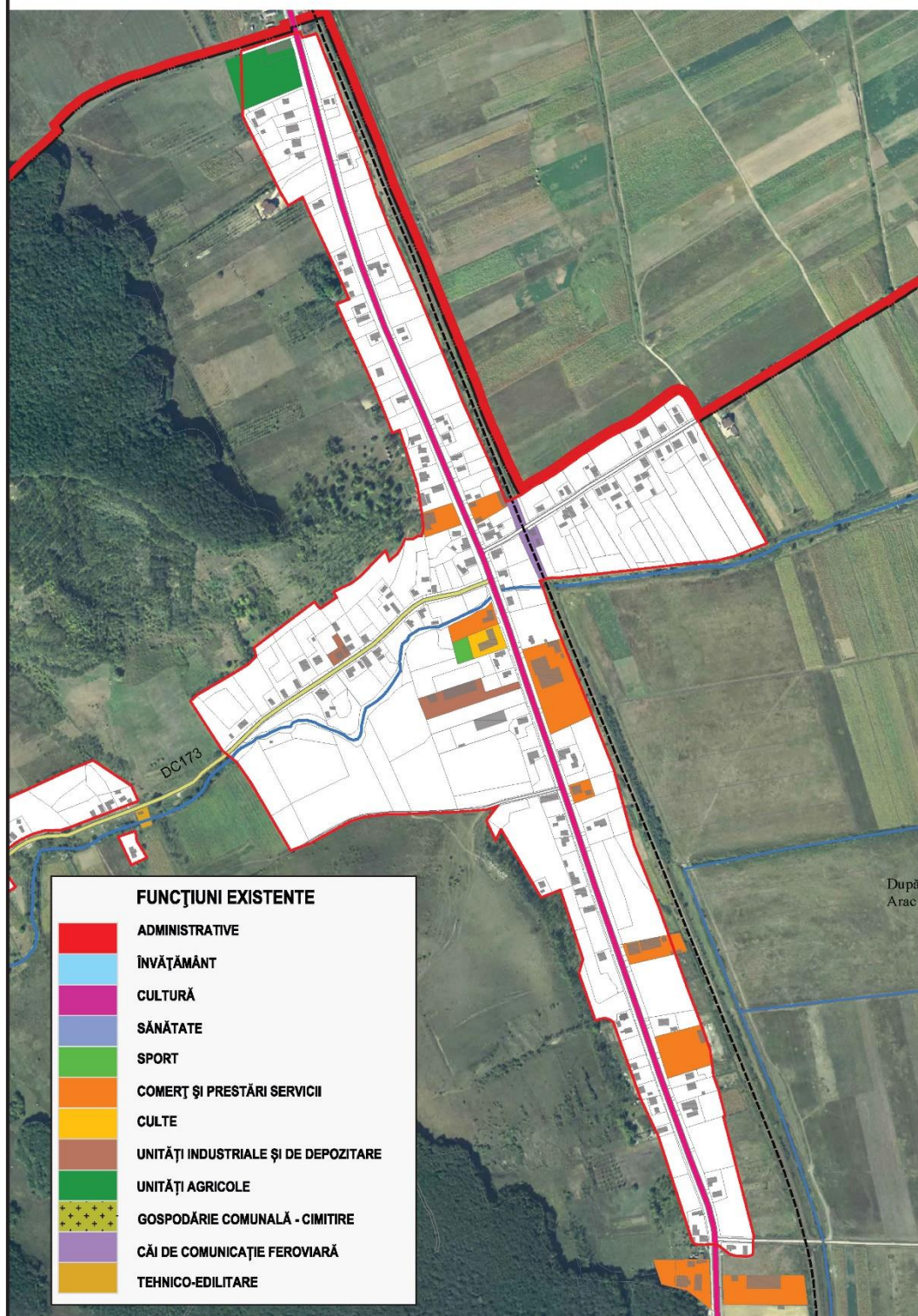
FUNȚIUNI EXISTENTE - SAT BUNEȘTI 2

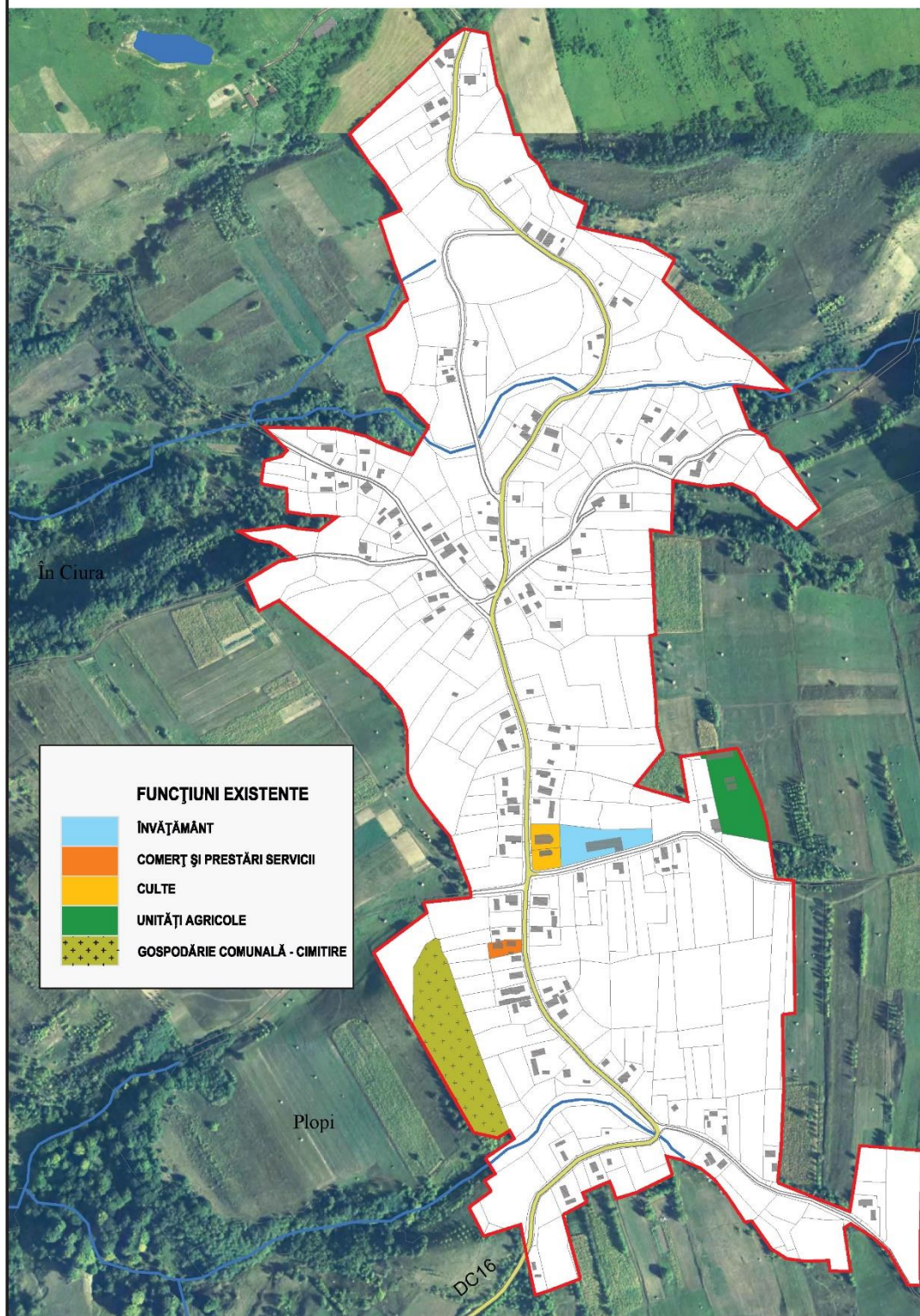
FUNȚIUNI EXISTENTE - SAT NIMA 1

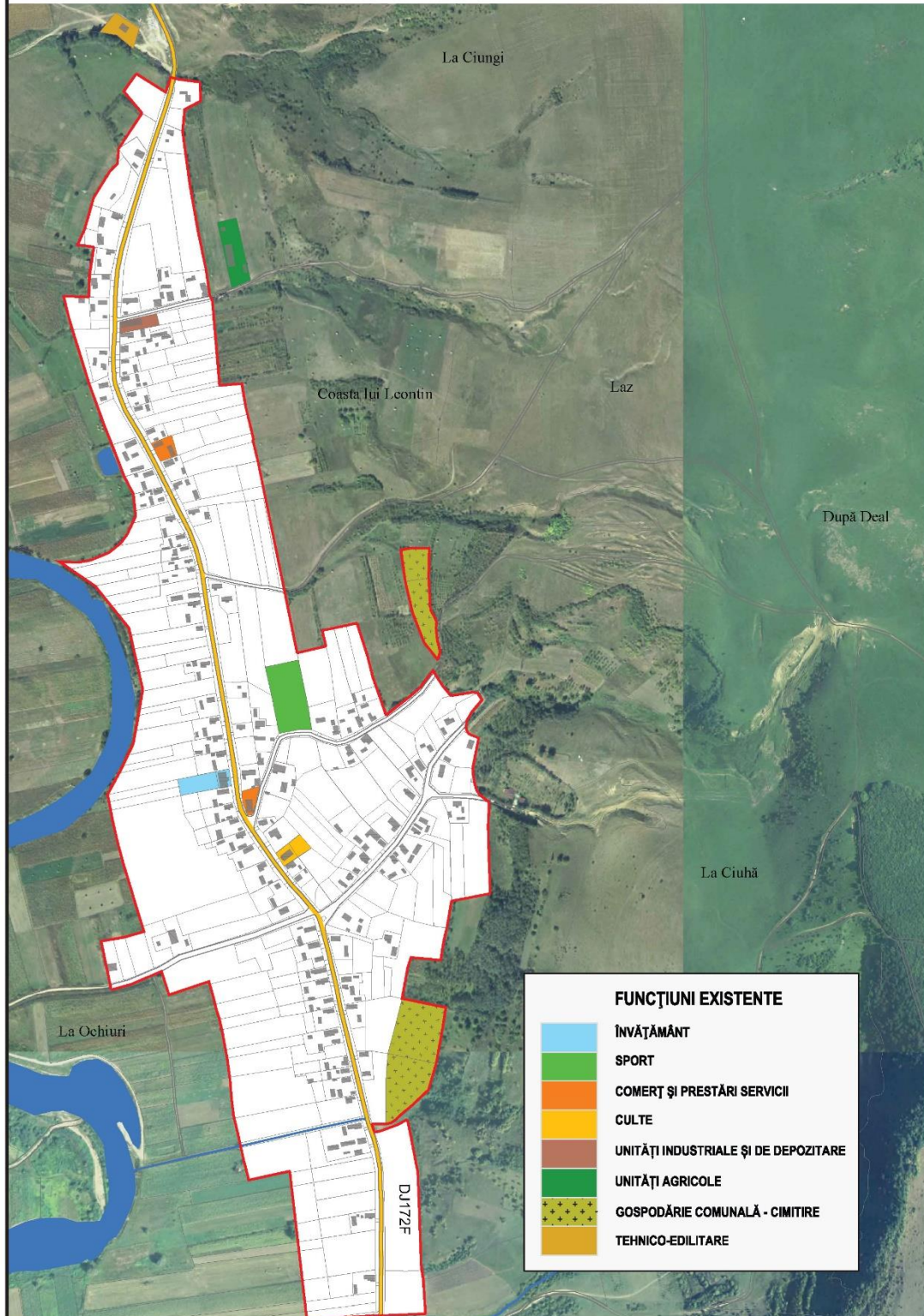
FUNȚIUNI EXISTENTE - SAT NIMA 2

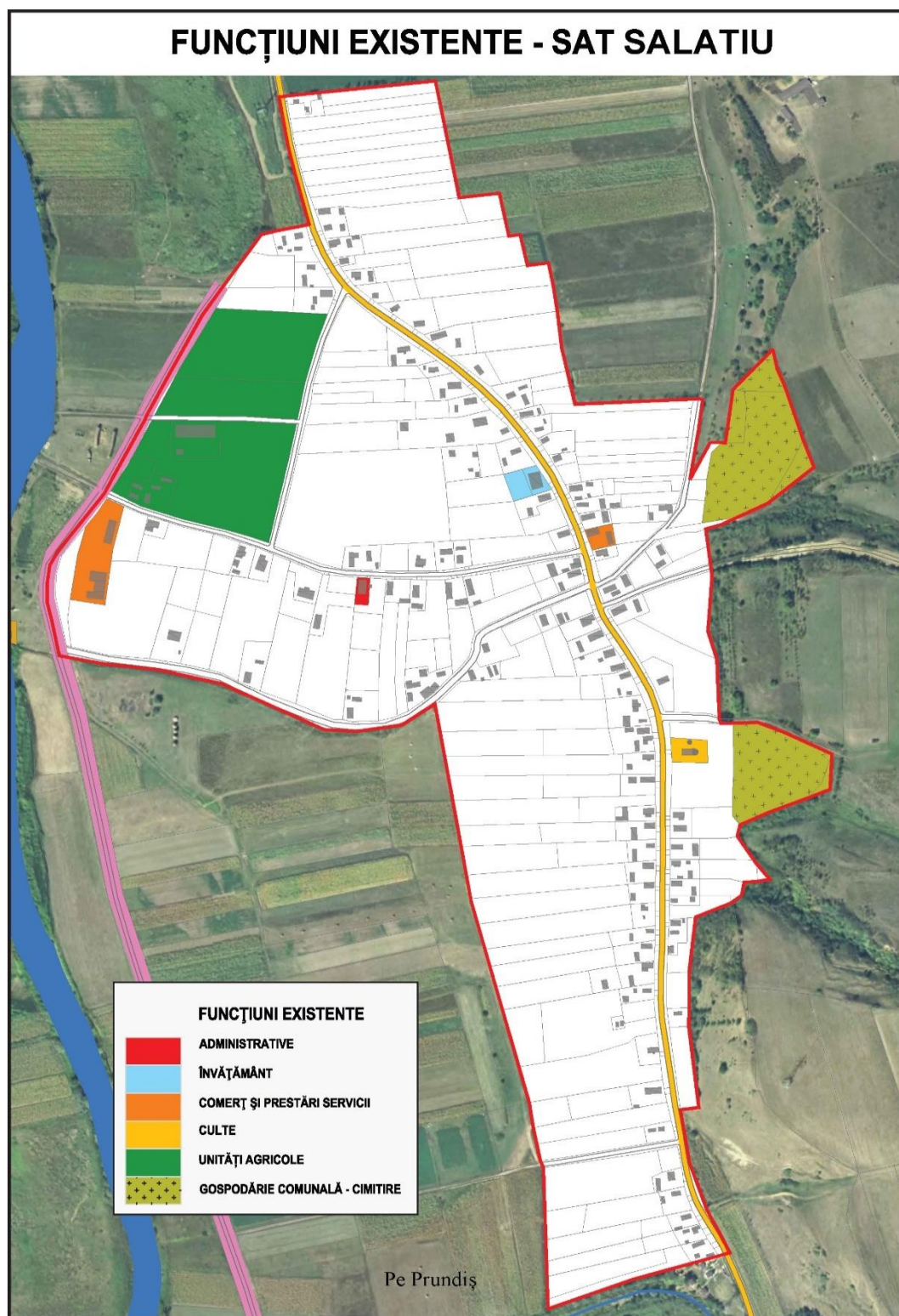

FUNCȚIUNI EXISTENTE - SAT PĂDURENI

FUNȚIUNI EXISTENTE - SAT PETREȘTI

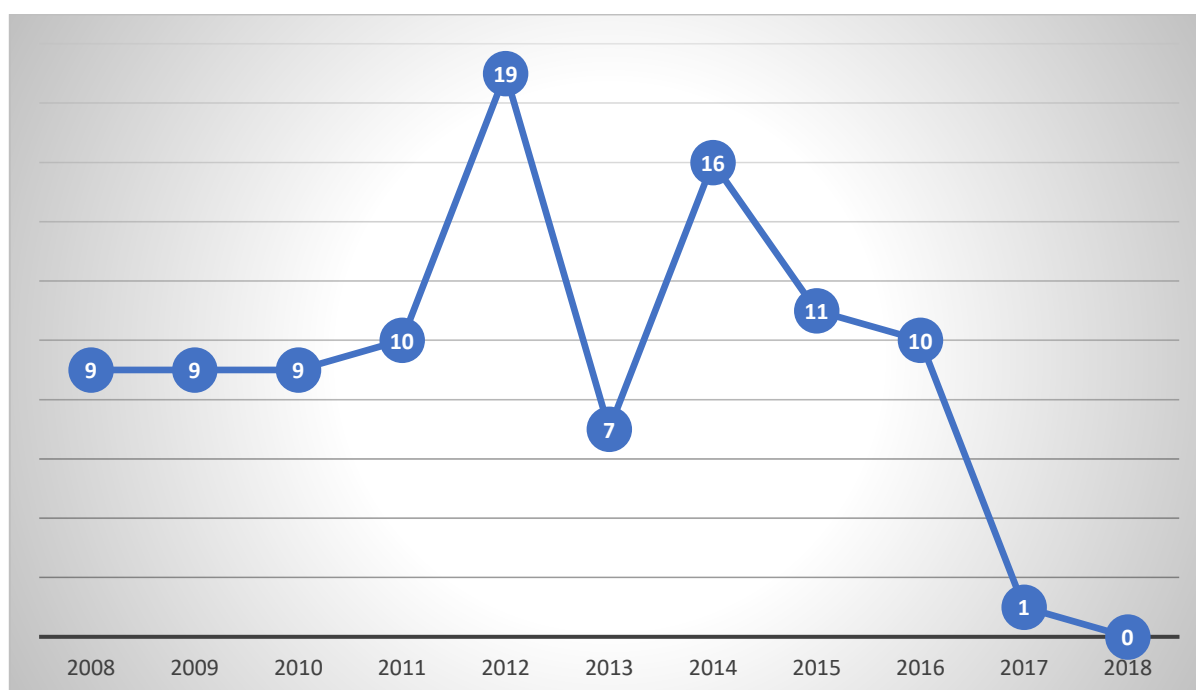

Figură 27 - Modul de utilizare al terenurilor intravilane din satele componente ale comunei Mintiu Gherlii, după funcțiunile urbanistice

Sursa: Planșă proprie realizată pe baza PUG Mintiu Gherlii

În anul 2020, INS estima că la nivel local existau 1.671 de locuințe (1.663 în proprietate privată și 8 în proprietate publică), în creștere cu 4% față de anul 2011 și cu 12% față de anul 1990. Numărul de locuințe nou-recepționate în perioada 2008-2018 a fost unul relativ ridicat comparat cu media din mediul rural, per total în cei 10 ani analizați fiind recepționate peste 100 de locuințe. Numărul de locuințe noi a fluctuat de la an la an, însă în ultimii 5 ani se poate observa o tendință clară de scădere a numărului de locuințe nou-recepționate în comună (niciuna în anii 2018 și 2020, câte una în 2017 și 2019). Totuși, experiențele de la recensămintele anterioare indică faptul că numărul real al locuințelor din comună este mai mare decât cel estimat de INS (spre exemplu, în anul 2011 au fost identificate pe teren 1602, față de doar 1551 estimate), întrucât proprietarii nu declară realizează întotdeauna recepția acestora. Așadar, numărul exact al locuințelor va fi determinat doar la recensământul din 2022.

Figură 28 - Numărul de locuințe finalizate în comuna Mintiu Gherlii, în perioada 2008-2018

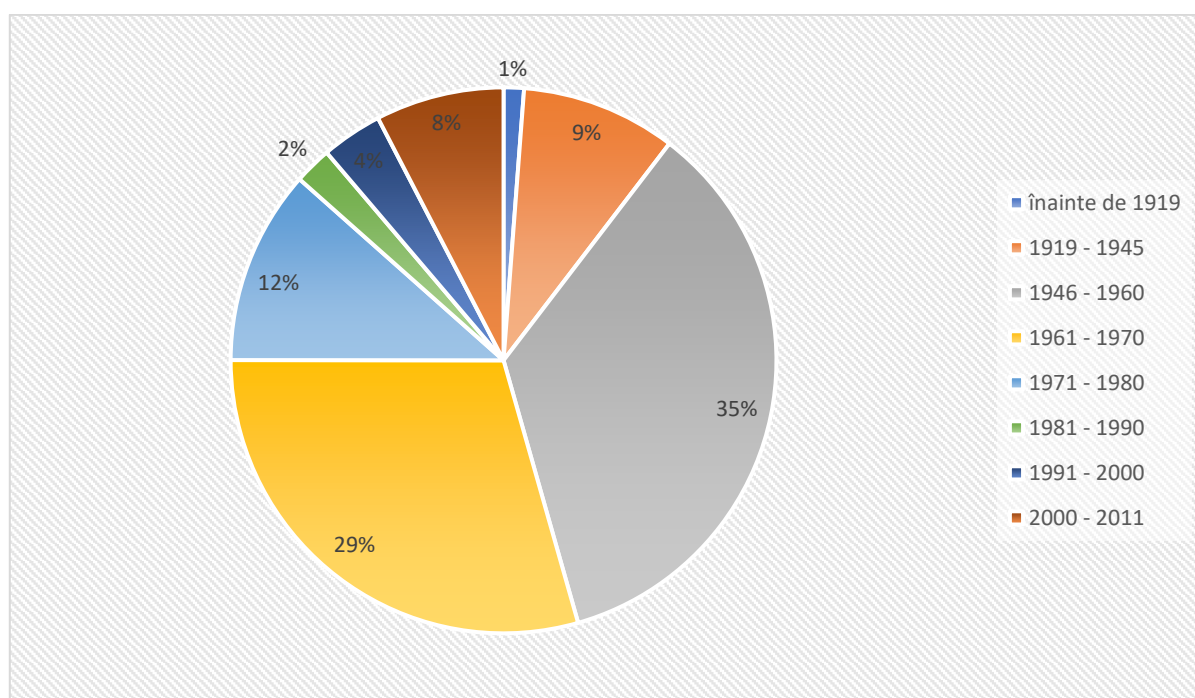
Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

INS estimează că în anul 2020, la nivelul comunei Mintiu Gherlii, suprafața locuibilă totală era de 78.368 mp, adică aproximativ 46,9 mp/locuință, mai scăzută față de media județeană (49,4 mp/locuință) și națională (47,7 mp/locuință). Suprafața locuibilă a crescut cu 9% față de anul 2011 și cu 46% față de anul 1990. Acest lucru indică faptul că mulți localnici au investit în construcția de locuințe noi spațioase și în extinderea celor existente.

Conform recensământului din anul 2011, cele mai multe locuințe din comună erau de tip casă individuală cu regim de înălțime mic. Aproximativ 99% din totalul clădirilor existente aveau regimul de înălțime P și 6 clădiri aveau un regim de înălțime P+1, cifră care a mai crescut în

ultimul deceniu. În ceea ce privește amplasarea, clădirile comunei sunt poziționate într-o zonă de locuire continuă, de-a lungul drumurilor și străzilor, existând la nivel local și câteva cazuri de locuințe izolate de trupul principal al satului, acestea ridicând cea mai mare problemă de deservire cu infrastructură și servicii publice.

Circa 77% dintre locuințele existente în comună au fost ridicate în perioada comunistă, cu precădere în anii 50-70, pe fondul mai multor factori, precum politica autorităților comuniste cu privire la locuire, creșterea nivelului de trai post-război, creșterea naturală a populației etc. Anii 70-80 marcat o schimbare de politică centralistă în domeniul locuirii, în sensul încurajării fenomenului de urbanizare și industrializare, care a antrenat migrația forței de muncă locale către orașele industriale din zonă (mai ales Gherla și Dej) și, implicit, reducerea cererii pentru noi locuințe în comună. De abia după anul 2000 s-a remarcat o nouă tendință de dinamizare a pieței imobiliare locale, cauzele fiind din nou multiple: fenomenul de suburbanizare (prin căutarea de parcele mai mari și mai ieftine pentru construcția de locuințe individuale) și remigrație (întoarcerea la locurile de baștină a populației care s-a mutat la oraș în perioada comunistă) din jurul municipiilor Gherla și Dej, remitențele de valută ale localnicilor care lucrează în străinătate, creșterea nivelului de trai etc.

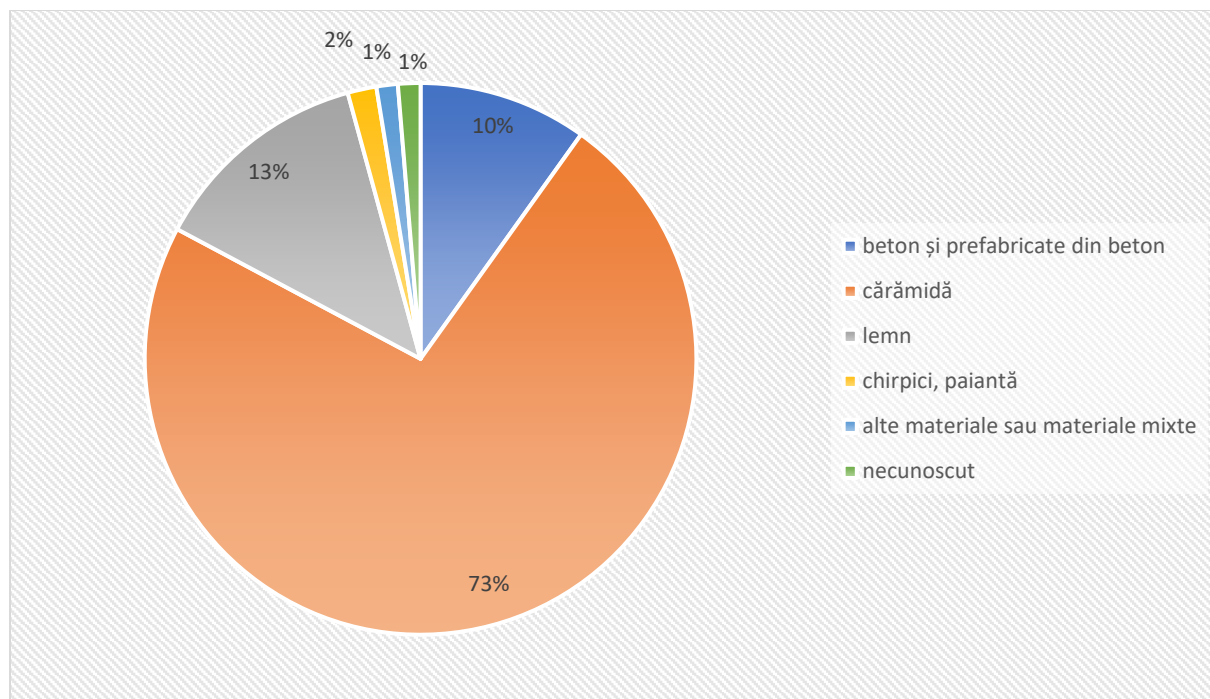

Figură 29 - Locuințele din comuna Mintiu Gherlii, funcție de perioada de construcție, la recensământul din 2011

Sursa: INS. RGPL 2011

În jur de 73% din totalul locuințelor din comună sunt realizate din cărămidă, în timp ce 10% sunt realizate din beton și prefabricate din beton. Acestea sunt materiale durabile, rezistente la diferite hazarde. Totuși 15% din totalul clădirilor sunt realizate din lemn sau paiantă, în

general case mai vechi sau care sunt locuite de persoane cu venituri reduse, a căror expunere la riscuri este mai ridicată.

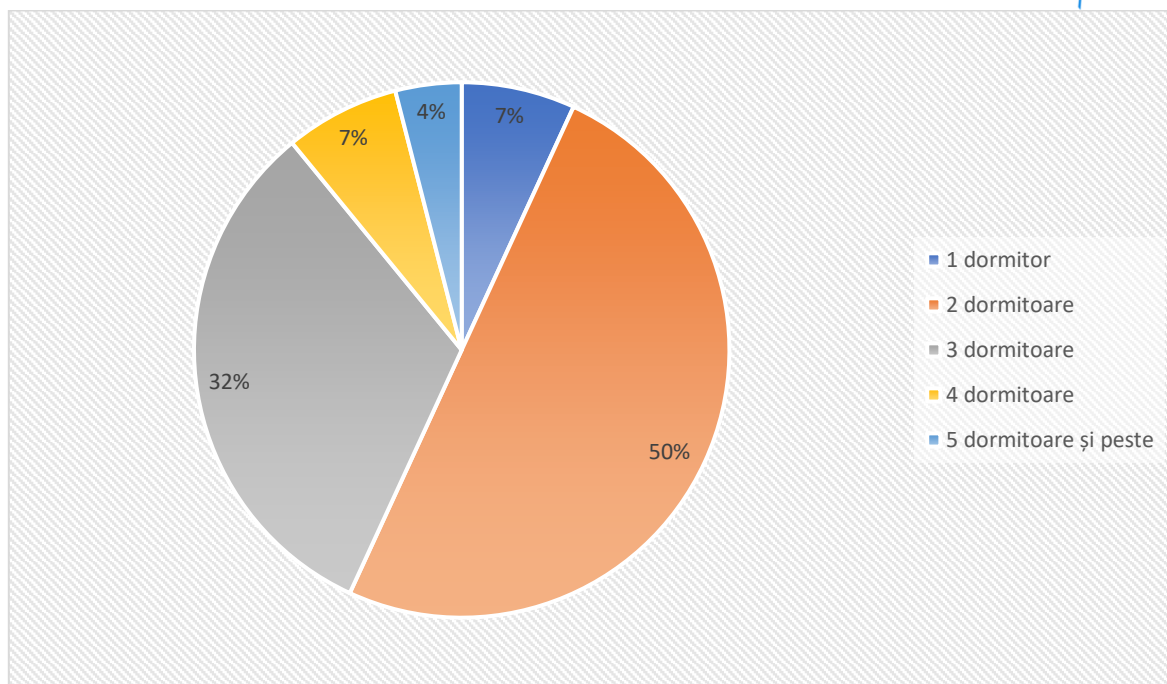

Figură 30 - Locuințele din comuna Mintiu Gherlii, funcție de materialul de zidărie folosit, la recensământul din 2011

Sursa: INS. RGPL 2011

În anul 2011, conform recensământului, un număr de 121 de locuințe (7% din totalul locuințelor) erau reabilitate termic, iar 289 de locuințe (18% din totalul locuințelor) aveau tâmplărie termoizolantă din PVC, aluminiu sau lemn stratificat. Chiar dacă în intervalul scurs de la recensământ ponderea locuințelor care au beneficiat de investiții pentru eficientizare energetică a mai crescut, o bună parte dintre acestea continuă să înregistreze pierderi mari de energie, care se reflectă în costul mare al utilităților, respectiv în confortul termic al locuirii. De asemenea, un procent nesemnificativ de locuințe sunt dotate cu panouri solare pentru producerea de apă caldă sau chiar de energie electrică.

În jur de 50% din locuințele existente în comună dispuneau de 2 dormitoare și 32% dispuneau de 3 dormitoare, ceea ce indică un confort mediu, dacă luăm în calcul mărimea medie a unei gospodării (2,5 persoane). Totuși, acest lucru nu înseamnă că la nivel local nu există și cazuri de supra-aglomerare a locuințelor, mai ales în rândul populației de etnie romă. La momentul realizării recensământului existau 29 de case în care locuiau 2 nuclee familiale, 4 case în care locuiau 3 nuclee familiale și 1 casă cu 4 nuclee familiale.

Figură 31 - Locuințele din comuna Mintiu Gherlii, după numărul de camere de locuit, la recensământul din 2011

Sursa: INS. RGPL 2011

Din totalul locuințelor existente în comună la momentul recensământului, doar 1.273 erau ocupate în mod permanent, ele reprezentând aproximativ 79% din totalul fondului locativ. Pe lângă acestea, 263 erau ocupate în mod sezonier (aproximativ 16% din totalul locuințelor existente), în timp ce 66 de locuințe (4%) erau neocupate permanent. Numărul locuințelor neocupate se află în creștere, în condițiile în care populația este tot mai îmbătrânită, mai ales în satele mai izolate, precum Pădureni. După decesul foștilor proprietari multe locuințe sunt moștenite de către descendenți ai acestora care nu locuiesc în zonă. Multe dintre aceste locuințe nu își mai găsesc proprietari, existând riscul degradării lor.

7. EDUCAȚIE

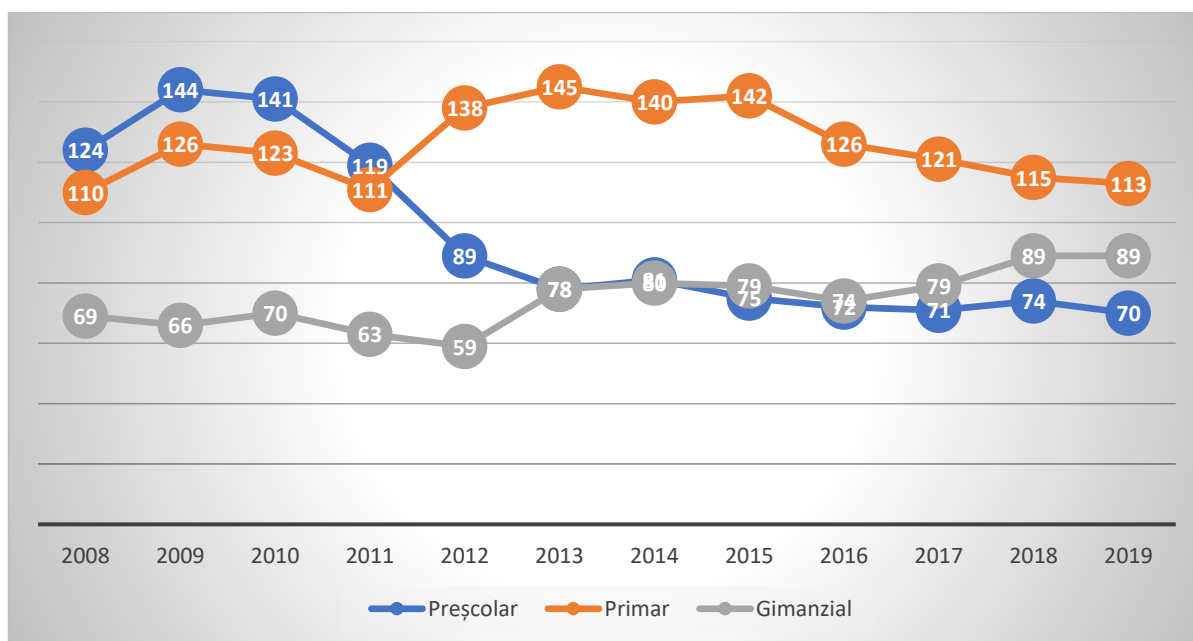
La nivelul comunei Mintiu Gherlii funcționează o unitate școlară cu personalitate juridică (Școala Gimnazială Mintiu Gherlii), cu următoarele unități arondate:

- Grădinița Cu Program Normal Bunești;
- Școala Primară Bunești;
- Școala Primară Nima;

La nivelul anului școlar 2020/2021 acestea reuneau 4 grupe de grădiniță, 7 clase de ciclu primar (clasele I – IV) și 4 clase de ciclu gimnazial (clasele V – VIII). Activitatea de predare se realizează exclusiv în limba română la toate cele 3 școli, însă aceasta se face în grupe

combinat / clase simultane la școlile din Bunești și Nima, din cauza numărului mic de elevi. Primăria asigură deplasarea gratuită cu microbuzul școlar a elevilor, dat fiind faptul că aproximativ un sfert din totalul copiilor fac naveta zilnică către unitatea de învățământ (în satele Petrești, Salatiu și Pădureni nu mai există unități de învățământ din cauza numărului foarte mic de copii).

Populația școlară de la nivelul comunei Mintiu Gherlii se ridică în anul 2020 la 275 de copii și elevi (doar 7% din populația stabilă), dintre care 74 în ciclul preșcolar (grădiniță), 109 în cel primar (clasele 0-4) și 92 în cel gimnazial (clasele 5-8). Față de anul 2008, populația școlară a scăzut cu aproximativ 10% (mai ales la ciclul preșcolar), pe fondul reducerii natalității, dar și a migrației copiilor către unitățile de învățământ din orașele apropiate.

Figură 32 - Populația școlară de la nivelul comunei Mintiu Gherlii, în perioada 2008-2018

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Din punct de vedere etnic populația școlară este formată preponderent din români, care reprezintă în jur de 86% din total, și din romi, reprezentând 14% din total. În cazul acestora se înregistrează și cele mai mari probleme legate de riscul de absenteism și abandon, mai ales la ciclul gimnazial.

Număr de cadre didactice (cu funcția de bază în comună) de la Școala Gimnazială Mintiu Gherlii (inclusiv de la unitățile subordonate) a fost în anul 2020 de 20, dintre care 4 educatori, 7 învățători și 9 profesori de gimnaziu. Față de anul 2008, numărul cadrelor didactice s-a păstrat relativ constant, cu o scădere doar la nivelul educatorilor. Personalul didactic de la unitățile de învățământ din comună este unul corespunzător calificat, peste 91% dintre profesori făcând naveta de la Gherla sau Dej.

Din punct de vedere al infrastructurii educaționale, unitatea coordonatoare dispune de 12 săli de clasă și un laborator școlar, în timp ce unitățile subordonate dispun de 8 săli de clasă. Dintre totalul sălilor de clasă existente 17 sunt utilizate, în timp ce 3 sunt în conservare. Clădirile în care funcționează unitățile de învățământ au fost reparate, întreținute și dotate de către Primărie, dispunând de centrală termică și grupuri sanitare cu apă curentă. Totuși, acestea necesită lucrări suplimentare de extindere, reabilitare și dotare pentru a se alinia la noile exigențe europene din domeniul educației, inclusiv în sistem online sau hibrid. Un exemplu concret în acest sens este faptul că grădinițele funcționează în aceleași incinte cu școlile sau faptul că nu există un centru de zi (de tip after-school), mai ales pentru elevii din familii cu venituri reduse. De asemenea, este nevoie de investiții suplimentare într-un microbuz școlar pentru transportul elevilor.

La nivelul comunei nu există o sală de sport corespunzător amenajată, ci doar un teren de sport la școala din Mintiu Gherlii, care este împrejmuit și întreținut corespunzător. Unitățile de învățământ dispun de 15 de calculatoare conectate la Internet, care sunt folosite în procesul educațional. În schimb, elevii nu beneficiază de serviciile unui cabinet de medicină școlară și nici de o bibliotecă școlară corespunzător dotată.

8. SĂNĂTATE

La nivelul comunei Mintiu Gherlii funcționa în anul 2019 un singur cabinet de medicină de familie, în proprietate privată. În cadrul acestuia activau un medic și o asistentă medicală. Spre comparație, în anul 1990 în comună existau 2 medici și 6 asistente. Prin urmare, accesul cetățenilor la servicii medicale de bază furnizate în localitate a devenit mai dificil în ultimele decenii, deși populația este mai îmbătrânită ca în trecut. În plus, pentru consulturi de specialitate, analize de laborator, tratamente chirurgicale sau servicii de urgență, cetățenii comunei trebuie să se deplaseze la unitățile sanitare din municipiile Gherla, Dej sau Cluj-Napoca. Cabinetul medicului de familie se află în satul-reședință, ceea ce implică deplasarea pacienților din celelalte sate componente, unii dintre ei în vârstă și cu afecțiuni cronice, pe o distanță de câțiva km. Pentru îmbunătățirea și diversificarea serviciilor medicale din comună, dat fiind și numărul mare de locuitori, s-ar impune construcția și dotarea unui dispensar nou.

În comună funcționează o singură farmacie (oficină) privată, tot în satul reședință, care nu funcționează însă zilnic.

Deși în comună există o comunitate importantă de persoane de etnie romă, la nivel local nu există un mediator sanitar sau un asistent medical comunitar care să faciliteze accesul acestora la servicii medicale de bază, să deruleze campanii de informare, conștientizare, planificare familială, vaccinare a copiilor etc. Această situație este cu atât mai problematică cu cât mare parte dintre romi nu sunt înscriși în evidențele medicului de familie.

9. INCLUZIUNE SOCIALĂ

Conform Atlasului Zonelor Rurale Marginalizate, elaborat de Banca Mondială în anul 2016, satele componente ale comunei Mintiu Gherlii nu intră în categoria zonelor rurale marginalizate, nefiind confruntate cu probleme complexe de excluziune socială. Cu toate acestea, la nivel local există și cazuri de familii sau persoane care sunt expuse riscului de sărăcie și care se confruntă cu diferite probleme de acces la educație, piața muncii, sănătate sau locuire etc. și care necesită măsuri de sprijin din partea autorităților.

În cadrul Primăriei Mintiu Gherlii funcționează Compartimentul de Asistență Socială, care dispune de doi angajați și care furnizează servicii sociale de bază (anchete sociale, întocmire, evidență și plată dosare pentru diferite forme de prestații sociale).

La nivelul anului 2020, conform datelor transmise de Primăria Mintiu Gherlii, beneficiau de prestații sociale următoarele categorii de beneficiari:

- Număr de beneficiari ajutor social (venit minim garantat): 48
- Număr de beneficiari alocație de sprijin a familiei: 60
- Număr de beneficiari ajutor de urgență: 0
- Număr de beneficiari indemnizație însoțitor persoane cu handicap: 48

La nivel local nu funcționează în prezent niciun centru social, public sau privat, deși există un număr mare de persoane vârstnice, dar și de copii care necesită asistență/protecție prin servicii de zi, în comunitate. Astfel, locuitorii sunt deserviți doar de serviciile sociale din subordinea DGASPC Cluj, cele mai apropiate fiind Centrul de abilitare și reabilitare Gherla, Căminul pentru persoane vârstnice Gherla, Centrul de zi "Micul Prinț" Gherla și o serie de unități de tip familial.

10. PROTECȚIA MEDIULUI ȘI MANAGEMENTUL RISCURILOR

Comuna beneficiază de peisaje naturale atractive, iar pe teritoriul său regăsim peste 60% din suprafața unei arii naturale protejată parte a rețelei NATURA 2000 - ROSCI0394 „Someșul Mic”, fiind singurul sit de importanță comunitară instituit pe curs râului cu același nume. Situl include locuri ideale pentru *Emys orbicularis* (țestoasa de baltă), din acest motiv este important pentru a conserva populațiile acestei specii aflate de-a lungul Someșului Mic și a brațelor sale moarte, puțin antropizate. Pe lângă luciul de apă propriu-zis, administrat de Apele Române, situl include și unele terenuri agricole adiacente unde se practică cultura plantelor și pășunatul. Pericolele la adresa habitatelor naturale protejate de acest sit sunt legate de extinderea perimetrelor construite către marginea habitatelor acvatice, intensificarea agriculturii și utilizarea de pesticide, îndepărtarea arborilor și arbuștilor, extragerea de agregate minerale, pescuitul sportiv, prezența câinilor, incendiile ilegale

pentru curățarea terenurilor agricole, eventuale lucrări de regularizare și captări de apă pentru irigații, prezența speciilor invazive de plante și pești, deversările de ape uzate insuficient epurate, depozitarea deșeurilor pe malurile râului, perioadele secetoase repetate. Planul de management al sitului, elaborat în urmă cu circa 5 ani, prevede măsuri de conservare a speciilor de interes comunitar, educație și conștientizare, management și monitorizare, unele dintre măsuri revenind și în sarcina administrației locale (de ex. limitarea extinderii intravilanului, reducerea poluării apelor și a malurilor etc.).

Comuna Mintiu Gherlii a aderat, asemenea tuturor UAT din județul Cluj, la ADI "Eco-Metropolitan Cluj", către care a delegat serviciul de colectare și transport al deșeurilor menajere, în contextul implementării Sistemului Integrat de Management al Deșeurilor Cluj. ADI a contractat recent un operator privat pentru toată zona Dej, la care este arondată și comuna Mintiu Gherlii, care va colecta deșeurile menajere și le va transporta la Stația de Transfer Gherla (care a devenit funcțională în anul 2021), unde vor fi sortate și apoi transferate la Centrul de Management Integrat al Deșeurilor de la Cluj-Napoca, unde vor fi tratate mecano-biologic, respectiv vor fi eliminate prin depozitare. În acest context, cetățenii comunei vor plăti Primăriei o taxă specială de salubritate, depășindu-se astfel situațiile în care aceștia refuză să încheie contracte direct cu operatorul. Deșeurile vor fi colectate selectiv în pubele/saci și ridicate de la locuințele individuale o dată pe săptămână. De asemenea, în spațiile publice sunt amenajate platforme pentru colectare selectivă.

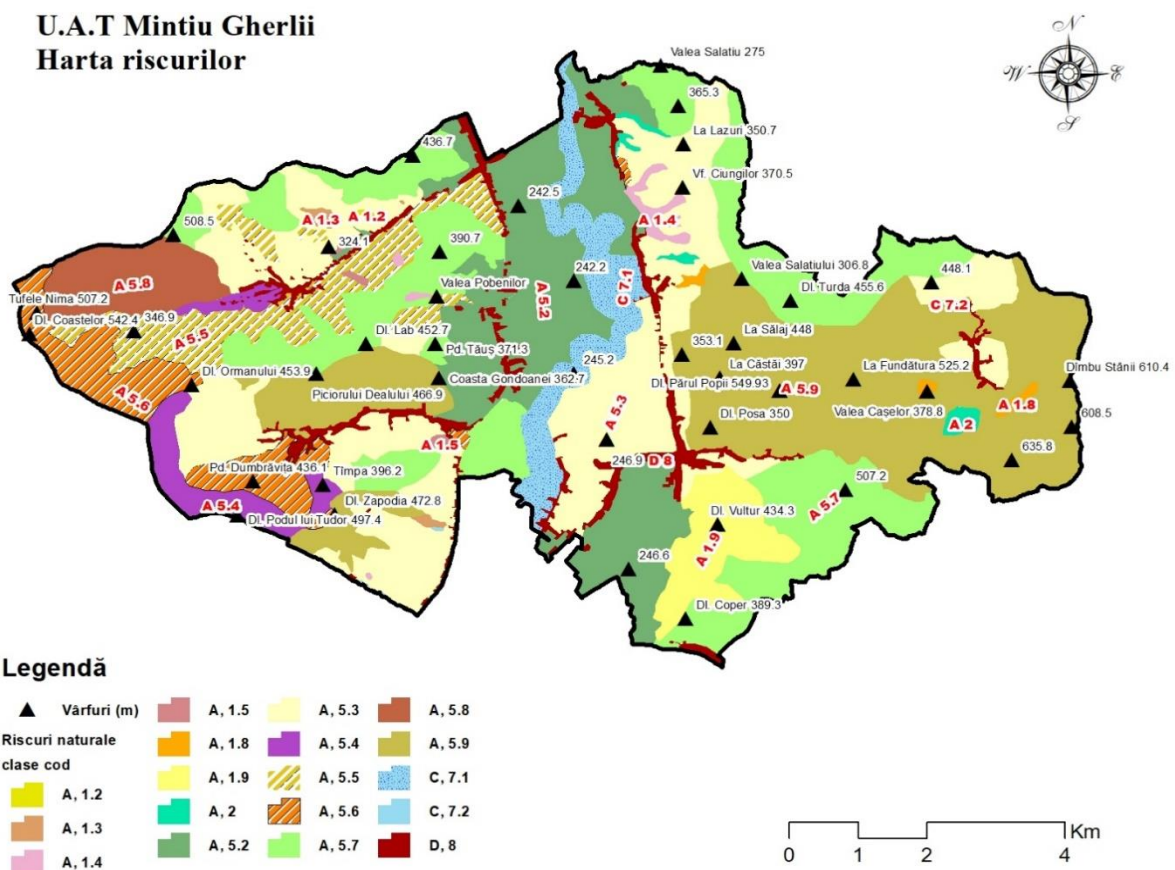
Primăria Mintiu Gherlii, care are în organigrama sa un Compartiment Public Local de Gospodărie Comunală cu 3 posturi, va continua să rămână totuși responsabilă pentru gestionarea unor probleme de salubritate, igienă, deratizare, dezinsecție etc., precum eliminarea depozitelor neconforme de deșeuri, curățenia stradală, toaletarea vegetației, decolmatarea cursurilor de apă, deszăpezire etc. În acest sens, Primăria a achiziționat recent un buldoexcavator, un tocător de vegetație etc., fiind însă necesare dotări suplimentare (tractor, remorcă, accesorii pentru deszăpezire etc.).

La nivelul comunei Mintiu Gherlii nu există în prezent unități economice care să înregistreze un nivel ridicat al emisiilor, însă apropierea față de municipiile industrializate o expune la sursele de poluare a aerului existente în zonă (de ex. instalațiile producătorilor de mobilă și articole din lemn sau hârtie). Totuși, principalele surse de poluare sunt noxele generate de traficul rutier, existând posibilitatea ca acestea să crească odată cu construcția drumului expres care să lege Cluj-Napoca de Dej.

Poluarea apelor reprezintă o problemă la nivel local, determinată în principal de lipsa unui sistem centralizat de canalizare în trei dintre satele comunei, precum și numărul mic de gospodării racordate la rețeaua recent finalizată din celelalte 3 sate. În altă ordine de idei, o parte dintre cetățenii comunei se alimentează în continuare din puțuri proprii, în timp ce majoritatea caselor dispun de bazine/fose vidanjabile pentru colectarea apelor uzate, combinație care reprezintă o amenințare la adresa sănătății populației. În mod similar,

deversarea acestor ape uzate direct în sol, ca și depozitarea gunoiiului de grajd în curți sau folosirea lor ca îngrășăminte chimice, reprezintă, la rândul lor, potențiale surse de poluare a apelor subterane cu nitrați și nitriți. Problematika deșeurilor de grajd necesită amenajarea unei platforme dedicate pentru depozitarea acestora, în condițiile numărului mare de cetățeni care cresc animale.

Comuna Mintiu Gherlii este, conform PATN, PATJ și PAAR Cluj, expusă inundații prin revărsare, pe cursul râului Someș, în aval și în amonte de satul reședință, care ar putea aduce pagube importante (a se vedea evenimentele din iunie 2020, când a fost necesară intervenția cu motopompe de către SVSU la o gospodărie inundată). De asemenea, pe cursul râului se formează în sezonul rece poduri de gheață. Conform Planului de Management al Riscului la Inundații al Administrației Bazinale de Apă Someș-Tisa, pe cursul râului Someș există lucrări de îndiguire pe o lungime de 1 km (inaugurate în anul 1982), respectiv de 2,4 km (1962) pentru protecția localității Mintiu Gherlii, de 5,9 km (1965) pentru protecția satelor Nima și Salatiu. Pe râul Fizeș există un dig de 1,65 km inaugurat în anul 2001 pentru protecția localității Mintiu Gherlii. Pe teritoriul comunei nu sunt prevăzute lucrări noi majore de protecție împotriva inundațiilor.

Figură 33 - Harta riscurilor la nivelul comunei Mintiu Gherlii

Sursa: ECO MAPS. PUG Comuna Mintiu Gherlii

În ceea ce privește procesele geomorfologice, harta riscurilor din cadrul PUG identifică areale cu risc de apariție a alunecărilor de teren (A.1.), șiroire și torențialitate (A.2.) și eroziune de suprafață (A.5.).

Comuna Mintiu Gherlii se află într-o zonă cu Intensitate seismică redusă (zona 6 pe scara MSK, cu o perioadă de revenire la circa 100 de ani), nefiind înregistrate de-a lungului timpului pagube majore asociate cutremurelor.

La nivelul comunei Mintiu Gherlii funcționează un serviciu voluntar pentru situații de urgență care dispune de o dotare minimală și este capabil să intervină în cazul unor incidente de intensitate reduse (de ex. evacuarea apelor din gospodării). În aceste condiții pentru intervenții complexe se apelează la subunitățile ISU și SMURD din Gherla. Cele mai multe intervenții non-medicale din zonă vizează incendiile și accidentele rutiere/descarcerarea.

11. PATRIMONUL, CULTURA ȘI SPORTUL

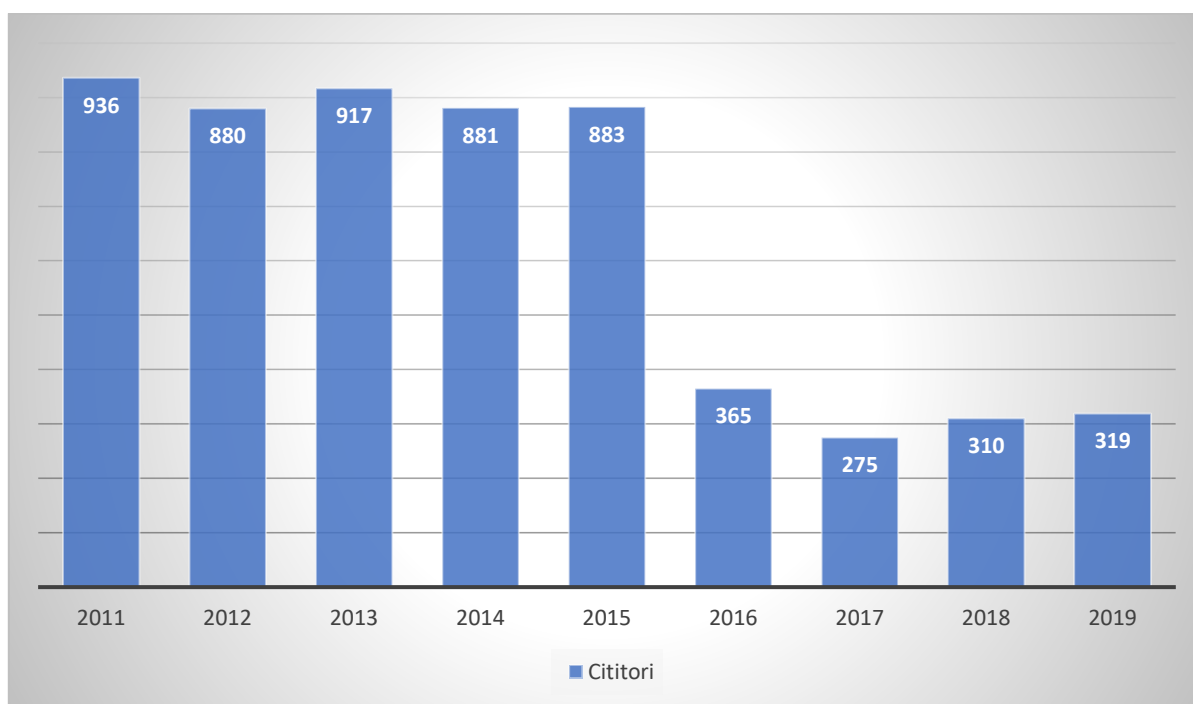
Conform Listei Monumentelor Istorice actualizate în anul 2015, la nivelul comunei Mintiu Gherlii există următoarele obiective de patrimoniu construit:

- **Așezarea neolitică din Bunești** – este un sit arheologic de importanță națională, amplasat în zona “Coasta Gherlii” din satul Bunești și care datează din neolitic;
- **Situl arheologic de la Mintiu Gherlii** – este un sit arheologic de importanță națională care cuprinde două așezări, amplasate în punctul “Ciuleneș” din satul Mintiu Gherlii, care prezintă urme de locuire din neolitic, respectiv epoca bronzului.
- **Tumuli din Mintiu Gherlii** – este o descoperire funerară de tumul, care datează din perioada preistorică și este amplasat în zona “Mănăstire” / “Tusilhet” din Mintiu Gherlii – monument de importanță națională;
- **Așezarea romană de la Pădureni** – este un sit arheologic de importanță locală care prezintă urme de locuire civilă din perioada romană, amplasată pe cursul superior al Văii Clapa;
- **Biserica reformată din Mintiu Gherlii** - este un monument arhitectural reprezentativ al stilului gotic din Transilvania și datează din sec. XIII, aceasta fiind încadrată în categoria monumentelor de importanță locală;
- **Biserica reformată din Nima** - este un monument arhitectural de importanță locală, care ilustrează faza cisterciană a arhitecturii gotice. Aceasta datează din sec. XIII și este amplasată în jumătatea vestică a satului Nima;
- **Biserica de lemn “Sf. Arhangheli Mihail și Gavril” din Nima** – este un monument arhitectural de importanță locală ridicat în anul 1774. Aceasta a fost realizată într-un stil tradițional din lemn și împodobită cu diverse picturi pe pânză aplicată.

Cele trei biserici-monument se află în administrarea cultelor religioase, care se ocupă și de întreținerea lor. Din păcate, starea lor de conservare este una precară (mai ales a Bisericii Reformate).

La nivelul comunei Mintiu Gherlii funcționează, în prezent, cămine culturale în toate satele componente. Acestea sunt în prezent utilizate ca locații pentru evenimente culturale, educaționale, dar și comunitare (întâlniri, nunți, botezuri etc.). De asemenea în sediul Primăriei Mintiu Gherlii există și o sală de spectacole.

În satul Mintiu Gherlii funcționează și o bibliotecă comunală, care dispune de un fond de carte de circa 11.872 de volume (incluzând și fondul bibliotecii școlare). Numărul de cititori activi a fost în anul 2019 de 319 (circa 8% din populația stabilă a comunei), cei mai mulți fiind elevi de la Școala Gimnazială. În acest context, Biblioteca Comunală trebuie să găsească noi metode pentru a-și crește atractivitatea pentru cetățeni și să devină treptat un centru comunitar.

Figură 34 - Numărul de cititori activi de la nivelul bibliotecilor din comuna Mintiu Gherlii, în perioada 2011-2019

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Viața culturală a comunei Mintiu Gherlii este una relativ săracă. În comună au loc periodic evenimente culturale de amploare mică, legate de obiceiurile locale și care comemorează sărbători religioase și stilul de viață rural (de ex. "Împănatul Boului" de Rusalii – liturghie, recitaluri de pricesne, sfințirea apei, binecuvântarea spicelor, paparude, defilarea alaiului de tineri și călăreți, spectacol de muzică populară etc.; sărbătoarea de hram de Sf. Mare Mucenic Dimitrie sau de Înălțarea Sfintei Cruci, pelerinajul de la Mănăstirea Ordinului "Sf. Vasile cel

Mare” etc.), la care participă Ansamblul ”Mugurii Mintiului” și Grupul ”Vestitorii”, sprijinite de către administrația locală, precum și artiști și ansambluri din zonă.

În comuna Mintiu Gherlii funcționează biserici ortodoxe (în toate satele componente), greco-catolice (Mintiu Gherlii și Pădureni), reformate (Mintiu Gherlii și Nima), baptiste (Bunești și Nima), pentecostale (Bunești). Mănăstirea greco-catolică de la Mintiu Gherlii, ridicată în urmă cu circa 20 de ani, este un loc important de pelerinaj pentru enoriașii acestui cult religios, aici existând un mic fragment din Sfânta Cruce. În prezent în comună funcționează capele mortuare în satul de reședință al comunei și în Bunești, astfel că administrația locală are în vedere amenajarea acestora și în satele Petrești, Salatiu, Pădureni și Nima.

12. TURISMUL ȘI ACTIVITĂȚILE RECREATIVE

Conform PATJ, comuna Mintiu Gherlii se încadrează în categoria comunelor cu o concentrare relativ redusă de resurse turistice naturale și antropice, respectiv cu o infrastructură specific turistică mediu dezvoltată.

Dintre resursele turistice ale zonei se remarcă cu precădere cele naturale, respectiv:

- **Peisajele naturale** – pe teritoriul comunei se regăsește o zonă naturală protejată ce adăpostește o biodiversitate locală importantă (floră, faună) concentrată în luna râului Someșul Mic. De asemenea, există păduri și zone de deal atractive.
- **Fondurile de vânătoare și cursurile de apă pentru pescuit**

Resursele turistice antropice se referă mai ales la patrimoniul cultural material și imaterial

- **Monumentele istorice** – pe teritoriul comunei regăsim o serie de situri arheologice și monumente arhitecturale. de importanță națională și locală care poate fi valorificat în scop turistic.
- **Lăcașurile de cult** – spre ex. Biserica reformată Mintiu Gherlii, Biserica reformată Nima și Biserica de lemn ”Sf. Arhangheli Mihail și Gavril”, Mănăstirea Greco-Catolică ”Sf. Cruce”;
- **Obiceiurile locale** (de ex. ”Împănatul Boilor”)
- **Gastronomia locală** (de ex. țuica de Nima, produsele lactate tradiționale etc.)
- **Facilitățile de agrement** (de ex. Piscina ”Ovo”

În acest context, comuna Mintiu Gherlii are potențial pentru dezvoltarea următoarele forme de turism:

- **Agroturismul:** prin valorificarea stilului de viață tradițional, a obiceiurilor și tradițiilor încă bine conservate, a artizanatului, a gastronomiei locale etc. Acesta poate fi practicat cu succes, de exemplu, în satul Pădureni.

- **Turismul cultural-religios** – prin pelerinajele la mănăstire, trasee integrate ale bisericilor din zonă, organizarea de evenimente (de ex. "Împănatul Boilor").
- **Turismul de tranzit** – apropierea de cele două municipii și amplasarea satelor Bunești și Nima pe unul dintre cele mai tranzitate drumuri europene din zonă a condus la dezvoltarea unui turism de tranzit, cu perspective favorabil și pe viitor, odată cu realizarea Drumului Expres.

La nivelul comunei funcționează în prezent două pensiuni agroturistice ("Nova" – 3 stele și "Casa Rofo" - 3 stele), cu o capacitate totală de cazare de 31 de locuri. În anul 2020 acestea au deservit 801 persoane, un număr relativ ridicat dat fiind contextul pandemiei de COVID-19. Totuși, circulația turistică a scăzut față de anul 2019, când acestea au deservit 1267 de turiști, care au petrecut în total 1461 de nopți în comună, rezultând o medie de o noapte petrecută în comună (ceea ce confirmă caracterul de tranzit al turismului din comună). În comună există și câteva restaurante, amplasate tot pe drumul european.

În ceea ce privește oportunitățile pentru petrecerea timpului liber pentru locuitori, acestea se rezumă la câteva facilități sportive publice și locuri de joacă în principalele sate componente (Mintiu, Bunești), respectiv la piscina privată din Bunești. Primăria are în vedere amenajarea de terenuri de sport sintetice în satele Petrești și Salatiu, precum și de locuri de joacă în Petrești, Pădureni și Nima. În sfera sportului de performanță, echipa de fotbal ACS "Vulturul 2020" Mintiu Gherlii activează cu succes în Liga a IV-a, fiind sprijinită și de către autoritățile locale.

13. CAPACITATE ADMINISTRATIVĂ

Administrarea comunei este asigurată, în conformitate cu prevederile Legii nr. 215/2001 privind administrația publică locală, de către Consiliul Local (ca for decizional) și Primăria (organism executiv al Consiliului). Consiliul Local este format din 13 consilieri, aleși pe o durată de patru ani. În legislatura 2020-2021, 6 mandate de consilier au revenit PNL, 4 PSD, 1 Partidul Pro România, 1 Partidul Verde și un candidat independent. Primăria este condusă de un primar ales direct de către cetățeni tot pentru 4 ani, care este reprezentant al PNL, respectiv de un viceprimar ales din rândul consilierilor locali.

Figură 35 - Organigrama Primăriei Mintiu Gherlii

Sursă: Primăria Mintiu Gherlii

Aparatul de specialitate al Primarului cuprinde, pe lângă posturile de viceprimar, secretar și auditor, următoarele servicii și compartimente, cu un număr de 23 posturi:

- Compartimentul Administrație publică locală, secretariat administrativ, stare civilă, autoritate tutelară, registru agricol, fond funciar, cadastru (4 posturi ocupate și un post vacant);
- Compartimentul Asistență socială (2 posturi ocupate);
- Compartimentul buget-finanțe, contabilitate, impozite și salarizare (3 posturi ocupate și 3 posturi vacante);
- Compartimentul urbanism, amenajarea teritoriului și lucrări publice (un post ocupat);
- SVSU (un post ocupat);
- Serviciu de gospodărire comunală (3 posturi ocupate și unul vacant);
- Poliția locală (3 posturi ocupate);
- Biblioteca comunală (un post ocupat)

În vara anului 2021, Primăria a organizat concursuri pentru ocuparea a două funcții publice de consilieri din cadrul Compartimentului Buget-finanțe, respectiv Administrație Publică Locală, precum și a unei funcții contractuale de referent la Compartimentul Administrație Publică Locală. De asemenea, doi angajați din cadrul Compartimentului Poliția Locală au fost

avansați în grad profesional. În iarna anului 2021 a fost recrutat și un șofer buldoexcavatorist în cadrul Serviciului Gospodărie Comunală.

Comuna face parte din **GAL "Someș Transilvan"**, alături de comunele Aluniș, Apahida, Bonțida, Borșa, Cornești, Dădâca, Iclod, Jucu de Sus, Bobâlna, Recea Cristur, Sic, Vultureni, Gîrboum (jud. Sălaj). Aceștia li se adaugă și 15 parteneri privați, 16 ONG-uri și o persoană fizică. Teritoriul GAL are o suprafață de 1048 km² și o populație de circa 43141 de locuitori, rezultând o densitate a populației de 41,15 locuitori/kmp. GAL dispune, în ciclul financiar 2014-2020 de un buget total de peste 1,6 mil. Euro, alocați mai ales pentru dezvoltarea durabilă, dezvoltarea de infrastructuri sociale, tehnico-edilitare și de transport, creșterea competitivității în domeniul agricol, transfer tehnologic și de cunoștințe etc. Prin intermediul GAL o întreprindere agricolă din comună a beneficiat de o finanțare de 40.000 euro.

Alte structuri asociative din care face parte comuna Mintiu Gherlii sunt:

- **ADI "Eco – Metropolitan Cluj"** – care gestionează Sistemul Integrat de Management al Deșeurilor și către care comuna a delegat serviciul de colectare și transport a deșeurilor;
- **Asociația pentru Dezvoltarea Infrastructurii din Bazinul Hidrografic SOMEȘ-TISA** - care implementează programele de investiții din domeniul apei și apei uzate;

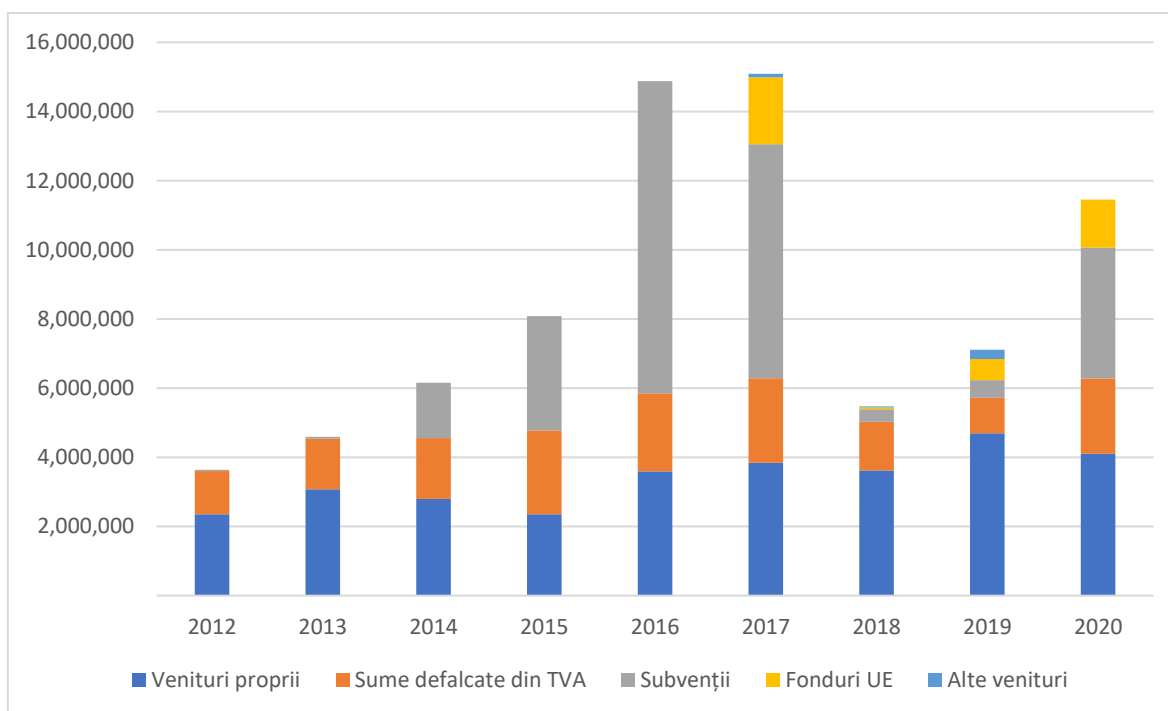
La nivelul anului 2020, execuția bugetară a UAT Comuna Mintiu Gherlii s-a finalizat cu următorii indicatori:

- Venituri totale: 12.040.151 lei;
- Cheltuieli totale: 12.171.951 lei;
- Deficit bugetar: 131.800 lei.

Din perspectiva încasărilor la bugetul local, comuna Mintiu Gherlii a înregistrat valori similare cu ale altor comune din județul Cluj, precum: Bonțida, Borșa, Călățele, Mociu sau Moldovenești,

Încasările totale la bugetul local comunei Mintiu Gherlii au avut o evoluție oscilantă în ultimii 8 ani și au variat de la o categorie la alta. Astfel, veniturile proprii, bazate mai ales pe cotele defalcate din impozitul pe venit, respectiv din impozitele pe proprietate, au înregistrat o creștere continuă, fiind în anul 2020 aproape duble față de anul 2012, mai ales pe fondul dezvoltării agenților economici de la nivel local, dar mai mici totuși decât în 2019, cel mai probabil pe fondul pandemiei. Sume defalcate din TVA primite de la bugetul de stat au variat de la un an la altul, inclusiv ca urmare a unor modificări de ordin fiscal (spre exemplu, începând cu anul 2018, sumele pentru plata cadrelor didactice provenite de la bugetul de stat nu mai tranzitează bugetele locale). Subvențiile pentru lucrări de investiții au înregistrat valori mai ridicate doar în anii (de ex. 2014 – 2017, respectiv în 2020) în care Primăria a reușit să atragă fonduri din programe guvernamentale pentru diverse proiecte de dezvoltare. Cu toate

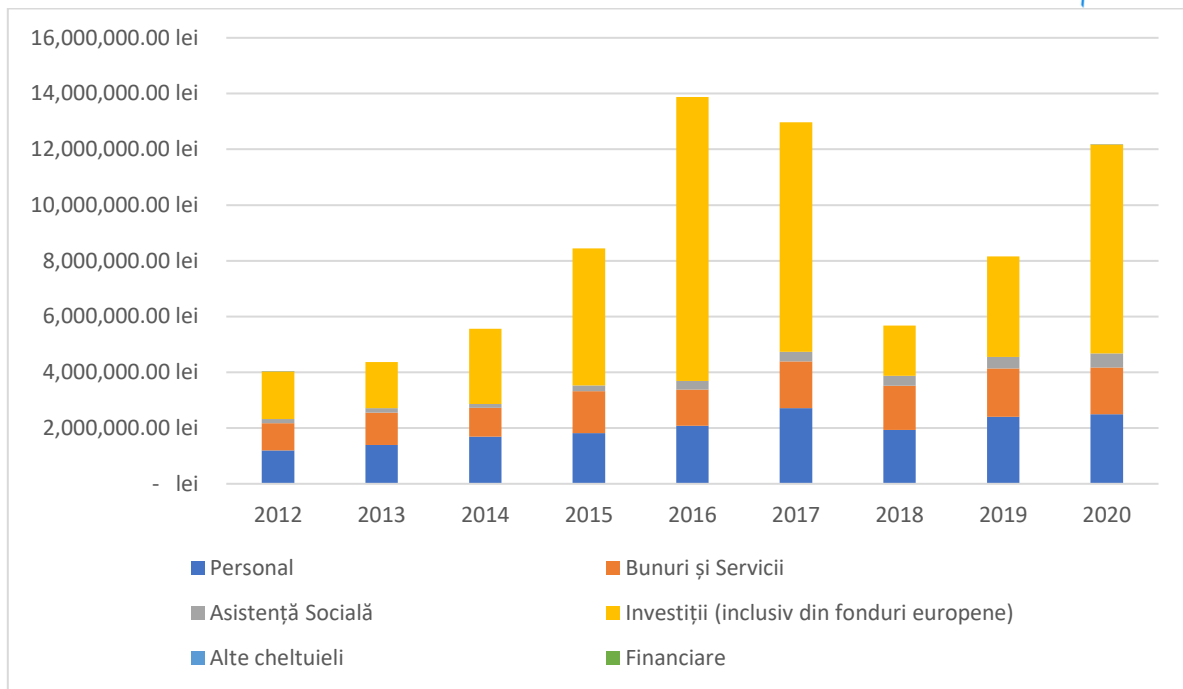
că administrația locală a reușit să atragă sume considerabile din fonduri guvernamentale, în cazul fondurilor europene sumele contractate au fost modeste, valori mai ridicate fiind înregistrate doar în anii 2017 și 2020

Figură 36 - Dinamica și structura veniturilor la bugetul local al comunei Mintiu Gherlii, în perioada 2012-2020

Sursa: MDRAP. DPFBL

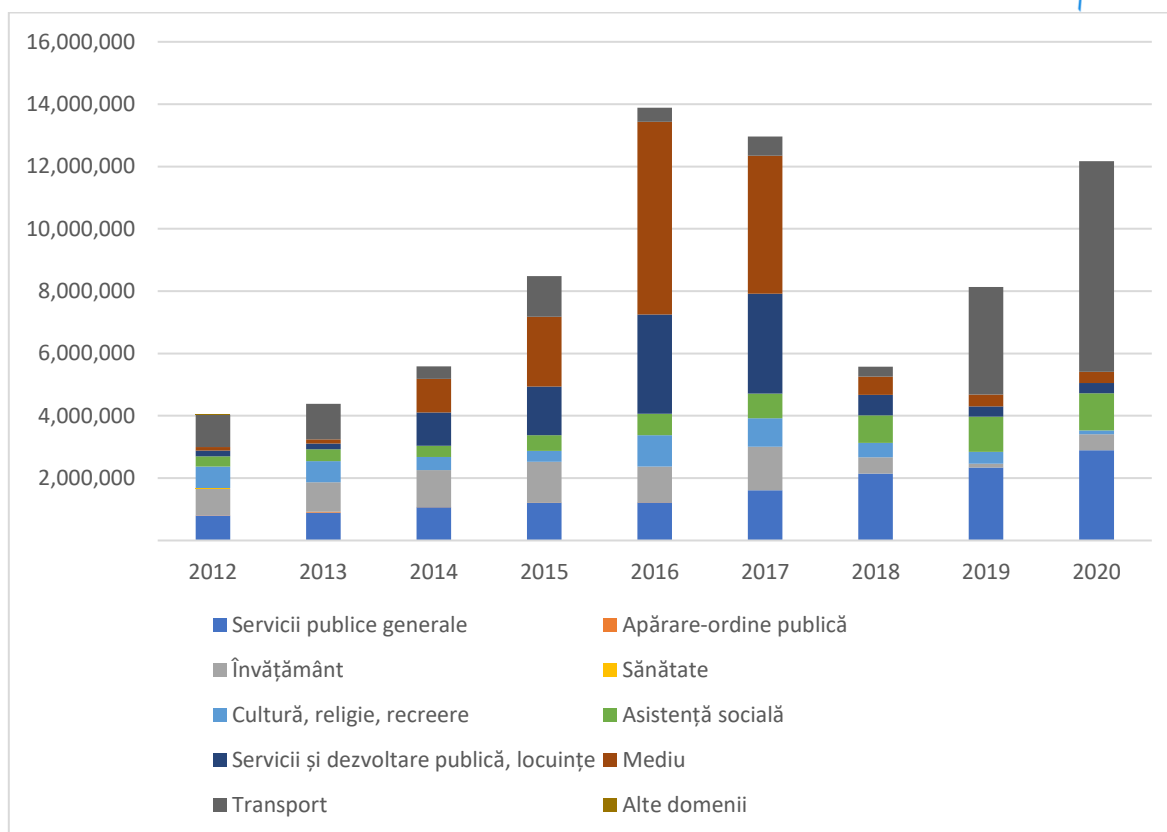
În ceea ce privește cheltuielile pe tipuri, se remarcă faptul că cele mai mari sume au fost alocate cheltuielilor de capital (investiții), acestea totalizând peste 42,3 milioane de lei, adică o medie de 4,7 milioane de lei/an (echivalentul a circa un milion de Euro/an). Dintre aceștia 25,4 mil. lei au provenit din fonduri guvernamentale, 5 mil. au provenit din fonduri europene, iar 11,9 mil. lei au venit din bugetul propriu al administrației locale. Astfel că deși volumele investite au fost relativ satisfăcătoare pentru o localitate din mediul rural, este evidentă incapacitatea administrației locale de a finanța proiecte importante din surse proprii. De asemenea, s-a înregistrat o creștere a costurilor de personal, pe fondul măririi salariilor în sistemul public (chiar și după scoaterea din bugetul local a cheltuielilor personalului didactic în anul 2018), respectiv cu bunuri și servicii (cheltuieli curente cu utilitățile, combustibilii, reparațiile și dotările la spațiile deținute de Primărie etc.). Un fenomen îngrijorător este creșterea treptată a cheltuielilor cu asistența socială, care s-a dublat în ultimii 5 ani, numărul ridicat al asistaților social punând un stres în plus pe bugetul limitat al comunei.

Figură 37 - Dinamica și structura cheltuielilor efectuate de la bugetul local al Primăriei Mintiu Gherlii, pe tipuri de cheltuieli, în perioada 2012-2020

Sursa: MDRAP. DPFBL

În ceea ce privește structura cheltuielilor pe domenii (servicii), cele mai mari sume au fost alocate în intervalul 2012-2020, protecției mediu, constând în principal în realizarea rețelei de canalizare în trei sate ale comunei. Pe poziția secundă s-au plasat transporturile (modernizări ale drumurilor comunale, străzilor, drumurilor de hotar), iar pe poziția a treia serviciile publice generale, care reunesc cheltuielile de funcționare ale administrației locale (salariile angajaților, investițiile în spațiile administrative, documentații pentru investiții etc.). De asemenea, sume importante au mers către serviciile și dezvoltarea locală, în principal sub forma investițiilor în extinderea rețelei de alimentare cu apă în 5 dintre satele comunei. Restul domeniilor (de ex. cultură, sport, religie, învățământ, apărare și ordine publică, sănătate, asistență socială etc.) au primit alocări mai reduse, explicația fiind legată de sfera atribuțiilor administrației locale.

Figură 38 - Dinamica și structura cheltuielilor efectuate de la bugetul local al Primăriei Mintiu Gherlii, pe domenii, în perioada 2012-2020

Sursa: MDRAP. DPFBL

Bugetul inițial al comunei aprobat pentru anul 2021 prevede venituri și cheltuieli de circa 10 mil. Lei, cu aproximativ 20% mai reduse decât execuția din anul 2020. Acestea vor fi orientate în proporție de circa 55% către secțiunea de funcționare (salarii, bunuri și servicii – salubritate, apă, energie, gaze, asistență socială etc.), în timp ce aproximativ 45% vor merge către investiții. Sunt vizate mai ales investiții în infrastructura de transport (modernizare drumuri comunale și străzi– proiecte inițiate în anii trecuți cu fonduri de la bugetul de stat și cel local) și spații administrative (corp nou pentru clădirea Primăriei pentru sală de căsătorii, birouri, arhivă).

ANALIZA SWOT

Punct tare	Justificare
Amplasarea favorabilă față de două centre urbane cu funcții complexe	Comuna Mintiu Gherlii se află la doar 4 km distanță de municipiul Gherla și la 14 km față de Dej, cele mai importante centre urbane din nordul județului Cluj, cu o ofertă generoasă de locuri de muncă și de funcțiuni publice și private (de ex. licee, spital, cabinete de specialitate, judecătorie, centre sociale, supermarketuri etc.).
Sporul migratoriu pozitiv (suburbanizare)	În perioada 2008-2019, numărul celor stabiliți cu domiciliul în comună a fost cu 156 mai mare decât cel al plecaților.
Existența la nivel local ale unor IMM-uri care generează venituri substanțiale și locuri de muncă	În comună există o serie de întreprinderi cu profil industrial (fabricarea de produse de panificație, dulciuri, mobilă etc.), construcții, comerț, transporturi, reparații auto și diverse alte servicii private, care generează la nivel local peste 100 de locuri de muncă.
Accesibilitate sporită la un coridor major de transport	Comuna beneficiază de o accesibilitate sporită, proximitatea față de un important culoar de transport la nivel regional (DN 1C și linia 401) și chiar european (rețeaua TEN-T) îi conferă acesteia un avantaj competitiv în atragerea investitorilor, dezvoltarea turismului, accesul la locuri de muncă, servicii etc.
Frecvența ridicată a transportului în comun	Locuitorii comunei au acces facil la o multitudine de curse de transport public zilnice către principalele centre urbane din apropiere (Gherla și Dej), cât și spre alte localități din județ și din regiune.
Accesul feroviar	Comuna beneficiază de o Haltă CF, amplasată în satul Nima, de unde pleacă zilnic trenuri Regio către Cluj-Napoca, Dej, Bistrița, Sighetu Marmației etc.

<p>Existența unui sistem de alimentare cu apă centralizat, conectat la o sursă de apă suficientă și de calitate</p>	<p>Comuna beneficiază de un sistem centralizat de alimentare cu apă care deservește 5 dintre satele componente, din sursa de suprafață Lacul Tarnița din zona montană a județului.</p>
<p>Ponderea ridicată a locuințelor realizate din materiale solide</p>	<p>În jur de 83 % din totalul gospodăriilor sunt realizate din beton/prefab. din beton sau cărămidă, acestea fiind materiale rezistente hazardelor naturale.</p>
<p>Personalul didactic calificat de la unitățile de învățământ din comună</p>	<p>Întreg personalul didactic care predă la unitățile de învățământ din comună este corespunzător calificat, acesta fiind alcătuit în principal din persoane navetiste (mai ales din Gherla).</p>
<p>Existența unei zone naturale protejate</p>	<p>Comuna beneficiază de peisaje naturale atractive, printre care se numără și situl natural ROSCI0394 "Someșul Mic", care face parte din rețeaua ecologică Natura 2000 și care adăpostește o serie de plante și animale importante în pentru conservarea mediului înconjurător.</p>
<p>Existența unor monumente istorice și arhitecturale</p>	<p>Pe teritoriul comunei sunt amplasate 4 situri arheologice și 3 bisericii cu statut de monument arhitectural, care sporesc atractivitatea turistică a comunei.</p>
<p>Existența unor unități de cazare și alimentație publică.</p>	<p>În cele două unități de cazare din comună sunt cazați anual peste 1000 de turiști. De asemenea, în comună există mai multe restaurante frecventate de cei care utilizează drumul european.</p>
<p>Nivelul ridicat al investițiilor administrației locale, în special din surse de finanțare guvernamentale</p>	<p>În perioada 2012-2020 administrația locală a investit peste 40 milioane de lei, dintre care peste jumătate au provenit din fonduri guvernamentale. Acestea au fost folosite în special pentru dezvoltarea serviciilor locale (apă-canal) și a rețelei de drumuri.</p>

Punct slab	Justificare
Îmbătrânirea populației	Raportul dintre persoanele vârstnice și cele tinere este de 1,78/1, ceea ce indică prezența unui fenomen avansat de îmbătrânire a populației din comună.
Sporul natural negativ	În perioada 2008-2019 numărul deceselor a depășit numărul nașterilor cu 218, acesta fiind principalul factor care conduce la scăderea populației din comună.
Gradul redus de competitivitate al fermelor locale	Doar 39% din totalul fermelor existente depășeau la ultimul recensământ agricol pragul de 20 ha, iar peste 90% dintre terenuri erau lucrate direct de către proprietari, cel mai adesea cu mijloace tehnice modeste și cunoștințe exclusiv practice.
Forța de muncă îmbătrânită și necalificată în domeniul agriculturii	Din totalul persoanelor care activau în domeniul agricol la ultimul recensământ agricol, jumătate aveau vârsta de peste 55 de ani. Din totalul agricultorilor, niciunul nu avea la acel moment pregătire în domeniu, ci doar experiență practică
Lipsa unui spațiu corespunzător amenajat de prezentare și comercializare a produselor locale	Deși se află între două centre urbane și este tranzitată de mii de vehicule zilnic, comuna nu dispune de un spațiu adecvat de comercializare a produselor locale, mai ales a celor agricole
Ponderea ridicată a forței de muncă necalificate	În anul 2011, în jur de 51% din totalul forței de muncă existente în comună aveau doar studii medii (primare și gimnaziale), ceea ce explică ponderea ridicată a muncitorilor necalificați și a agricultorilor din rândul populației.
Lipsa unei infrastructuri adecvate și a unor facilități pentru atragerea de investiții private	În pofida poziționării geografice și a accesibilității extrem de favorabile, comuna nu dispune de o zonă industrială / un parc industrial, care să pună la dispoziția investitorilor parcele de teren cu toate utilitățile și să ofere facilități fiscale

	specifice acestora (pe modelul Parcului Industrial Dej).
Existența unor străzi și drumuri de interes local pietruite / de pământ	Deși mare parte din rețeaua stradală a fost modernizată recent sau e în curs de modernizare, există încă drumuri de interes local neasfaltate, care ridică probleme de mobilitate, siguranță și poluare. Drumurile de exploatare agricole și forestiere au fost modernizate într-o proporție redusă, fiind încă problematic accesul la unele exploatații.
Infrastructura deficitară pentru circulații pietonale și velo	Străzile din comună nu dispun de trotuare, alei pietonale și piste de bicicletă care să permită deplasarea în siguranță a pietonilor și bicicliștilor.
Ponderea redusă a locuințelor care sunt branșate la rețeaua de alimentare cu apă	În prezent, doar 60% dintre gospodăriile din comună sunt branșate la noile rețele de apă, una dintre probleme fiind și lipsa acestora în anumite zone (de ex. satul Pădureni).
Lipsa rețelei de canalizare și epurare a apelor uzate în unele sate componente	În prezent, doar 3 dintre satele componente beneficiază de rețea de canalizare, în timp ce în restul predomină fosele septice sau deversarea directă în sol a apelor uzate neepurate.
Lipsa rețelei de distribuție a gazelor naturale în mai multe sate componente	Trei dintre satele comunei nu dispun de alimentare cu gaze naturale, deși conductele de transport tranzitează zona.
Extensia redusă a sistemului de iluminat public	Deși comuna a investit în tranziția la corpuri de iluminat eficiente energetic, rețeaua existentă nu acoperă toate zonele locuite sau tranzitate.
Infrastructura educațională insuficientă, uzată fizic și moral	Deși se află într-o stare bună de întreținere, unitățile de învățământ din comună nu sunt adaptate la noile exigențe din domeniul educației, inclusiv a celei în sistem online sau hibrid. De asemenea, grădinițele funcționează în aceeași incintă cu școlile, iar microbuzul pentru transport școlar este uzat.

<p>Scăderea populației școlare și predarea simultană la unele unități de învățământ din satele componente</p>	<p>Populația școlară a scăzut cu aproximativ 10% în perioada 2008-2020, aceasta ajungând să reprezinte doar 7% din totalul populației stabile din comună. La școlile din Nima și Bunești predarea se face simultan, iar în restul satelor nu mai există unități de învățământ din cauza natalității scăzute.</p>
<p>Eficiența energetică redusă a clădirilor de locuit</p>	<p>Conform ultimului recensământ al populației și locuințelor, mai puțin de 20% dintre casele din comună erau reabilitate termic și aveau tâmplărie termoizolantă. De asemenea, foarte puține dintre acestea sunt dotate cu panouri solare.</p>
<p>Existența unor cazuri de supra-aglomerare a locuințelor</p>	<p>La ultimul recensământ, în comună existau 29 de case în care locuiau 2 nuclee familiale, 4 case în care locuiau 3 nuclee familiale și 1 casă cu 4 nuclee familiale.</p>
<p>Infrastructura și serviciile medicale slab dezvoltate</p>	<p>Comuna este deservită de un singur cabinet de medicină de familie (amplasat în satul-reședință), cu dotare minimală, și de o officină, deși numărul satelor componente și al locuitorilor este mare, iar ponderea persoanelor vârstnice este ridicată. Asistența medicală comunitară și cea școlară sunt, de asemenea, insuficient dezvoltate.</p>
<p>Lipsa unor centre/servicii sociale publice sau private</p>	<p>Compartimentul de Asistență Socială din cadrul Primăriei nu mai este acreditat să furnizeze servicii sociale, realizând doar activități de bază (de ex. anchete sociale, întocmire și plată dosare de ajutor social). În plus, la nivel local nu există niciun centru sau serviciu social public sau privat, deși se înregistrează un număr mare de persoane vârstnice care necesită asistență, respectiv de copii aflați în situații de risc.</p>

<p>Numărul ridicat al persoanelor asistate social și al cheltuielilor cu sprijinirea acestora</p>	<p>La nivelul anului 2021, 48 de persoane beneficiau de venit minim garantat și 60 de alocație pentru susținere a familiei, la care se adaugă numeroase persoane cu dizabilități. Sprijinirea financiară a acestora pune o presiune majoră pe bugetul local.</p>
<p>Presiunea antropică asupra zonei naturale protejate</p>	<p>Situl de importanță comunitară existent de-a lungul albiei Someșului Mic este expusă mai multor presiuni antropice care pot afecta habitatele naturale existente, cu efecte pe termen lung</p>
<p>Gestionarea necorespunzătoare a deșeurilor de grajd</p>	<p>În pofida numărului mare de crescători de animale și a faptului că unele locuințe încă se alimentează cu apă din puțuri proprii, comuna nu dispune de o platformă pentru depozitarea în condiții de siguranță a dejecțiilor animale.</p>
<p>Riscul de afectare a comunei ca urmare a inundațiilor și chiar alunecărilor de teren</p>	<p>Lunca râului Someș apare ca zona vulnerabilă la inundații în harta riscurilor de la nivel local. De asemenea, în comună au fost identificate mai multe perimetre ce pot fi afectate de alunecări de teren.</p>
<p>Facilitățile limitate de consum cultural, activități sportive și recreative</p>	<p>Căminele culturale din comună funcționează în spații vechi, care nu sunt atractive pentru activități culturale și comunitare. De asemenea, mai multe sate nu dispun de terenuri de sport sau locuri de joacă pentru copii.</p>
<p>Lipsa capelilor mortuare în mai multe sate componente</p>	<p>În prezent, doar două din cele 6 sate componente dispun de capelă mortuară, deși legislația în domeniu prevede necesitatea acestora.</p>
<p>Oferta culturală relativ restrânsă pentru locuitori</p>	<p>Deși comuna beneficiază de câteva cămine culturale, acestea găzduiesc puține evenimente culturale (de ex. concerte, teatru, dansuri, lansări de carte etc.), fiind mai degrabă folosite în scop comunitar.</p>

<p>Numărul redus al angajaților din administrația locală și lipsa unor competențe-cheie pentru dezvoltare</p>	<p>În organigrama Primăriei sunt prevăzute doar 3 posturi de conducere și 24 de execuție, care sunt doar parțial ocupate. Acestea nu cuprind posturi din domeniul pregătirii și managementului proiectelor de investiții publice, atragerii de fonduri europene și altele.</p>
<p>Dotările insuficiente ale serviciilor publice ale Primăriei</p>	<p>Deși a achiziționat recent un buldoexcavator și mai multe alte echipamente, administrația locală este încă insuficient echipată pentru lucrări de salubritate, dezăpezire, intervenții pentru situații de urgență.</p>
<p>Deficitul de spații administrative</p>	<p>Spațiul administrativ existent este unul limitat pentru activitatea personalului propriu, relațiile cu publicul, arhivarea de documente etc.</p>
<p>Volumul modest al fondurilor europene atrase pentru proiecte de investiții</p>	<p>Deși Primăria a realizat un volum important de investiții publice în ultimul deceniu, puține dintre acestea au fost realizate cu fonduri europene (chiar și în contextul partajării responsabilităților pentru infrastructura de apă-canal cu operatorul regional).</p>

Oportunități	Justificare
Apariția de noi oportunități de finanțare nerambursabilă pentru dezvoltarea rurală / locală	PNS 2021-2027 va beneficia de o alocare financiară de ordinul miliardelor de Euro pentru dezvoltarea agriculturii și dezvoltarea rurală, care va fi completată în premieră de PNRR. De asemenea, unele programe guvernamentale de investiții (de ex. Anghel Saligny, CNI, AFM etc.) vor continua să fie disponibile și pentru localități rurale, atât pentru sectorul public, cât și pentru cel privat. Atragerea unor astfel de fonduri ar putea contribui semnificativ la dezvoltarea comunei Mintiu Gherlii.
Aderarea comunei la un GAL și la ADI-uri din domeniul utilităților publice	Prin aderarea la GAL "Someș Transilvan" , agenții economici din comuna Mintiu Gherlii au și vor continua să aibă acces la finanțări nerambursabile pentru diferite proiecte. Pe de altă parte, statutul de membru al ADI-urilor din domeniul apă-canal și management deșeuri, comuna beneficiază de servicii moderne de utilități publice și, potențial, de noi investiții în acest domeniu.
Valorificarea durabilă a resurselor naturale din zonă	La nivel local există resurse naturale, precum fondul forestier, cinegetic, resursele de apă, terenurile agricole, care pot fi valorificate economic, însă cu respectarea legislației în vigoare și cu grijă pentru biodiversitate.
Dezvoltarea pe teritoriul comunei a unui Drumului Expres Cluj Napoca - Dej	Teritoriul comunei va fi străbătut de Drumul Express Cluj-Dej-Bistrița, care va spori și mai mult accesibilitatea comunei la rețeaua de transport națională și europeană.
Modernizarea liniei de cale ferată Apahida-Dej	Modernizarea infrastructurii feroviare care tranzitează comuna poate conduce la creșterea circulației trenurilor, reducerea poluării auto și creșterea atractivității zonei pentru investiții private.
Valorificarea în scop turistic a siturilor și monumentelor existente	Includerea în circuite turistice ale bisericilor reformate și ortodoxe cu statut de monument istoric din comună și a siturilor arheologice pot crește atractivitatea turistică a localității.

Amenințări	Justificare
<p>Creșterea frecvenței dezastrelor naturale asociate schimbărilor climatice</p>	<p>Comuna Mintiu Gherlii este expusă, conform hărților de risc, fenomenelor de inundații, dar și de degradare a terenurilor. O creștere a frecvenței fenomenelor extreme (ploi torențiale, secetă, vijelii etc.) ar putea avea un impact ridicat asupra siguranței cetățenilor, agriculturii, infrastructurii locale etc.</p>
<p>Creșterea numărului de persoane expuse riscului de sărăcie și a cheltuielilor cu asistența socială</p>	<p>Deși comuna nu se confruntă cu fenomenul marginalizării sociale la scara comunităților marginalizate, o parte a populației (mai ales cea de etnie romă, cu dizabilități sau persoanele vârstnice singure și cu venituri reduse) este expusă riscului de sărăcie și excludere, inclusiv pe fondul lipsei unor centre sociale. Creșterea ponderii acestor categorii în populația totală va avea implicații complexe (bugetare, sociale etc.).</p>
<p>Amplificarea fenomenului migrației forței de muncă, atât pe plan intern, cât și extern</p>	<p>Dezvoltarea accentuată a municipiului Cluj-Napoca și a zonei sale metropolitane va conduce, cel mai probabil, la continuarea fenomenului de migrație definitivă a populației tinere și educate (de ex. absolvenți de liceu) către acesta. În mod similar, menținerea ecartului de salarizare față de alte țări, mai ales cu privire la forța de muncă mediu calificată, va întreține migrația externă.</p>
<p>Creșterea poluării asociate traficului auto</p>	<p>În condițiile în care drumul expres Cluj Napoca-Dej este încă doar la faza de idee de proiect, perioada 2021-2027 va aduce cel mai probabil noi creșteri ale valorilor de trafic de tranzit, inclusiv trafic greu, mai ales pe drumul național care traversează comuna. Acest lucru va însemna scăderea calității aerului, un nivel ridicat de zgomot, afectarea fundației clădirilor etc.</p>

CAPITOLUL II. STRATEGIA DE DEZVOLTARE A COMUNEI MINTIU GHERLII PENTRU PERIOADA 2021-2027

II.1. CONTEXTUL STRATEGIC

DOCUMENTE STRATEGICE RELEVANTE DE LA NIVEL EUROPEAN:

Politica de coeziune a UE 2021-2027

Pentru perioada de programare 2021-2027, la nivelul Uniunii Europene se propun cinci obiective de politică:

- O Europă mai inteligentă – o transformare economică inovatoare și inteligentă;
- O Europă mai ecologică – cu emisii scăzute de carbon;
- O Europă mai conectată – mobilitate și conectivitate TIC regională;
- O Europă mai socială – implementarea Pilonului european al drepturilor sociale;
- O Europă mai aproape de cetățeni – dezvoltarea sustenabilă și integrată a zonelor urbane, rurale și de coastă prin inițiative locale.

De asemenea, se au în vedere și două aspecte orizontale: Consolidarea capacității administrative și Cooperarea în afara zonei de program.

În anul 2018, Comisia Europeană a publicat propunerea privind pachetul legislativ privind Politica de Coeziune (PC) 2012-2027. Acesta cuprinde:

- **Regulamentul privind prevederile comune (CPR)** – COM (2018) 375 final Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european plus, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, și de instituire a unor norme financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil și migrație, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului pentru managementul frontierelor și vize;
- **Regulamentul privind Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) și Fondul de coeziune (FC)** – COM (2018) 372 final Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune;
- **Regulamentul privind cooperarea teritorială** – COM (2018) 374 final Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI privind dispoziții

specifice pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană (Interreg) sprijinit de Fondul european de dezvoltare regională și de instrumentele de finanțare externă;

- **Regulamentul privind mecanismul de cooperare transfrontalieră** – COM (2018) 373 final Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI privind un mecanism de soluționare a obstacolelor juridice și administrative în context transfrontalier;
- **Regulamentul privind Corpul european de solidaritate** – COM (2018) 440 final Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI de instituire a programului "Corpul european de solidaritate" și de abrogare a Regulamentului privind Corpul european de solidaritate și a Regulamentului (UE) nr. 375/2014;
- **Regulamentul privind „Fondul social european plus” (FSE+)** – COM (2018) 382 final Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI privind Fondul social european Plus (FSE+);
- **Regulamentul privind planurile strategice PAC** – COM (2018) 392 final Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în carul politicii agricole comune (planurile strategice PAC) și finanțate de Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1305/2013 și (UE) nr. 1307/2013;
- **Regulamentul privind Fondul european pentru afaceri maritime și activități pescărești (FEAM)** – COM (2018) 390 final Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI privind Fondul european pentru afaceri maritime și activități pescărești și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 508/2014;
- **Regulamentul privind Fondul european de ajustare și globalizare (FEG)** – COM (2018) 380 final Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI privind Fondul european de ajustare la globalizare (FEG);
- **Regulament privind sprijinul pentru reforme** – COM (2018) 391 final Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI de instituire a Programului de sprijin pentru reforme.

Regulamentul privind prevederile comune conține un set unic de norme pentru 7 fonduri UE implementate în gestiune partajată, respectiv: Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european+, Fondul european pentru pescuit și afaceri

maritime (FEPAM), Fondul pentru azil și migrație (FAMI), Fondul pentru securitate internă (ISF) și Instrumentul pentru frontiere externe și vize (IBMF). Comparativ cu actuala perioadă de programare, CPR nu mai acoperă Fondul european pentru agricultură și dezvoltare rurală (FEADR).

Politica agricolă și de dezvoltare rurală pentru perioada 2021-2027

Conform regulamentelor propuse în 2018, politica agricolă comună și de dezvoltare rurală vizează îmbunătățirea în continuare a dezvoltării sustenabile a agriculturii, a sectorului alimentar și a zonelor rurale, prin intermediul celor două fonduri Fondul European pentru Garantare Agricolă (FEGA) și Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR). Acestea contribuie la îndeplinirea următoarelor obiective generale:

- *promovarea unui sector agricol inteligent, rezilient și diversificat care garantează securitatea alimentară;*
- *stimularea îngrijirii mediului și a combaterii schimbărilor climatice și contribuția la îndeplinirea obiectivelor Uniunii legate de mediu și climă;*
- *consolidarea structurii socioeconomice a zonelor rurale.*

Obiectivele generale sunt completate de obiectivul transversal al modernizării sectorului prin stimularea și împărtășirea cunoștințelor, prin promovarea inovării și a digitalizării în agricultură și în zonele rurale și prin încurajarea adoptării acestor măsuri.

În regulament sunt propuse, de asemenea, următoarele obiective specifice:

- *sprijinirea veniturilor fiabile ale fermelor și a rezilienței în întreaga Uniune, în vederea îmbunătățirii securității alimentare;*
- *îmbunătățirea orientării spre piață și sporirea competitivității, inclusiv punerea unui accent mai puternic asupra cercetării, tehnologiei și digitalizării;*
- *îmbunătățirea poziției fermierilor în cadrul lanțului valoric;*
- *contribuirea la energia sustenabilă, precum și la atenuarea schimbărilor climatice și la adaptarea la acestea;*
- *promovarea dezvoltării sustenabile și a gospodăririi eficiente a unor resurse naturale precum apa, solul și aerul;*
- *contribuirea la protejarea biodiversității, îmbunătățirea serviciilor ecosistemice și conservarea habitatelor și a peisajelor;*
- *atragerea tinerilor fermieri și facilitarea dezvoltării întreprinderilor din zonele rurale;*

- *promovarea ocupării forței de muncă, a creșterii economice, a incluziunii sociale și a dezvoltării locale în zonele rurale, inclusiv a bioeconomiei și a silviculturii sustenabile;*
- *îmbunătățirea răspunsului dat de agricultura UE exigențelor societale referitoare la hrană și la sănătate, inclusiv la alimentele sigure, hrănitoare și sustenabile, la deșeurile alimentare și la bunăstarea animalelor.*

DOCUMENTE STRATEGICE RELEVANTE DE LA NIVEL NAȚIONAL:

Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 (2023)

Documentul reprezintă asumarea României față de implementarea Pilonului II al Politicii UE pentru o Agricultură comună, reflectată în Reglementarea CE 1305/2013. PNDR își propune următoarele priorități (<https://www.pndr.ro/pndr-2014-2020.html>):

- *Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, în silvicultură și în zonele rurale;*
- *Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovative și a gestionării durabile a pădurilor;*
- *Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animale și gestionării riscurilor în agricultură;*
- *Refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor care sunt legate de agricultură și silvicultură;*
- *Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și rezilientă la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic;*
- *Promovarea incluziunii sociale, reducerea sărăciei și dezvoltare economică în zonele rurale.*

Obiective specifice:

1. *Restructurarea și creșterea viabilității exploatațiilor agricole;*
2. *Gestionarea durabilă a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice;*
3. *Diversificarea activităților economice, crearea de locuri de muncă, îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor pentru îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale.*

Propuneri arhitectură Programe Operaționale 2021-2027

Pentru perioada 2021-2027, la nivelul României se propune următoarea arhitectură a programelor operaționale aferente implementării politicii de coeziune la nivel național ([http://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/](http://mfe.gov.ro/minister/ perioade-de-programare/perioada-2021-2027/)):

1. Programul Operațional **Dezvoltare Durabilă (PODD)**
2. Programul Operațional **Transport (POT)**
3. Programul Operațional **Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrument Financiare (POCIDIF)**
4. Programul Național de **Sănătate (PNS)**
5. Programul Operațional **Educație și Ocupare (POEO)**
6. Programul Operațional **Incluziune și Demnitate Socială (POIDS)**
7. Programul Operațional **Tranziție Justă (POTJ)**
8. Programele Operaționale **Regionale** – implementate la nivel de regiune (**8 POR**)
9. Programul Operațional **Asistență Tehnică (multifond) (POAT)**

De asemenea, au fost realizate matrici cu logica intervenție, care prezintă legătura dintre propunerile naționale și cele cinci obiective de politică ale Politicii de coeziune stabilite la nivelul UE pentru perioada 2021-2027:

Domeniu	Obiectiv specific	Priorități de investiții naționale/regionale
OP 1 – O Europă mai inteligentă		
Cercetare și inovare	Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate	<i>Integrarea ecosistemului CDI național în Spațiu de Cercetare European (European Research Area)</i>
		<i>Crearea unui sistem atractiv de inovare în industrie, pentru toate tipurile de inovare (de produs, de proces, organizațională și de marketing)</i>
		<i>Sprijinirea creării de noi companii inovative și creșterea ratei de supraviețuire a acestora</i>
		<i>Consolidarea CDI în domeniul sănătății</i>
Digitalizare	Fructificarea avantajelor digitalizării, beneficiul cetățenilor, companiilor și al guvernelor	<i>Creșterea gradului de digitizare a serviciilor publice pentru societatea românească</i>
		<i>Digitizare pentru creșterea siguranței și îmbunătățirii serviciilor de mobilitate și transport</i>
		<i>Soluții IT și digitizare în sănătate</i>

Competitivitate	Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor	<i>Facilitarea accesului la finanțare pt IMM-uri, inclusiv prin încurajarea finanțării inițiale și timpurii a start-up-urilor cu potențial inovativ ridicat</i>
		<i>Consolidarea competitivității economiei românești</i>
		<i>10. Sprijinirea creării de noi companii și creșterea ratei de supraviețuire a acestora</i>
Specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat	Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat	<i>Dezvoltarea unor competențe profesionale adecvate cerințelor mediului de afaceri în contextul unei economii bazate pe cunoaștere</i>
		<i>Susținerea capacității administrative a structurilor din cadrul mecanismului integrat regional și național de descoperire antreprenorială</i>
OP 2 – O Europă mai verde		
Energie	Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră	<i>Renovarea clădirilor publice și rezidențiale în vederea îmbunătățirii eficienței energetice</i>
		<i>Măsuri de sprijin pentru industriile energointensive pentru a-și îmbunătăți performanța energetică</i>
		<i>Îmbunătățirea performanței energetice în industriile energointensive</i>
		<i>Măsuri de sprijin pentru ESCOs</i>
		<i>Îmbunătățirea eficienței energetice în domeniul încălzirii centralizate, alături de promovarea energiei din surse regenerabile pentru încălzirea și răcirea centralizată</i>
		<i>Consolidarea capacității AM, a dezvoltatorilor de proiecte și a autorităților</i>
	Promovarea energiei din surse regenerabile	<i>Creșterea ponderii de surse regenerabile în consumul de energie al clădirilor</i>
		<i>Măsuri de creștere a adecvanței rețelei naționale de energie electrică pentru a crește capacitatea de integrare a energiei provenite din surse regenerabile, de natură variabilă</i>
		Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN-E
<i>Implementarea de soluții digitale pentru izolarea defectelor și realimentarea cu energie</i>		
<i>Digitalizarea stațiilor de transformare și soluții privind controlul rețelei de la distanță – integrare stații în SCADA</i>		

		<i>Creșterea capacității disponibile pentru comerțul transfrontalier</i>
Schimbări climatice, riscuri, apă	Promovarea adaptării schimbărilor climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor	<i>Managementul inundațiilor</i>
		<i>Reducerea impactului manifestării secetei și furtunilor asupra populației, proprietății și mediului.</i>
		<i>Măsuri pentru sistemul de gestionare a riscurilor, inclusiv creșterea rezilienței la nivel național și adaptarea continuă la realitatea operațională.</i>
		<i>Măsuri de limitare a efectelor negative ale eroziunii costiere.</i>
	Promovarea gestionării sustenabile a apei	<i>Continuarea acțiunilor integrate de dezvoltare a sistemelor de apă și apă uzată, inclusiv prin consolidarea suplimentară și extinderea a operatorilor regionali.</i>
		<i>Finanțarea acțiunilor de consolidare a capacității de reglementare economică a sectorului de apă și apă uzată, astfel încât să se eficientizeze procesul de realizare a planurilor de investiții pentru conformare</i>
		<i>Continuarea investițiilor în managementul nămolului rezultat în cadrul procesului de epurare a apelor uzate/tratare a apei potabile.</i>
Economia circulară	Promovarea tranziției către o economie circulară	<i>Extinderea schemelor de gestionare a deșeurilor la nivel de județ, inclusiv îmbunătățirea sistemelor integrate existente de gestionare a deșeurilor, pentru a crește reutilizarea și reciclarea, pentru a preveni generarea deșeurilor și devierea de la depozitele de deșuri, în conformitate cu nevoile identificate în PNGD și PJGD-uri</i>
		<i>Investiții individuale suplimentare pentru închiderea depozitelor de deșuri.</i>
		<i>Investiții în consolidarea capacității părților interesate fie publice sau private, pentru a susține tranziția la economia circulară și care să promoveze acțiuni/ măsuri privind economia circulară, inclusiv conștientizarea publicului, prevenirea deșeurilor, colectarea separată și reciclarea.</i>
Biodiversitate	Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în	<i>Investiții în rețeaua Natura 2000 – Elaborarea, revizuirea și implementarea planurilor de management, măsuri de menținere și de refacere a siturilor Natura 2000 pentru specii și habitate,</i>

	<p>special în mediul urban și reducerea poluării</p>	<p><i>precum și a ecosistemelor degradate și a serviciilor furnizate situate în afara ariilor naturale protejate. Acțiuni de completare a nivelului de cunoaștere a biodiversității și ecosistemelor și realizarea de studii științifice</i></p> <p><i>Măsuri pentru implementarea infrastructurii verzi</i></p> <p><i>Consolidarea capacității administrative a autorităților și entităților cu rol în managementul rețelei Natura 2000 și a altor arii naturale protejate</i></p>
Aer	<p>Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării</p>	<p><i>Dotarea Rețelei Naționale de Monitorizare a Calității Aerului cu echipamente noi astfel încât să se continue conformarea cu cerințele de asigurare și controlul calității datelor și de raportare a RO la CE și achiziția de echipamente pentru măsurarea poluanților în aerului ambiental cu respectarea prevederilor Directivei 2008/50/CE.</i></p> <p><i>Implementarea măsurilor care vizează creșterea calității aerului:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>• măsuri legate de îmbunătățirea sau înlocuirea instalațiilor individuale (casnice) de încălzire a locuințelor/ gospodăriilor din mediul urban cu instalații mai performante ;</i> <i>• finanțarea sistemelor de încălzire pentru scopuri de atenuare a schimbărilor climatice, atât la nivelul agenților economici cât și la nivelul sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică la nivelul autorităților publice și/ sau altor entități publice (spitale, unități de învățământ etc.) sau a instalațiilor individuale de încălzire a locuințelor/ gospodăriilor, utilizând gaz natural.</i>
Situri contaminate	<p>Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării</p>	<p><i>Măsuri de remediere a siturilor contaminate, inclusiv refacerea ecosistemelor</i></p> <p><i>Regenerarea spațiilor urbane degradate și abandonate, reconversia funcțională a terenurilor virane degradate/ neutilizate/ abandonate și reincluderea acestora în circuitul social/ economic sau ca rezervă de teren pentru viitoare investiții la nivelul orașelor, în vederea creării condițiilor necesare pentru o dezvoltare durabilă urbană.</i></p>

<p>Mobilitate urbană</p>	<p>Mobilitate națională, regională și locală sustenabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă și intermodală, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere</p>	<p><i>Dezvoltarea rețelelor regionale și locale de transport pe cale ferată și cu metroul și de acces la TEN-T centrală și globală de transport, inclusiv soluții combinate.</i></p> <p><i>Reducerea emisiilor de carbon în municipiile reședință de județ și în municipii și zona lor funcțională prin investiții bazate pe planurile de mobilitate urbană durabilă</i></p>
<p>OP 3 – O Europă mai conectată</p>		
<p>Conectivitate</p>	<p>Dezvoltarea unei rețele TEN-T durabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă, sigură și intermodală</p>	<p><i>Dezvoltarea rețelelor TEN-T centrală și globală de transport rutier</i></p> <p><i>Dezvoltarea rețelelor TEN-T centrală și globală de transport pe calea ferată</i></p> <p><i>Îmbunătățirea serviciilor de transport pe calea ferată pe scurt și lung parcurs, prin creșterea capacității de transport și măsuri de reformă</i></p> <p><i>Îmbunătățirea siguranței și securității pentru toate modurile de transport și punerea în aplicare a strategiei adoptată privind siguranța traficului, pentru reducerea numărului de decese din accidente rutiere și diminuarea impactului asupra mediului</i></p> <p><i>Investiții în infrastructură și suprastructură portuară situate pe rețeaua TEN-T central și globală, inclusiv acces în porturi, investiții multimodale în porturi și pentru îmbunătățirea conectivității transfrontaliere</i></p> <p><i>Investiții în dezvoltarea de terminale intermodale inclusiv acces și echipamente</i></p> <p><i>Investiții în modernizarea punctelor de trecere transfrontaliere pe rețeaua TEN-T central și globală și crearea de noi conexiuni de transport suplimentare peste Dunăre, inclusiv măsuri de îmbunătățire a timpilor de trecere, includerea de noi servicii și proceduri operaționale.</i></p> <p><i>Asistență tehnică acordată principalilor beneficiari din domeniul transportului, cu precădere Compania Națională de Căi Ferate și Compania Națională de</i></p>

		<i>Administrare a Infrastructurii Rutiere, alte autorități de transport și Ministerul Transporturilor</i>
	Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere	<i>Dezvoltarea rețelelor rutiere naționale de acces la TEN-T centrală și globală de transport</i>
		<i>Dezvoltarea rețelelor feroviare de acces la TEN-T centrală și globală de transport</i>
Broadband	îmbunătățirea conectivității digitale	<i>Dezvoltarea infrastructurii de bandă largă Broadband – Investiții în infrastructură de bandă largă de foarte mare capacitate, conform rezultatelor “Planului național sau regional privind banda largă” (condiție favorizantă)</i>
OP 4 – O Europă mai socială		
Ocupare	Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de munca, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoane inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale	<i>Dezvoltarea mecanismului de integrare multidisciplinară a politicilor din ocupare, educație, asistență socială și sănătate prin armonizarea cadrului legal între serviciile oferite forței de muncă de cele patru sectoare</i>
		<i>Noi abordări de furnizare de servicii integrate de ocupare, adaptate nevoilor grupurilor dezavantajate pe piața muncii (persoane inactive, cu dizabilități, șomeri de lungă durată, persoane reîntoarse în țară, migranți etc.), prin pachete de servicii personalizate și adaptate nevoilor</i>
		<i>Valorificarea potențialului economic al tinerilor (inclusiv NEETs)</i>
		<i>Asigurarea forței de muncă necesare în zonele care înregistrează deficite</i>
		<i>Promovarea spiritului antreprenorial, sprijinirea inițiativelor antreprenoriale și a economiei sociale</i>
		<i>Facilitarea accesului la ocupare a persoanelor dezavantajate</i>

	<p>Modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii pentru a evalua și anticipa necesarul de competențe și a asigura asistența personalizată și în timp real urmărind asigurarea medierii/plasării (matching), tranziției și a mobilității forței de muncă.</p>	<p><i>Dezvoltarea unui mecanism coerent și sustenabil de agregare și integrare a informațiilor furnizate de diversele instrumente folosite în anticipare și de utilizare a rezultatelor pentru întâmpinarea nevoilor de competențe pe piața muncii</i></p>
	<p>Promovarea participării echilibrate după gen pe piața muncii și a asigurării echilibrului dintre viața profesională și cea privată</p>	<p><i>Dezvoltarea unui mecanism coerent și sustenabil de agregare și integrare a informațiilor furnizate de diversele instrumente folosite în anticipare și de utilizare a rezultatelor pentru întâmpinarea nevoilor de competențe pe piața muncii</i></p>
	<p>Promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate, precum și a unui mediu de lucru sănătos și adaptat care să reducă riscurile la adresa sănătății</p>	<p><i>Crearea unui mediu de muncă sănătos, sigur, accesibil și prietenos pentru angajați, în special pentru cei cu nevoi speciale (din grupul țintă)</i></p>
Educație	<p>Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței</p>	<p><i>Adaptarea programelor de pregătire din educație și formare la cerințele pieței, în competențe cheie și digitale</i></p>

<p>sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale</p>	<p><i>Creșterea calității, eficacității și relevanței ofertei și serviciilor de educație (la toate nivelurile)</i></p>
	<p><i>Corelarea dintre nevoile elevilor și studenților, serviciile de consiliere, sprijin, acompaniere</i></p>
	<p><i>Îmbunătățirea formării cadrelor didactice pentru creșterea calității și eficacității procesului educativ</i></p>
<p>Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, completarea studiilor și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar</p>	<p><i>Creșterea accesului la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii.</i></p>
	<p><i>Formarea (inițială și continuă) cadrelor didactice pentru o educație incluzivă</i></p>
	<p><i>Proiectarea și furnizarea unor servicii suport pentru prevenirea și combaterea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii</i></p>
<p>Promovarea învățării pe tot parcursul vieții, în special a unor oportunități flexibile de perfecționare și reconversie profesională pentru toți luând în considerare competențele digitale</p>	<p><i>Creșterea participării la formare profesională continuă (sistem de educație)</i></p>
	<p><i>Sprijinirea tranzițiilor în educație și pe piața muncii, în contextul participării la formare pe tot parcursul vieții.</i></p>
	<p><i>Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții și de reconversie profesională pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității de pe piața muncii</i></p>

Incluziune socială	Promovarea integrării socio-economice a resortisanților țarilor terțe și a comunităților marginalizate, cum ar fi romii	<i>Promovarea integrării socio-economice a 700 comunităților marginalizate, inclusiv Roma, prin implementarea unor măsuri integrate</i>
		<i>Îmbunătățirea condițiilor de locuit, inclusiv prin acordarea de locuințe sociale, înființarea de adăposturi de noapte și centre de urgență pentru categorii de persoane marginalizate: romi, persoane fără adăpost, familii monoparentale sărace, victime ale traficului de persoane sau ale violenței domestice</i>
		<i>Integrarea socio-economică a migranților</i>
	Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecția socială;	<i>Măsuri pentru asigurarea asistenței juridice pentru persoanele bolnave mintal cu sau fără tutore legal</i>
	îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de asistență medicală și a serviciilor de îngrijire de lungă durată	<i>Creșterea intervențiilor integrate pentru incluziunea socială a persoanelor fără adăpost</i>
		<i>Pregătirea specialiștilor din domeniul asistenței sociale</i>
		<i>Dezvoltarea serviciilor integrate destinate copiilor și adolescenților cu tulburări din spectrul autist</i>
	Promovarea integrării sociale a persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, inclusiv a persoanelor cele mai defavorizate și a copiilor	<i>Îmbunătățirea accesului tuturor copiilor la servicii de calitate</i>
		<i>Integrarea socială a unor grupuri specifice aflate în risc de excluziune</i>
		<i>Încurajarea incluziunii active a persoanelor în vârstă prin măsuri privind asigurarea îmbătrânirii active</i>
	<i>Sprijinirea dezinstituționalizării</i>	
Reducerea deprivării materiale prin	<i>Abordarea deprivării materiale</i>	

	<p>furnizarea de alimente și/sau asistență materială de bază persoanelor cele mai defavorizate, inclusiv prin măsuri de acompaniere.</p>	
<p>Sănătate</p>	<p>Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecția socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de asistență medicală și a serviciilor de îngrijire de lungă durată</p>	<p><i>Continuarea investițiilor în spitalele regionale/ județene și spitale prioritare naționale (lista scurtă MS în baza unor criterii de prioritizare– Reabilitarea/ Construcția spitalelor județene și spitale prioritare naționale și dotarea cu echipamente de specialitate, pregătire și perfecționare resursă umană</i></p> <p><i>Creșterea accesului la servicii medicale de calitate prin sprijinirea unor măsuri care vizează prevenirea și controlul bolilor netransmisibile</i></p> <p><i>Sprijinirea programelor dedicate de sănătate, de exemplu, programe pentru mamă și copil, programe în domeniul transplantului de organe, țesuturi și celule, sănătate mintală, boli rare, prevenirea problemelor dentare</i></p> <p><i>Creșterea accesului la servicii medicale primare la nivelul comunității/ Asistență medicală de bază în comunitățile sărace/marginalizate/dezavantajate</i></p> <p><i>Dezvoltarea și îmbunătățirea sistemului de pregătire pentru personalul cu atribuții în domeniul asistenței medicale de urgență . Acordarea de prim ajutor calificat și asistență medicală de urgență</i></p> <p><i>Dezvoltarea serviciilor de îngrijire la domiciliu, îngrijire pe termen lung și servicii și infrastructuri comunitare, în special pentru persoanele în vârstă și pentru persoanele cu handicap; sprijinirea măsurilor naționale eficiente de îmbătrânire activă</i></p> <p><i>Creșterea accesului la servicii medicale de calitate prin sprijinirea unor măsuri care vizează îmbunătățirea capacităților de diagnostic și supraveghere a bolilor transmisibile, raportarea acestora și îmbunătățirea măsurilor de prevenire și control</i></p>

OP 5 – O Europă mai aproape de cetățenii săi		
Turism, patrimoniu, cultură, securitate urbană	Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului, a patrimoniului cultural și a securității în zonele urbane	<i>Investiții în turism – stațiuni turistice urbane de interes național</i>
		<i>Investiții în infrastructura din domeniul cultural</i>
		<i>Investiții în patrimoniul cultural</i>
		<i>Investiții pentru regenerarea urbană și securitatea spațiilor publice</i>
Dezvoltare teritorială integrată	Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului la nivel local, a patrimoniului cultural și a securității, inclusiv în zonele rurale și de coastă și inclusiv prin dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității	<i>Sprijin pentru structurile de guvernare ITI (Delta Dunării și Valea Jiului) - sprijin pentru pregătirea și conceperea strategiilor teritoriale</i>
		<i>Sprijin pentru structurile de guvernare CLLD (ZUM-uri) – pregătire, gestiune și animare</i>
		<i>Sprijin pentru SIDU – pregătire, gestiune și animare</i>

În ceea ce privește **Planul Național Strategic 2021-2027** (continuatorul PNDR 2014-2020), documentul nu a fost publicat spre consultare publică până la momentul elaborării prezentei strategii (Trimestrul III 2021). Cu toate acestea, intervențiile finanțate prin acesta se vor subscrie obiectivelor generale și specifice ale Politicii agricole și de dezvoltare rurală ale Comisiei Europene prezentate mai sus. Printre acestea putem enumera:

- administrarea tranziției către un sistem alimentar sustenabil și încurajarea eforturilor fermierilor de a contribui la obiectivele climatice și de mediu, elemente caracteristice ale Noii Politici Agricole Comune;
- necesitatea parcurgerii Pactului Ecologic European și a Strategiei „De la fermă la consumator” pentru a dezvolta o economie durabilă;
- sprijinirea fermelor de familie și întinerirea generațiilor de fermieri, prin consolidarea mediului asociativ și prin îmbunătățirea poziției fermierilor în cadrul lanțului agroalimentar;

- definirea măsurilor și intervențiilor care să contribuie decisiv la reducerea vulnerabilității veniturilor fermierilor față de factorii externi, inclusiv față de schimbările climatice.

Programul Național de Redresare și Reziliență (PNRR). Uniunea Europeană a decis să înființeze un instrument financiar temporar – #NextGenerationEU, în valoare de 750 de miliarde euro, separat de bugetul pe termen lung al UE, Cadrul Financiar Multianual (CFM), pentru perioada 2021 -2027. Scopul principal al acestuia este să ofere sprijin statelor membre pentru a face față provocărilor generate de Criza Covid19 și consecințele sale economice. Mecanismul de redresare și reziliență (MRR) este pilonul principal al #NextGenerationEU și are alocat un buget total de 672,5 miliarde euro, cu poate fi utilizat doar în perioada 2021-2026. Pentru utilizarea instrumentului de finanțare MRR fiecare stat membru al UE trebuie să elaboreze propriul Plan de Relansare și Reziliență (PNRR) prin care își stabilește domeniile prioritare de investiții în scopul ieșirii din criză, relansării economice și creșterii capacității de reziliență. România se află în această etapă.

Pentru administrațiile locale din mediul rural, varianta de lucru a PNRR (transmisă de Guvernul României către Comisia Europeană la sfârșitul lunii mai 2021), prevede următoarele categorii de intervenții ce pot fi finanțate (în mod direct) în intervalul 2021-2026:

- construcția de locuințe nZEB pentru specialiștii din educație și sănătate;
- reabilitarea, modernizarea, extinderea și construcția de clădiri publice nZEB;
- achiziționarea de microbuze curate pentru nevoi comunitare;
- realizarea de stații de încărcare electrică a vehiculelor;
- realizarea de piste pentru biciclete;
- elaborarea de planuri urbanistice și de amenajare a teritoriului.

Alte intervenții eligibile de interes pentru localitățile rurale, chiar dacă majoritatea vor fi implementate prin administrația centrală sau prin entități de drept privat, vizează:

- construcția de platforme pentru deșeurile de grajd, inclusiv instalații de biogaz, compostare, ambalare și peletizare;
- realizarea de împăduriri;
- completarea sistemelor integrate de management al deșeurilor (de ex. insule ecologice de colectare selectivă, infrastructură de colectare separată, transport și transfer, instalații de tratare, reciclare a deșeurilor colectate selectiv, centre de pregătire pentru reutilizare, centre de colectare prin aport voluntar etc.);
- reabilitarea termică a blocurilor de locuințe și a clădirilor publice, inclusiv consolidare, restaurare, amenajare terase verzi, acces pentru persoane cu dizabilități, echipamente digitale etc;
- dezvoltarea programelor de tip "Casa Verde";

- asigurarea accesului la internet în bandă largă în zonele "albe";
- sprijinirea financiară a IMM-urilor și întreprinderilor mari, inclusiv fermieri și societăți agricole (garanții de portofoliu și pentru acțiuni climatice, fonduri de capital de risc, de digitalizare, de eficientizare energetică, sprijin pentru listarea la bursă, inovare, tehnologii aplicate în producție etc.);
- marcarea, semnalizare, digitalizare, marketing trasee turistice și obiective turistice (de ex. arhitectură tradițională din zona Apuseni);
- înființarea de centre comunitare pentru asistență socio-medicală în zonele rurale defavorizate;
- renovarea și dotarea cabinetelor de medicină de familie (aparatură de laborator, investigații, mobilier, instrumentar etc.);
- organizarea de caravane medicale pentru screening;
- înființarea, inclusiv în PPP, de locuințe protejate centre de zi și de recuperare în sistem ambulatoriu pentru persoanele cu dizabilități;
- înființarea, inclusiv în PPP, de centre de zi pentru prevenirea separării copilului de familie;
- acordarea de granturi pentru înființarea și dezvoltarea unităților de economie socială;
- dezvoltarea de servicii complementare pentru copii din satele fără creșe (ludoteci, creșe și grădinițe de mame, grupe de activități ludice, vizite la domiciliu, caravane etc.);
- formarea cadrelor didactice pentru digitalizare, noi tehnici de predare și învățare, educație incluzivă etc;
- implementarea mecanismului de avertizare timpurie în educație în școlile cu risc ridicat de abandon, granturi și activități de sprijin și formare pentru acestea;
- dezvoltarea învățământului profesional, liceal și universitar în sistem dual, inclusiv prin consorții regionale, campusuri profesionale integrate;
- dotarea unităților de învățământ cu Smart Labs (ecrane inteligente, laptopuri, tablete pentru elevi și profesori, programe informatice, echipamente periferice), modernizarea laboratoarelor de informatică și transformarea lor în hub-uri tehnologice școlare, implementarea soluțiilor tehnice pentru învățământul online;
- achiziționarea de microbuze școlare verzi pentru transportul elevilor;
- asigurarea dotării sălilor de clasă, laboratoarelor și cabinetelor școlare (mobilier, echipamente de laborator fizică, chimie, biologie, a cabinetelor școlare etc.);
- implementarea conceptului de consorții școlare rurale, inclusiv prin amenajarea de campusuri școlare care să deservească mai multe comune (cu componente de săli de clasă, laboratoare, ateliere, cabinete, spații de cazare pentru elevi și profesori, pentru activități non-formale, cantină, echipamente IT etc.), inclusiv cu sprijinul GAL-urilor;
- consolidarea curriculei oferite de fiecare școală și îmbunătățirea managementului școlar.

Programul Național de Investiții "Anghel Saligny"

În cadrul programului se pot realiza obiective de investiții care constau în realizarea de construcții noi sau de lucrări de construire, reconstruire, consolidare, reparație, modernizare, modificare, extindere, reabilitare, după caz, schimbare de destinație, protejare, restaurare, conservare la construcții existente și care se încadrează în cel puțin una din următoarele categorii de investiții:

- a) alimentări cu apă și stații de tratare a apei;
- b) sisteme de canalizare și stații de epurare a apelor uzate;
- c) drumurile publice clasificate și încadrate în conformitate cu prevederile legale în vigoare ca drumuri județene, drumuri de interes local, respectiv drumuri comunale și/sau drumuri publice din interiorul localităților, precum și variante ocolitoare ale localităților;
- d) poduri, podețe, pasaje sau punți pietonale, inclusiv pentru biciclete și trotinete electrice;
- e) sisteme de distribuție a gazelor naturale și a racordului la sistemul de transport al gazelor naturale.

Programul Național de Construcții de Interes Public sau Social – derulat prin Compania Națională de Investiții (CNI), urmărește realizarea de investiții menite să asigure dezvoltarea economică și socială a țării prin crearea de noi locuri de muncă, dezvoltarea economiei pe plan local și îmbunătățirea condițiilor de viață a cetățenilor.

Principalele domenii în care CNI S.A. implementează investiții sunt:

- Sport de masă sau de performanță (subprogramele săli de sport, bazine de înot și complexuri sportive, patinoare)
- Cultură și învățământ (subprogramele așezăminte culturale, instituții de învățământ superior de stat, săli de cinema)
- Social (subprogramele unități sanitare în mediul urban, lucrări în primă urgență)
- Justiție (obiectivele realizate în baza celor două memorandumuri încheiate între Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Ministerul Public și Ministerul Justiției, respectiv Serviciul Român de Informații)

DOCUMENTE STRATEGICE RELEVANTE DE LA NIVEL REGIONAL:

Programul Operațional Regional pentru Regiunea Nord-Vest 2021-2027 (variantă de lucru Iulie 2020)

Priorități regionale:

- Prioritatea 1 – O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice
- Prioritatea 2 – O regiune cu orașe Smart
- Prioritatea 3 – O regiune cu orașe prietenoase cu mediul
- Prioritatea 4 – O regiune accesibilă
- Prioritatea 5 – O regiune educată
- Prioritatea 6 – O regiune atractivă

Obiective specifice:

- Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate
- Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor
- Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor
- Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.
- Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării
- Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile
- Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și inter-modale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere
- Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii
- Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în zonele urbane
- Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în afara zonelor urbane

Strategia de Specializare Inteligentă pentru Regiunea Nord-Vest (RIS 3)

Viziunea: ***Regiunea de Dezvoltare Nord-Vest va intra până în 2034 în topul celor mai inovative regiuni din Europa Centrală și de Est, valorificând activitatea de cercetare-dezvoltare- inovare în scopul creșterii veniturilor, a numărului locurilor de muncă și a standardului de viață.***

Obiective strategice:

- Alinierea la tendințele europene și globale prin adoptarea/crearea și diseminarea de noi tehnologii în scopul transformării activităților economice și schimbarea structurală a economiei regionale
- Sprijinirea dezvoltării prin inoare în domeniile economice cu tradiție din regiune
- Reducerea ecartului de dezvoltare față de regiunile mai dezvoltate, prin adaptarea rapidă la a 4-a revoluție industrială (digitalizare socială și economică)
- Utilizarea rațională și eficientă a resurselor conform principiilor economiei circulare
- Gestionarea inovativă a provocărilor societale

Domeniile prioritare cu impact asupra economiei regionale sunt:

- Agroalimentar
- Cosmetice și suplimente nutritive
- Sănătate
- Materiale noi
- Tehnologii de producție avansate
- TIC

DOCUMENTE STRATEGICE RELEVANTE DE LA NIVEL JUDEȚEAN:

Strategia de dezvoltare a județului Cluj pentru perioada 2014-2020

Viziune: Județul Cluj va fi în 2050 cea de-a doua regiune din România, după București-Ilfov, din perspectiva dezvoltării, și cel mai important pol economic, medical și educațional în teritoriul delimitat de principalele capitale central și est-europene: București și Budapesta. Cu o economie modernă și competitivă, bazată pe oportunitățile culturale și științifice, orașul Cluj Napoca va oferi locuitorilor săi un standard de viață înalt, în armonie cu mediul înconjurător și încurajând spiritul civic.

Direcții strategice:

- I. Centru economic modern și competitiv (IT&C, tehnologii de vârf, industrii creative, energii regenerabile, agricultură ecologică și produse tradiționale)
- II. Pol științific și educațional
- III. Pol medical
- IV. Centru turistic și cultural
- V. Centru al Transilvaniei, ușor accesibil și cu o infrastructură modernă
- VI. Cluj-Napoca: metropolă europeană
- VII. Județ verde
- VIII. Județul cu serviciile publice de cea mai bună calitate

Planul de Amenajare a Teritoriului Județean (PATJ) Cluj (varianta de lucru septembrie 2020)

Viziunea pe termen lung: Județul Cluj va fi în anul 2050 regiunea din România cu cel mai ridicat nivel al calității vieții, precum și cea mai atractivă destinație pentru talente, antreprenori și investitori din teritoriul delimitat de principalele capitale central și sud-est-europene: Budapesta, Belgrad, Sofia, București și Kiev. Cu o economie inteligentă, bazată pe un ecosistem care excelează prin învățare, colaborare și deschidere, spiritul său cosmopolit și grija pentru bunăstarea fiecărui clujean, județul va crește în armonie cu mediul înconjurător și încurajând spiritul civic.

Obiective specifice:

1. Asigurarea unei creșteri economice inteligente, bazate pe talente, inovare, creativitate, antreprenariat, cooperare și deschiderea către piețele globale, în vederea atingerii unui PIB/locuitor în termeni comparabili ai puterii de cumpărare egal cu media U.E. -27 în anul 2030;
2. Reducerea poluării, a emisiilor de carbon și a impactului la nivel județean al schimbărilor climatice, astfel încât în anul 2030 să nu se înregistreze nicio depășire a pragurilor maxime admise ale poluanților;
3. Asigurarea conectării județului la coridoarele majore de transport și piețele globale, concomitent cu promovarea mobilității durabile în interiorul acestuia, în vederea asigurării accesului direct în maxim 3 ore la orice Stat Membru U.E. până în anul 2030;
4. Asigurarea accesului populației, inclusiv a celei provenite din comunități dezavantajate, la infrastructură, servicii și oportunități educaționale, medicale, sociale, cultural-sportive, recreaționale și de locuire la standarde similare cu cele din U.E.-27, astfel încât ponderea populației care trăiește în zone urbane și rurale marginalizate să scadă la maxim 1% din total;
5. Susținerea consolidării rolului de oraș-magnet al municipiului Cluj-Napoca și a zonei sale metropolitane, respectiv de conurbații cu rol de echilibru teritorial și de deservire microregională a celorlalte municipii și orașe din județ (inclusiv zonelor urbane funcționale ale acestora), în vederea atingerii unui grad de urbanizare de 80% în anul 2030;
6. Creșterea capacității administrației publice locale de a furniza servicii publice ușor accesibile, eficiente și de încredere, de a planifica și gestiona în mod participativ și transparent dezvoltarea comunităților locale, astfel încât aceasta să atragă finanțări europene de minim 3 miliarde de Euro în perioada 2021-2030.

DOCUMENTE STRATEGICE RELEVANTE DE LA NIVEL MICROREGIONAL:

Strategia de Dezvoltare a GAL "Someș Transilvan" are ca obiectiv general "Dezvoltarea economică și socio-culturală sustenabilă și durabilă, bazată pe întărirea coeziunii socio-economice și a identității teritoriale".

Obiective și priorități de dezvoltare rurală:

- I. Favorizarea competitivității agriculturii, cu următoarele priorități și domenii de intervenție:
 - P.1. *Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și în zonele rurale*
 - D.I.1C. Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectoarele agricol și forestier
 - P.2. *Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură:*
 - D.I.2A. Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării acestora;
 - D.I.2B. Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și în special a reînnoirii generațiilor;
 - P.3. *Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură:*
 - D.I. 3A. Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul alimentar;
- II. Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă, cu prioritățile:
 - P.6. *Promovarea incluziunii, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale:*
 - D.I. 6A. Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici și a creării de locuri de muncă;
 - D.I. 6B. Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale;

DOCUMENTE STRATEGICE RELEVANTE DE LA NIVEL LOCAL:

Planul Urbanistic General al Comunei Mintiu Gherlii (în curs de avizare) prevede următoarele propuneri de dezvoltare:

- Extindere rețele de apă și de canalizare
- Reglementarea protecției și a activităților din ariile naturale protejate
- Lucrări de intervenție la monumentele istorice (consolidare, restaurare, modernizare, punere în valoare / introducere în circuit public)

- Promovarea conceptului de energie regenerabilă pe baza unor studii de specialitate
- Amenajarea de parcuri, locuri de joacă, terenuri de sport
- Amenajarea de spații verzi de protecție a versanților, malurilor și traseelor pietonale, precum și de perdele de protecție de-a lungul drumurilor
- Parcelare terenuri și construcție de locuințe sociale
- Decolmatarea albiilor, salubritatea malurilor și interzicerea / sancționarea depozitării ilegale de deșeuri în zonele cursurilor de apă
- Împădurirea terenurilor în pantă și a celor degradate
- Rezervarea de terenuri pentru activități agro-industriale și de depozitare
- Amenajarea de taluzuri, ziduri de sprijin, podețe, mobilier urban, trotuare, accese auto
- Regularizarea și adâncirea cursurilor de apă, redimensionarea unor poduri și podețe
- Realizarea canalizării pluviale, drenuri, lucrări pedoameliorative
- Amenajarea de parcări publice
- Extinderea și reorganizarea transportului în comun, inclusiv amenajarea stațiilor
- Modernizarea spațiilor publice (pavare, iluminare, dotare cu mobilier urban etc.)
- Modernizarea carosabilului, trotuarelor, marcajelor, semnalizărilor, după realizarea / modernizarea rețelelor subterane
- Implementarea prevederilor Sistemului Integrat de Management al Deșeurilor
- Mărirea posturilor de transformare, funcție de solicitări;
- Înlocuire stâlpilor de lemn și extinderea rețelei electrice la gospodăriile neelectrificate din toate localitățile, reabilitarea iluminatului public stradal;
- Promovarea și dezvoltarea activităților de agrement în cooperare cu cele de turism rural și industrie casnică artizanală;
- Promovarea și dezvoltarea activităților din sectoarele secundar și terțiar;
- Creșterea competitivității sectorului agro-alimentar;
- Aplicarea de politici de atragere de capital, activități economice, sociale, culturale etc.;
- Creșterea nivelului de educație și pregătire profesională a populației;
- Dezvoltarea comunei în strânsă legătură cu UAT învecinate;

II.2. VIZIUNEA PE TERMEN LUNG (2030) ȘI OBIECTIVUL GENERAL PENTRU ORIZONTUL ANULUI 2027

La orizontul anului 2030, comuna Mintiu Gherlii va fi integrată cu succes în conurbația formată din zonele urbane funcționale ale municipiilor Dej-Gherla, în care va juca un rol vital în conectarea celor două centre urbane din perspectiva funcțiilor de locuire, dezvoltare industrial-logistică și aprovizionare cu produse agroalimentare. Cetățenii actuali și viitori ai comunei vor beneficia de accesibilitate sporită, infrastructură și servicii publice la standarde urbane și rezilientă la schimbările climatice, oportunități de ocupare, de câștig și de recreere suplimentare, un patrimoniu natural și cultural bine conservat și responsabil valorificat, precum și de o administrație transparentă, digitalizată și eficientă.

Țintele specifice asumate de Strategia de Dezvoltare Locală a Comunei Mintiu Gherlii pentru anul 2030 sunt:

- Rețea de drumuri de interes local complet modernizată, cu infrastructură adecvată pentru deplasarea în siguranță a pietonilor și bicicliștilor;
- Sistem centralizat de alimentare cu apă potabilă, canalizare și epurare a apelor uzate în toate satele componente;
- Rețea de distribuție a gazelor naturale în toate satele componente;
- Unități de învățământ atractive și care să încurajeze performanța, adaptate inclusiv învățământului online, și un sistem de transport școlar modern;
- Servicii medicale de bază de calitate, diversificate și ușor accesibile pentru cetățeni;
- Servicii sociale diversificate furnizate în comunitate, cu precădere pentru copiii aflați în situații de risc și persoanele vârstnice;
- Cămine culturale moderne, cu rol de centre comunitare;
- Oportunități sporite de relaxare, de joacă și de practicare a sporturilor în fiecare sat component;
- Parc agro-industrial și logistic, precum și facilități atractive pentru investitori;
- Ferme agricole moderne și profitabile, axate pe produse bio și cu specific local, cu posibilități de comercializare prin lanțuri scurte;
- Spații administrative suficiente și moderne, precum și dotări corespunzătoare pentru serviciile de interes comunitar furnizate de Primărie, inclusiv în mediul online;
- Personal administrativ corespunzător calificat, cu performanțe în atragerea de fonduri externe pentru dezvoltare;
- Dezvoltare locală sustenabilă, bazată pe un PUG nou, PUZ-uri pentru zonele de extindere și documentații cadastrale întocmite pentru toate proprietățile.

Obiectivul general al Strategiei de Dezvoltare Locală a Comunei Mintiu Gherlii pentru perioada 2021-2027: creșterea calității vieții cetățenilor, prin valorificarea inteligentă și durabilă a resurselor și avantajelor competitive de care dispune comunitatea, în contextul mai larg al conurbatiei Dej-Gherla și al coridorului de dezvoltare al Someșului Mic.

II.3. OBIECTIVE SPECIFICE, PRIORITĂȚI DE INTERVENȚIE ȘI ACȚIUNI PROPUSE

Obiectivul specific nr. 1: Promovarea unei accesibilității sporite, inclusiv la infrastructura de comunicații, și promovarea unei mobilități durabile în rândul tuturor categoriilor de participanți la trafic, în scopul reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră, a reducerii poluării fonice și a numărului de accidente

Priorități de intervenție	Acțiuni propuse	Nevoia (punctul slab / amenințarea din analiza SWOT) la care răspund acțiunile	Corelarea cu obiectivele de politică ale UE pentru perioada 2021-2027	Corelarea cu sursele de finanțare existente la nivel național ¹
1.1. Fluidizarea traficului motorizat	1.1.1. Modernizarea, repararea și întreținerea drumurilor comunale și a străzilor, inclusiv rigole/șanțuri de scurgere a apelor pluviale, poduri, podețe, accese la gospodării, intersecții,	Existența unor străzi și drumuri de interes local pietruite / de pământ	O.P.2. "O Europă mai ecologică, fără emisii de carbon" O.P.3. "O Europă mai conectată"	PNDR 2014-2020 PNS 2021-2027 Bugetul de stat (PNI "Anghel Saligny" etc.) Bugetul local

¹ Configurația și denumirea programelor finanțate din fonduri europene în perioada de programare 2021-2027 mai poate suferi modificări ca urmare a negocierilor cu Comisia Europeană. În mod similar, noi programe cu finanțare de la bugetul de stat pot apărea, funcție de decizia Guvernului.

	<p>marcaje, indicatoare</p> <p>1.1.2. Modernizarea, repararea și întreținerea drumurilor de exploatare agricolă și forestieră</p>			
<p>1.2. Încurajarea transportului public și a celui nemotorizat</p>	<p>1.2.1. Amenajarea de trasee pietonale (trotuare, alei, pasarele, podețe, treceri de pietoni etc.)</p> <p>1.2.2. Amenajarea de piste și parcări pentru biciclete</p> <p>1.2.3. Modernizarea stațiilor de transport public</p>	<p>Infrastructura deficitară pentru circulații pietonale și velo</p>	<p>O.P.2. "O Europă mai ecologică, fără emisii de carbon"</p> <p>O.P.3. "O Europă mai conectată"</p>	<p>PNRR</p> <p>PNS 2021-2027</p> <p>Bugetul de stat (PNI "Anghel Saligny" etc.)</p> <p>Bugetul local</p>
<p>1.3. Extinderea și modernizarea infrastructurii digitale</p>	<p>1.3.1. Îngroparea în subteran a cablurilor aeriene</p> <p>1.3.2. Extinderea sistemului de supraveghere video</p> <p>1.3.3. Sprijinirea investițiilor</p>	<p>Gradul redus de acoperire a sistemului de supraveghere video</p>	<p>O.P.3. "O Europă mai conectată"</p>	<p>Fondurile proprii ale operatorilor</p> <p>Bugetul local</p>

	private în infrastructura de comunicații în bandă largă, în vederea implementării tehnologiei 5G			
--	--	--	--	--

Obiectivul specific nr. 2: Asigurarea accesului tuturor cetățenilor la infrastructură și servicii comunitare de utilități publice la standarde urbane, conforme cu directivele europene din domeniul mediului și schimbărilor climatice

Priorități de intervenție	Acțiuni propuse	Nevoia (punctul slab din analiza SWOT) la care răspund acțiunile	Corelarea cu obiectivele de politică ale UE pentru perioada 2021-2027	Corelarea cu sursele de finanțare existente la nivel național ²
2.1. Extinderea infrastructurii de apă și apă uzată	<p>2.1.1. Extinderea infrastructurii de alimentare cu apă, inclusiv branșare și contorizare inteligentă</p> <p>2.1.2. Extinderea infrastructurii de canalizare și conectarea acestora la stații de epurare cu treaptă terțiară,</p>	<p>Ponderea redusă a locuințelor care sunt branșate la rețeaua de alimentare cu apă</p> <p>Lipsa rețelei de canalizare și epurare a apelor uzate în unele sate componente</p>	O.P.2. "O Europă mai ecologică, fără emisii de carbon"	<p>PODD 2021-2027</p> <p>PNRR</p> <p>Bugetul de stat (PNI "Anghel Saligny", AFM etc.)</p> <p>Bugetul local</p> <p>Fonduri proprii ale operatorului regional</p>

² Configurația și denumirea programelor finanțate din fonduri europene în perioada de programare 2021-2027 mai poate suferi modificări ca urmare a negocierilor cu Comisia Europeană. În mod similar, noi programe cu finanțare de la bugetul de stat pot apărea, funcție de decizia Guvernului.

	inclusiv realizarea de noi racorduri			
2.2. Extinderea și modernizarea infrastructurii de alimentare cu energie electrică, gaze naturale și iluminat public	2.2.1. Extinderea sistemului de iluminat public 2.2.2. Extinderea și modernizarea rețelei de distribuție a gazelor naturale 2.2.3. Extinderea și modernizarea rețelei de alimentare cu energie electrică 2.2.4. Instalarea de capacități de producere a energiei din surse regenerabile, atât în sectorul public cât și în cel privat	Lipsa rețelei de distribuție a gazelor naturale în mai multe sate componente Extensia redusă a sistemului de iluminat public	O.P.3. "O Europă mai conectată" O.P.2. "O Europă mai ecologică, fără emisii de carbon"	Bugetul de stat (PNI "Anghel Saligny", AFM) Fonduri proprii ale operatorului de distribuție a energiei electrice și gaze Fonduri private (energie regenerabilă) Bugetul local

Obiectivul specific nr. 3: Prevenirea marginalizării și a excluziunii, prin asigurarea accesului egal al cetățenilor la infrastructură și servicii de educație, sănătate, asistență socială, cultură, sport și recreere de calitate

Priorități de intervenție	Acțiuni propuse	Nevoia (punctul slab din analiza SWOT) la care răspund acțiunile	Corelarea cu obiectivele de politică ale UE pentru perioada 2021-2027	Corelarea cu sursele de finanțare existente la nivel național ³
<p>3.1. Asigurarea accesului, inclusiv online, la infrastructură și servicii educaționale și de învățare pe tot parcursul vieții de calitate</p>	<p>3.1.1. Construcția de grădinițe</p> <p>3.1.2. Extinderea, reabilitarea, modernizarea și dotarea școlilor, inclusiv a laboratoarelor, sălilor și terenurilor de sport</p> <p>3.1.3. Acordarea de burse de merit și sociale pentru elevi</p> <p>3.1.4. Achiziționarea de mijloace moderne și eficiente energetic de transport școlar</p>	<p>Infrastructura educațională insuficientă, uzată fizic și moral</p> <p>Scăderea populației școlare și predarea simultană la unele unități de învățământ din satele componente</p> <p>Ponderea ridicată a forței de muncă necalificate</p>	<p>O.P.4. "O Europă mai socială"</p>	<p>POEO 2021-2027</p> <p>PNRR</p> <p>Bugetul de stat (MEN, CNI)</p> <p>Bugetul local</p>

³ Configurația și denumirea programelor finanțate din fonduri europene în perioada de programare 2021-2027 mai poate suferi modificări ca urmare a negocierilor cu Comisia Europeană. În mod similar, noi programe cu finanțare de la bugetul de stat pot apărea, funcție de decizia Guvernului.

	3.1.5. Derularea de cursuri de formare continuă pentru persoanele adulte, în vederea adaptării la noile provocări de pe piața muncii (de ex. digitalizarea, automatizarea)			
3.2. Diversificarea și modernizarea infrastructurii și a serviciilor de asistență medicală furnizată la nivel local, inclusiv în mediul online	<p>3.2.1. Reabilitarea, modernizarea și dotarea cu aparatură medicală, instrumentar, mobilier a dispensarului comunal</p> <p>3.2.2. Înființarea de puncte sanitare în satele componente</p> <p>3.2.3. Furnizarea serviciilor de asistență medicală comunitară și mediere sanitară pentru persoanele vulnerabile (de ex. cele care nu sunt înscrise la</p>	Infrastructura și serviciile medicale slab dezvoltate	O.P.4. "O Europă mai socială"	<p>POS 2021-2027</p> <p>POIDS 2021-2027</p> <p>PNRR</p> <p>Bugetul de stat (MS etc.)</p> <p>Bugetul local</p>

	<p>medicul de familie)</p> <p>3.2.4. Asigurarea asistenței medicale școlare pentru elevi, inclusiv în parteneriat cu medicul de familie</p> <p>3.2.5. Derularea de acțiuni și campanii de prevenire și depistare precoce (screening) a bolilor</p> <p>3.2.6. Implementarea de soluții de telemedicină (de ex. monitorizarea stării de sănătate a persoanelor cu boli cronice)</p>			
<p>3.3. Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor de protecție a grupurilor și persoanelor vulnerabile, expuse sărăciei și excluziunii</p>	<p>3.3.1. Asigurarea serviciilor de protecție non-rezidențială pentru persoanele vârstnice</p> <p>3.3.2. Asigurarea de servicii de protecție pentru copiii aflați în</p>	<p>Lipsa unor centre/servicii sociale publice sau private</p> <p>Numărul ridicat al persoanelor asistate social și al cheltuielilor cu sprijinirea acestora</p> <p>Îmbătrânirea populației</p>	<p>O.P.4. "O Europă mai socială"</p>	<p>PNS 2021-2027 (GAL)</p> <p>POIDS 2021-2027</p> <p>Bugetul de stat</p> <p>Bugetul local</p> <p>Fonduri private</p>

	<p>situații de risc (abandon familial, școlar, cu părinții plecați în străinătate etc.)</p> <p>3.3.3. Asigurarea protecției persoanelor cu dizabilități (acordarea de indemnizații / angajarea de asistenți personali, adaptarea infrastructurii locale pentru accesul acestora etc.)</p> <p>3.3.4. Furnizarea de servicii de protecție pentru alte categorii vulnerabile (de ex. acordarea de ajutoare sociale, de încălzire, de urgență, de alocații pentru sprijinirea familiei etc. pentru persoanele / familiile cu venituri reduse)</p> <p>3.3.5. Identificarea / achiziționarea, lotizarea și</p>	<p>Sporul natural negativ</p>		
--	--	-------------------------------	--	--

	<p>acordarea de loturi gratuite de teren pentru construcția de locuințe de către tineri</p> <p>3.3.6. Încurajarea și sprijinirea înființării și funcționării unor structuri de economie socială, în parteneriat cu asociații de profil și parteneri privați</p>			
<p>3.4. Îmbunătățirea accesului cetățenilor la infrastructură și activități culturale, sportive și de agrement</p>	<p>3.4.1. Reabilitarea, modernizarea și dotarea căminelor culturale în vederea transformării acestora în centre comunitare multifuncționale (activități culturale, organizarea de întâlniri / dezbateri, organizarea de evenimente, învățare pe tot parcursul vieții, socializare, acces</p>	<p>Facilitățile limitate de consum cultural, activități sportive și recreative</p> <p>Lipsa capelor mortuare în mai multe sate componente</p> <p>Oferta culturală relativ restrânsă pentru locuitori</p>	<p>O.P.5. "O Europă mai apropiată de cetățeni"</p>	<p>PNS 2021-2027</p> <p>Bugetul de stat (CNI etc.)</p> <p>Bugetul local</p> <p>Fondurile private</p> <p>Donații / sponsorizări</p>

	<p>la resurse online etc.)</p> <p>3.4.2. Amenajarea de terenuri de sport cu suprafață sintetică, vestiare, nocturnă și alte facilități conexe</p> <p>3.4.3. Amenajarea și modernizarea locurilor de joacă pentru copii</p> <p>3.4.4. Amenajarea de centre civice cu mobilier urban (băncuțe, foisoare, mese de șah și table etc.) și de locuri de picnic</p> <p>3.4.5. Construcția de capele mortuare, în parteneriat cu instituțiile de cult</p> <p>3.4.6. Acordarea de sprijin financiar nerambursabil pentru cultele religioase</p>			
--	--	--	--	--

	<p>3.4.7. Organizarea de manifestări culturale în parteneriat cu alte instituții de profil, asociații etc.</p> <p>3.4.8. Sprijinirea financiară și logistică a artiștilor și a ansamblurilor / grupurilor / formațiilor artistice locale</p> <p>3.4.9. Sprijinirea financiară a asociațiilor / cluburilor sportive private</p> <p>3.4.10. Organizarea de manifestări / competiții sportive, în parteneriat cu alte instituții, cluburi etc.</p>		
--	---	--	--

Obiectivul specific nr. 4: Atragerea de noi investiții private, respectiv sprijinirea fermierilor și a întreprinzătorilor locali pentru crearea de noi locuri de muncă, creșterea veniturilor populației și a încasărilor la bugetul local

Priorități de intervenție	Acțiuni propuse	Nevoia (punctul slab din analiza SWOT) la care răspund acțiunile	Corelarea cu obiectivele de politică ale UE pentru perioada 2021-2027	Corelarea cu sursele de finanțare existente la nivel național ⁴
<p>4.1. Tranziția la o agricultură modernă, ecologică și competitivă pe piața internă și externă</p>	<p>4.1.1. Amenajarea unui spațiu modern pentru expunerea și comercializarea produselor agroalimentare realizate de fermierii locali, precum și sprijin pentru promovarea acestora la evenimente de profil sau în mediul online (de ex. Produs de Cluj)</p> <p>4.1.2. Sprijinirea funcționării și a modernizării fermelor locale, mai ales de către</p>	<p>Gradul redus de competitivitate al fermelor locale</p> <p>Forța de muncă îmbătrânită și necalificată în domeniul agriculturii</p> <p>Lipsa unui spațiu corespunzător amenajat de prezentare și comercializare a produselor locale</p>	<p>O.P.1. "O Europă mai inteligentă"</p>	<p>PNS 2021-2027</p> <p>Bugetul local</p> <p>Fonduri private</p>

⁴ Configurația și denumirea programelor finanțate din fonduri europene în perioada de programare 2021-2027 mai poate suferi modificări ca urmare a negocierilor cu Comisia Europeană. În mod similar, noi programe cu finanțare de la bugetul de stat pot apărea, funcție de decizia Guvernului.

	<p>tinerii fermieri (sprijinirea obținerii de subvenții / plăți directe, informarea cu privire la oportunitățile de finanțare prin PNS / GAL / programe guvernamentale etc.)</p> <p>4.1.3. Elaborarea și implementarea amenajamentului pastoral</p> <p>4.1.4. Sprijinirea înființării și funcționării structurilor asociative ale fermierilor (de ex. închirierea / concesiunea pășunilor publice)</p>			
<p>4.2. Atragerea de noi investiții private și sprijinirea întreprinzătorilor care creează noi locuri de muncă bine plătite</p>	<p>4.2.1. Amenajarea unui parc agro-industrial, prin reconversia funcțională a unor suprafețe publice de teren (identificare teren, elaborare PUZ, viabilizare și</p>	<p>Lipsa unei infrastructuri adecvate și a unor facilități pentru atragerea de investiții private</p>	<p>O.P.1. "O Europă mai inteligentă"</p>	<p>PNS 2021-2027 POR 2021-2027 POIDS 2021-2027 Bugetul de stat (AIPPIMM etc.) Bugetul local Fonduri private</p>

	<p>asigurare acces și utilități de bază, promovarea parcului în rândul potențialilor investitori, lotizarea și vânzarea / concesionarea loturilor către investitori, acordarea de facilități fiscale locale pentru investitori)</p> <p>4.2.2. Încurajarea și sprijinirea proiectelor de investiții private generatoare de locuri de muncă (de ex. informarea cu privire la oportunitățile de finanțare, eliberarea cu celeritate a documentațiilor de urbanism și a autorizațiilor de funcționare, identificarea și concesionarea / vânzarea de imobile publice, promovarea produselor locale etc.)</p>			
--	---	--	--	--

	<p>4.2.3. Sprijinirea instituțiilor de cult pentru restaurarea și introducerea în circuitul turistic a bisericilor-monument din comună</p> <p>4.2.4. Montarea de panouri, indicatoare și alte facilități pentru informarea și orientarea turiștilor și a vizitatorilor</p> <p>4.2.5. Promovarea potențialului turistic al comunei, în parteneriat cu alte instituții, asociații, operatori HORECA etc.</p>			
--	--	--	--	--

Obiectivul specific nr. 5: Protejarea și conservarea patrimoniului natural al comunei, reducerea vulnerabilității la riscuri asociate schimbărilor climatice, respectiv asigurarea unei calități ridicate a mediului înconjurător pentru cetățeni

Priorități de intervenție	Acțiuni propuse	Nevoia (punctul slab din analiza SWOT) la care răspund acțiunile	Corelarea cu obiectivele de politică ale UE pentru perioada 2021-2027	Corelarea cu sursele de finanțare existente la nivel național ⁵
5.1. Protecția patrimoniului natural, a biodiversității și a peisajelor	<p>5.1.1. Actualizarea și implementarea, în parteneriat cu alte instituții și asociații, a planului de management al sitului de importanță comunitară de pe teritoriul comunei.</p> <p>5.1.2. Extinderea și modernizarea suprafețelor plantate (parcuri, plantări de arbori, scuaruri) din interiorul localităților componente, precum și întreținerea peisagistică</p>	<p>Presiunea antropică asupra zonei naturale protejate</p>	<p>O.P.2. "O Europă mai ecologică, cu emisii reduse de carbon"</p>	<p>PODD 2021-2027 PNS 2021-2027 Bugetul de stat (AFM etc.) Bugetul local</p>

⁵ Configurația și denumirea programelor finanțate din fonduri europene în perioada de programare 2021-2027 mai poate suferi modificări ca urmare a negocierilor cu Comisia Europeană. În mod similar, noi programe cu finanțare de la bugetul de stat pot apărea, funcție de decizia Guvernului.

	corespunzătoare a acestora 5.1.3. Împădurirea terenurilor neproductive / degradate și amenajarea de perdele forestiere de-a lungul căilor de comunicații			
5.2. Reducerea poluării aerului, apelor, solului și a nivelului de zgomot	5.2.1. Amenajarea unei platforme de colectare și gestionare a deșeurilor de grajd 5.2.2. Extinderea și modernizarea rețelei de puncte de colectare selectivă prin aport voluntar a deșeurilor menajere 5.2.3. Prevenirea și combaterea depozitarea ilegală a deșeurilor în spațiile publice, inclusiv prin montarea de camere video, precum și eliminarea respectivelor	Gestionarea necorespunzătoare a deșeurilor de grajd	O.P.2. "O Europă mai ecologică, cu emisii reduse de carbon"	PODD 2021-2027 PNRR Bugetul de stat (AFM) Bugetul local Fondurile proprii ale operatorilor

	<p>depozite (de ex. igienizarea malurilor și a albiilor)</p> <p>5.2.4. Asigurarea la standarde înalte de calitate a serviciilor publice de salubritate (inclusiv prin montarea de coșuri de gunoi), dezăpezire, igienizare, dezinsecție, dezinsecție</p> <p>5.2.5. Sprijinirea și monitorizarea operatorului selectat pentru colectarea și transportul deșeurilor menajere (de ex. colectarea taxei speciale, monitorizarea activității acestuia în vederea respectării graficului de ridicare, organizarea în comun a unor campanii de colectare a deșeurilor voluminoase etc.)</p>			
--	--	--	--	--

	<p>5.2.6. Implementarea unor măsuri de reducere a zgomotului în spațiile publice cu poluare fonică ridicată (de ex. limitatoare de viteză)</p>			
<p>5.3. Creșterea eficienței energetice a fondului construit</p>	<p>5.3.1. Consolidarea și reabilitarea termică a clădirilor publice în conformitate cu standardele nZEB, inclusiv dotarea lor cu panouri solare, sisteme de management și monitorizare a consumului de energie</p> <p>5.3.2. Sprijinirea inițiativelor private de creștere a eficienței energetice a clădirilor de locuit (de ex. informarea proprietarilor cu privire la oportunitățile de finanțare</p>	<p>Eficiența energetică redusă a clădirilor de locuit</p>	<p>O.P.2. "O Europă mai ecologică, cu emisii reduse de carbon"</p>	<p>PNRR POR 2021-2027 Bugetul de stat (de ex. AFM) Bugetul local</p>

	disponibile în acest scop)			
5.4. Reducerea vulnerabilității la riscuri, cu precădere la cele asociate schimbărilor climatice, și îmbunătățirea gestionării situațiilor de urgență	5.2.1. Implementarea de măsuri pentru colectarea și deversarea apelor pluviale (amenajarea de șanțuri, rigole, întreținerea periodică a acestora)	Riscul de afectare a comunei ca urmare a inundațiilor și chiar alunecărilor de teren	O.P.2. "O Europă mai ecologică, cu emisii reduse de carbon"	PNS 2021-2027 (GAL) PODD 2021-2027 PNRR Bugetul de stat (ANIF, Apele Române) Bugetul local
	5.2.2. Decolmatarea văilor / albiilor din comună și executarea de lucrări de regularizare a acestora (dacă se impune)			
	5.2.3. Sprijinirea extinderii și reabilitării lucrărilor de protecție împotriva inundațiilor și a celor de îmbunătățiri funciare de către instituțiile care le administrează			
	5.2.4. Modernizarea și mentenanța sistemelor de			

	<p>înștiințare, alarmare a populației</p> <p>5.2.5. Elaborarea și implementarea Planului de Analiză și Acoperire a Riscurilor</p> <p>5.2.6. Dotarea corespunzătoare a SVSU, asigurarea îndeplinii normelor PSI la clădirile publice, recrutarea și formarea de voluntari</p> <p>5.2.7. Organizarea, în parteneriat cu alte organizații reprezentate în CLSU, a unor campanii de informare, instruire a cetățenilor pentru reacția în cazul situațiilor de urgență, precum și a unor exerciții periodice de alarmare</p>			
--	---	--	--	--

Obiectivul specific nr. 6: Tranziția la un model de guvernare locală și la servicii publice transparente, digitalizate și eficiente, care să asigure un grad ridicat de satisfacție al cetățenilor și mediului de afaceri, respectiv să permită atingerea țintelor stabilite prin documentele locale de planificare

Priorități de intervenție	Acțiuni propuse	Nevoile locale la care răspund acțiunile	Corelarea cu obiectivele de politică ale UE pentru perioada 2021-2027	Corelarea cu sursele de finanțare existente la nivel național ⁶
<p>6.1. Îmbunătățirea capacității de planificare și reglementare a dezvoltării comunei</p>	<p>6.1.1. Finalizarea procesului de înregistrare sistematică gratuită (întăbulare) a imobilelor în sistemul de cadastru și publicitate imobiliară</p> <p>6.1.2. Implementarea reglementărilor stabilite prin noul PUG / RLU, elaborarea de PUZ-uri publice pentru noile zone de extindere / reconversie și colaborarea cu</p>	<p>Numărul redus al angajaților din administrația locală și lipsa unor competențe cheie pentru dezvoltare</p>	<p>O.P.5. "O Europă mai aproape de cetățeni"</p>	<p>POR 2014-2020</p> <p>Bugetul de stat (ANCPI etc.)</p> <p>Bugetul local</p>

⁶ Configurația și denumirea programelor finanțate din fonduri europene în perioada de programare 2021-2027 mai poate suferi modificări ca urmare a negocierilor cu Comisia Europeană. În mod similar, noi programe cu finanțare de la bugetul de stat pot apărea, funcție de decizia Guvernului.

	<p>instituția Arhitectului Șef de la nivel județean (inclusiv pentru corelarea cu dezvoltările din UAT-urile învecinate, traseul Drumului Expres etc.)</p> <p>6.1.3. Implementarea, monitorizarea și evaluarea Strategiei de Dezvoltare Locală, precum și a altor planuri locale (de ex. amenajament pastoral, PAAR etc.)</p> <p>6.1.4. Sprijinirea și implicarea activă în procesul de pregătire a unor documente de planificare de la nivel microregional sau județean (de ex. un plan integrat de amenajare a teritoriului dintre Dej și Gherla, programul județean de transport, strategia GAL,</p>			
--	---	--	--	--

	planurile elaborate de ADI-uri etc.)			
<p>6.2. Îmbunătățirea capacității de implementare a politicilor locale de dezvoltare și de furnizare de servicii publice de calitate, inclusiv prin digitalizare</p>	<p>6.2.1. Extinderea, reabilitarea, modernizarea și dotarea spațiilor administrative</p> <p>6.2.2. Dotarea Primăriei și a serviciilor din subordinea sa/a CL cu utilaje și echipamente pentru lucrări de interes comunitar (de ex. salubritate, dezzăpezire, lucrări edilitare etc.)</p> <p>6.2.3. Digitalizarea administrației locale și a serviciilor publice (dotarea cu hardware și programe informatice; refacerea și actualizarea site-ului WEB al Primăriei; implementarea de servicii online pentru cetățeni –</p>	<p>Numărul redus al angajaților din administrația locală și lipsa unor competențe-cheie pentru dezvoltare</p> <p>Deficitul de spații administrative</p> <p>Dotările insuficiente ale serviciilor publice ale Primăriei</p> <p>Volumul modest al fondurilor europene atrase pentru proiecte de investiții</p>	<p>O.P.5. "O Europă mai aproape de cetățeni"</p>	<p>PNS 2021-2027 (GAL)</p> <p>PNRR</p> <p>Alte Programe Operaționale aferente perioadei de programare 2021-2027</p> <p>Bugetul de stat (PNI "Anghel Saligny), CNI etc.)</p> <p>Fonduri private, inclusiv PPP</p> <p>Bugetul local</p>

	<p>plăți, descărcare / încărcare documente, sesizări, audiențe etc;</p> <p>implementarea de soluții de semnătură electronică și de management a documentelor / arhivare electronică etc.)</p> <p>6.2.4. Adaptarea organigramei la sarcinile și investițiile administrației locale, precum și recrutarea de personal calificat pentru posturile vacante</p> <p>6.2.5. Formarea continuă a personalului propriu, în baza unor planuri anuale, în vederea întăririi cunoștințelor și competențelor deficitare</p> <p>6.2.6. Organizarea de vizite de studiu și schimburi de bune practici cu</p>			
--	---	--	--	--

	<p>alte administrații locale din țară cu performanțe în diferite domenii</p> <p>6.2.7. Încheierea și operaționalizarea (schimburi de bune practici, delegații, donații, activități cultural-sportive etc.) de acorduri de înfrățire și de colaborare cu localități din alte țări</p> <p>6.2.8. Contribuția financiară și implicarea activă în toate activitățile structurilor asociative din care face parte UAT-ul (GAL, ADI-uri, Asociația Comunelor etc.)</p> <p>6.2.9. Încheierea și operaționalizarea de parteneriate cu organizații non-profit, instituții publice locale și centrale, companii private etc. pentru</p>			
--	---	--	--	--

	<p>realizarea unor activități și investiții în interesul comunității (de ex. servicii sociale, protecția mediului, dezvoltare și promovare turistică, activități cultural-sportive, atragerea de investitori etc.)</p> <p>6.2.10. Asigurarea unei implicări reale și transparente a cetățenilor în procesul decizional și chiar în implementarea unor măsuri din strategia locală (de ex. organizarea de consultări și dezbateri publice periodice în satele componente, inclusiv prin structuri de tipul "Sfatul bătrânilor"; realizarea de sondaje online pe site-ul Primăriei și conturi de Social</p>			
--	---	--	--	--

	<p>Media; înregistrarea și transmiterea live a ședințelor de Consiliu Local; publicarea dispozițiilor și a hotărârilor Primarului, respectiv CL pe site-ul WEB; derularea de campanii de voluntariat – de ex. pentru igienizarea unor spații publice, sprijinirea unor cazuri sociale etc.)</p> <p>6.2.11. Contractarea de expertiză externă pentru pregătirea și managementul proiectelor cu finanțare externă, inclusiv comunicarea permanentă cu autoritățile care gestionează programele de finanțare</p>			
--	---	--	--	--

CAPITOLUL III. PLANUL DE ACȚIUNE ȘI MANAGEMENTUL IMPLEMENTĂRII STRATEGIEI DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MINTIU GHERLII

III.1. PORTOFOLIUL (FIȘELE) DE PROIECTE PRIORITARE ALE COMUNEI PENTRU PERIOADA 2021-2027:

Atingerea obiectivelor asumate prin Strategia de Dezvoltare Locală a Comunei Mintiu Gherlii pentru perioada 2021-2027 implică implementarea următoarelor proiecte prioritare de investiții:

Proiectul Prioritar nr. 1

Titlul proiectului	Modernizare drumuri de interes local în comuna Mintiu Gherlii – etapa II
Obiectivul specific din Strategie în care se încadrează	Obiectivul specific nr. 1: Promovarea unei accesibilității sporite, inclusiv la infrastructura de comunicații, și promovarea unei mobilități durabile în rândul tuturor categoriilor de participanți la trafic, în scopul reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră, a reducerii poluării fonice și a numărului de accidente
Prioritatea de investiții din Strategie în care se încadrează	1.1. Fluidizarea traficului motorizat
Beneficiarul proiectului	UAT Comuna Mintiu Gherlii
Scurta descriere a activităților propuse prin proiect	Proiectul prevede modernizarea tuturor străzilor pietruite / de pământ care nu au făcut obiectul proiectelor de asfaltare derulate anterior de administrația locală, inclusiv șanțuri/rigole de scurgere a apelor pluviale, poduri, podețe, accese la locuințe, marcare, semnalizare etc.
Stadiul pregătirii proiectului	Idee de proiect
Bugetul estimativ	1.000.000 Euro
Sursele potențiale de finanțare	Bugetul de stat (PNI "Anghel Saligny") Bugetul local

Proiectul Prioritar nr. 2

Titlul proiectului	Modernizare drumuri de exploatare agricolă și forestieră în comuna Mintiu Gherlii – Etapa II
Obiectivul specific din Strategie în care se încadrează	Obiectivul specific nr. 1: Promovarea unei accesibilității sporite, inclusiv la infrastructura de comunicații, și promovarea unei mobilități durabile în rândul tuturor categoriilor de participanți la trafic, în scopul reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră, a reducerii poluării fonice și a numărului de accidente
Prioritatea de investiții din Strategie în care se încadrează	1.1. Fluidizarea traficului motorizat
Beneficiarul proiectului	UAT Comuna Mintiu Gherlii
Scurta descriere a activităților propuse prin proiect	Proiectul prevede modernizarea a circa 10 km de drumuri de exploatare agricolă / forestieră, inclusiv șanțuri de scurgere a apelor pluviale, poduri, podețe, semnalizare, marcare etc.
Stadiul pregătirii proiectului (la momentul 2020)	Idee de proiect
Bugetul estimativ	1.500.000 Euro
Sursele potențiale de finanțare	PNS 2021-2027 Bugetul local

Proiectul Prioritar nr. 3

Titlul proiectului	Amenajare trotuare și alei pietonale în comuna Mintiu Gherlii
Obiectivul specific din Strategie în care se încadrează	Obiectivul specific nr. 1: Promovarea unei accesibilității sporite, inclusiv la infrastructura de comunicații, și promovarea unei mobilități durabile în rândul tuturor categoriilor de participanți la trafic, în scopul reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră, a reducerii poluării fonice și a numărului de accidente
Prioritatea de investiții din Strategie în care se încadrează	1.2. Încurajarea transportului public și a celui nemotorizat
Beneficiarul proiectului	UAT Comuna Mintiu Gherlii
Scurta descriere a activităților propuse prin proiect	Proiectul prevede amenajarea de trotuare și alei pietonale pe o lungime de circa 15 km de-a lungul drumurilor / străzilor principale din satele componente, inclusiv pasaje / punți pietonale
Stadiul pregătirii proiectului (la momentul 2020)	Idee de proiect
Bugetul estimativ	1.000.000 Euro
Sursele potențiale de finanțare	PNS 2021-2027 (inclusiv GAL) Bugetul de stat (PNI "Anghel Saligny") Bugetul CJ Cluj (pentru trotuarele de-a lungul DJ) Bugetul local

Proiectul Prioritar nr. 4

Titlul proiectului	Amenajare piste și parcuri pentru biciclete în comuna Mintiu Gherlii
Obiectivul specific din Strategie în care se încadrează	Obiectivul specific nr. 1: Promovarea unei accesibilității sporite, inclusiv la infrastructura de comunicații, și promovarea unei mobilități durabile în rândul tuturor categoriilor de participanți la trafic, în scopul reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră, a reducerii poluării fonice și a numărului de accidente
Prioritatea de investiții din Strategie în care se încadrează	1.2. Încurajarea transportului public și a celui nemotorizat
Beneficiarul proiectului	UAT Comuna Mintiu Gherlii
Scurta descriere a activităților propuse prin proiect	Proiectul prevede amenajarea de piste pentru biciclete care să asigure legătura între satele componente și satul-reședință, respectiv între acestea și municipiul Gherla
Stadiul pregătirii proiectului (la momentul 2020)	Idee de proiect
Bugetul estimativ	500.000 Euro
Sursele potențiale de finanțare	PNRR Bugetul local

Proiectul Prioritar nr. 5

Titlul proiectului	Extinderea rețelei de alimentare cu apă în comuna Mintiu Gherlii
Obiectivul specific din Strategie în care se încadrează	Obiectivul specific nr. 2: Asigurarea accesului tuturor cetățenilor la infrastructură și servicii comunitare de utilități publice la standarde urbane, conforme cu directivele europene din domeniul mediului și schimbărilor climatice
Prioritatea de investiții din Strategie în care se încadrează	2.1. Extinderea infrastructurii de apă și apă uzată
Beneficiarul proiectului	UAT Comuna Mintiu Gherlii / Compania de Apă Someș S.A.
Scurta descriere a activităților propuse prin proiect	Proiectul prevede extinderea rețelei de alimentare cu apă în satul Pădureni și în zonele nedeservite în prezent din celelalte 5 sate componente, inclusiv aducțiuni, rezervoare de înmagazinare, branșamente, contoare, hidranți etc.
Stadiul pregătirii proiectului (la momentul 2020)	Idee de proiect
Bugetul estimativ	1.000.000
Sursele potențiale de finanțare	PODD 2021-2027 PNRR Bugetul de stat (PNI "Anghel Saligny") Bugetul local Fondurile proprii ale operatorului regional

Proiectul Prioritar nr. 6

Titlul proiectului	Extindere rețea de canalizare și stație de epurare a apelor uzate în comuna Mintiu Gherlii
Obiectivul specific din Strategie în care se încadrează	Obiectivul specific nr. 2: Asigurarea accesului tuturor cetățenilor la infrastructură și servicii comunitare de utilități publice la standarde urbane, conforme cu directivele europene din domeniul mediului și schimbărilor climatice
Prioritatea de investiții din Strategie în care se încadrează	2.1. Extinderea infrastructurii de apă și apă uzată
Beneficiarul proiectului	UAT Comuna Mintiu Gherlii / Compania de Apă Someș S.A.
Scurta descriere a activităților propuse prin proiect	Proiectul prevede extinderea rețelei de canalizare, stație de epurare, inclusiv racorduri noi pentru consumatorii din satele Bunești, Nima și Pădureni. De asemenea, sunt prevăzute lucrări de extindere și racorduri pentru zonele nedeservite de rețeaua existentă în celelalte 3 sate ale comunei.
Stadiul pregătirii proiectului (la momentul 2020)	Idee de proiect
Bugetul estimativ	1.500.000
Sursele potențiale de finanțare	PODD 2021-2027 PNRR Bugetul de stat (PNI "Anghel Saligny") Bugetul local Fondurile proprii ale operatorului regional

Proiectul Prioritar nr. 7

Titlul proiectului	Extinderea rețelei inteligente de distribuție a gazelor naturale în comuna Mintiu Gherlii
Obiectivul specific din Strategie în care se încadrează	Obiectivul Specific nr. 2: Asigurarea accesului tuturor cetățenilor la infrastructură și servicii comunitare de utilități publice la standarde urbane, conforme cu directivele europene din domeniul mediului și schimbărilor climatice
Prioritatea de investiții din Strategie în care se încadrează	2.2. Extinderea și modernizarea infrastructurii de alimentare cu energie electrică, gaze naturale și iluminat public
Beneficiarul proiectului	UAT Comuna Mintiu Gherlii / operator privat de distribuție a gazelor naturale
Scurta descriere a activităților propuse prin proiect	Proiectul prevede înființarea rețelei de distribuție a gazelor naturale în satele Bunești, Nima și Pădureni, inclusiv noi branșamente cu contoare inteligente pentru citirea la distanță, precum și lucrări de extindere a rețelei existente în zonele nedeservite din celelalte trei sate ale comunei.
Stadiul pregătirii proiectului (la momentul 2020)	SF (pentru satele Bunești și Nima); PT în curs
Bugetul estimativ	1.000.000
Sursele potențiale de finanțare	Bugetul de stat (PNI "Anghel Saligny") Bugetul local Fonduri proprii ale operatorului privat

Proiectul Prioritar nr. 8

Titlul proiectului	Extinderea sistemului de iluminat public stradal din comuna Mintiu Gherlii
Obiectivul specific din Strategie în care se încadrează	Obiectivul Specific nr. 2: Asigurarea accesului tuturor cetățenilor la infrastructură și servicii comunitare de utilități publice la standarde urbane, conforme cu directivele europene din domeniul mediului și schimbărilor climatice
Prioritatea de investiții din Strategie în care se încadrează	2.2. Extinderea și modernizarea infrastructurii de alimentare cu energie electrică, gaze naturale și iluminat public
Beneficiarul proiectului	UAT Comuna Mintiu Gherlii
Scurta descriere a activităților propuse prin proiect	Proiectul prevede înființarea extinderea sistemului de iluminat public stradal cu lămpi de tip LED în zonele nedeservite de rețeaua existentă din cele 6 sate componente
Stadiul pregătirii proiectului (la momentul 2020)	Idee de proiect
Bugetul estimativ	100.000
Sursele potențiale de finanțare	Bugetul de stat (AFM) Bugetul local

Proiectul Prioritar nr. 9

Titlul proiectului	Construire creșă în comuna Mintiu Gherlii
Obiectivul specific din Strategie în care se încadrează	Obiectivul specific nr. 3: Prevenirea marginalizării și a excluziunii, prin asigurarea accesului egal al cetățenilor la infrastructură și servicii de educație, sănătate, asistență socială, cultură, sport și recreere de calitate
Prioritatea de investiții din Strategie în care se încadrează	3.1. Asigurarea accesului, inclusiv online, la infrastructură și servicii educaționale și de învățare pe tot parcursul vieții de calitate
Beneficiarul proiectului	UAT Comuna Mintiu Gherlii
Scurta descriere a activităților propuse prin proiect	Proiectul prevede construcția și dotarea unei clădiri noi conformă cu standardul nZEB care să găzduiască creșa și grădinița din satul-reședință (unde sunt înscriși și copiii din satele Pădureni, Petrești și Salatiu).
Stadiul pregătirii proiectului (la momentul 2020)	Idee de proiect
Bugetul estimativ	1.000.000 Euro
Sursele potențiale de finanțare	POR 2021-2027 PNS 2021-2027 PNRR Bugetul de stat (CNI) Bugetul local

Proiectul Prioritar nr. 10

Titlul proiectului	Extindere, reabilitare, modernizare și dotare Școala Gimnazială Mintiu Gherlii
Obiectivul specific din Strategie în care se încadrează	Obiectivul specific nr. 3: Prevenirea marginalizării și a excluziunii, prin asigurarea accesului egal al cetățenilor la infrastructură și servicii de educație, sănătate, asistență socială, cultură, sport și recreere de calitate
Prioritatea de investiții din Strategie în care se încadrează	3.1. Asigurarea accesului, inclusiv online, la infrastructură și servicii educaționale și de învățare pe tot parcursul vieții de calitate
Beneficiarul proiectului	UAT Comuna Mintiu Gherlii
Scurta descriere a activităților propuse prin proiect	Proiectul prevede extinderea, reabilitarea, modernizarea și dotarea școlii existente, care deservește toate satele componente (pentru ciclul gimnazial), în conformitate cu standardul nZEB. Aceasta include inclusiv amenajarea unei săli de sport școlare, a unor spații pentru activități de tip After-School, servirea mesei etc.
Stadiul pregătirii proiectului (la momentul 2020)	Idee de proiect
Bugetul estimativ	1.500.000 Euro
Sursele potențiale de finanțare	POR 2021-2027 PNRR Bugetul de stat (CNI) Bugetul local

Proiectul Prioritar nr. 11

Titlul proiectului	Achiziționare microbuz școlar electric, inclusiv stație de încărcare, în comuna Mintiu Gherlii
Obiectivul specific din Strategie în care se încadrează	Obiectivul specific nr. 3: Prevenirea marginalizării și a excluziunii, prin asigurarea accesului egal al cetățenilor la infrastructură și servicii de educație, sănătate, asistență socială, cultură, sport și recreere de calitate
Prioritatea de investiții din Strategie în care se încadrează	3.1. Asigurarea accesului, inclusiv online, la infrastructură și servicii educaționale și de învățare pe tot parcursul vieții de calitate
Beneficiarul proiectului	UAT Comuna Mintiu Gherlii / ISJ Cluj / MLPDA / MEN
Scurta descriere a activităților propuse prin proiect	Proiectul prevede achiziționarea unui microbuz electric școlar, inclusiv dotarea cu o stație de încărcare electrică a acestuia, care să asigure transportul elevilor, inclusiv în perspectiva unei restructurări suplimentare a rețelei școlare în viitor.
Stadiul pregătirii proiectului	Idee de proiect
Bugetul estimativ	100.000 Euro
Sursele potențiale de finanțare	PNRR Bugetul de stat

Proiectul Prioritar nr. 12

Titlul proiectului	Modernizarea și dotarea dispensarului comunal din comuna Mintiu Gherlii
Obiectivul specific din Strategie în care se încadrează	Obiectivul specific nr. 3: Prevenirea marginalizării și a excluziunii, prin asigurarea accesului egal al cetățenilor la infrastructură și servicii de educație, sănătate, asistență socială, cultură, sport și recreere de calitate
Prioritatea de investiții din Strategie în care se încadrează	3.2. Diversificarea și modernizarea infrastructurii și a serviciilor de asistență medicală furnizată la nivel local, inclusiv în mediul online
Beneficiarul proiectului	UAT Comuna Mintiu Gherlii / Cabinetul de medicină de familie
Scurta descriere a activităților propuse prin proiect	Proiectul prevede modernizarea și dotarea dispensarului comunal din satul-reședință cu aparatură (electrocardiograf, analizoare, truse de mică chirurgie și de urgență etc.), instrumentar, hardware, mobilier etc. pentru diversificarea serviciilor oferite pacienților. De asemenea, este prevăzută amenajarea și dotarea unui spațiu pentru cabinet stomatologic, sală de tratamente, spațiu de sterilizare și farmacie etc.
Stadiul pregătirii proiectului	Idee de proiect
Bugetul estimativ	500.000 Euro
Sursele potențiale de finanțare	PNRR POS 2021-2027 Bugetul local

Proiectul Prioritar nr. 13

Titlul proiectului	Amenajarea de puncte sanitare în comuna Mintiu Gherlii
Obiectivul specific din Strategie în care se încadrează	Obiectivul specific nr. 3: Prevenirea marginalizării și a excluziunii, prin asigurarea accesului egal al cetățenilor la infrastructură și servicii de educație, sănătate, asistență socială, cultură, sport și recreere de calitate
Prioritatea de investiții din Strategie în care se încadrează	3.2. Diversificarea și modernizarea infrastructurii și a serviciilor de asistență medicală furnizată la nivel local, inclusiv în mediul online
Beneficiarul proiectului	UAT Comuna Mintiu Gherlii / Cabinetul de medicină de familie
Scurta descriere a activităților propuse prin proiect	Proiectul prevede reabilitarea unor clădiri publice existente (de ex. unități de învățământ desființate) în conformitate cu standardele nZEB, reamenajarea și dotarea unor puncte sanitare în satele mai îndepărtate de dispensarul comunal (de ex. Nima, Salatiu, Pădureni), unde medicul/medicii de familie și asistentele să ofere consultații conform unui program săptămânal. Acestea pot fi utilizate și ca spații pentru activități de asistență medicală comunitară sau de socializare pentru persoanele vârstnice. De asemenea, se poate analiza amplasarea acestora în incinta căminelor culturale.
Stadiul pregătirii proiectului	Idee de proiect
Bugetul estimativ	200.000 Euro
Sursele potențiale de finanțare	PNRR, POS 2021-2027, PNS 2021-2027, Bugetul de stat (CNI), Bugetul local.

Proiectul Prioritar nr. 14

Titlul proiectului	Înființare centre sociale pentru persoane vârstnice în comuna Mintiu Gherlii
Obiectivul specific din Strategie în care se încadrează	Obiectivul specific nr. 3: Prevenirea marginalizării și a excluziunii, prin asigurarea accesului egal al cetățenilor la infrastructură și servicii de educație, sănătate, asistență socială, cultură, sport și recreere de calitate
Prioritatea de investiții din Strategie în care se încadrează	3.3. Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor de protecție a grupurilor și persoanelor vulnerabile, expuse sărăciei și excluziunii
Beneficiarul proiectului	UAT Comuna Mintiu Gherlii / ONG-uri cu profil social
Scurta descriere a activităților propuse prin proiect	Proiectul prevede extinderea, reabilitarea (în conformitate cu standardele nZEB), modernizarea și dotarea unei clădiri existente în vederea găzduirii unui centru social de zi, respectiv a unui centru de îngrijire la domiciliu a persoanelor vârstnice. Aceasta va dispune de spații administrative, de depozitare materiale, spațiu de petrecere a timpului liber, sală de terapii, grupuri sanitare, sală de gimnastică de recuperare, cabinet psihologic, medical, de fizioterapie, sală de mese cu bucătărie etc.
Stadiul pregătirii proiectului	Idee de proiect
Bugetul estimativ	1.000.000 Euro
Sursele potențiale de finanțare	POIDS 2021-2027, PNS 2021-2027, PNRR, Bugetul de stat, Bugetul local, Contribuții ale ONG-urilor

Proiectul Prioritar nr. 15

Titlul proiectului	Construcție capele mortuare în comuna Mintiu Gherlii
Obiectivul specific din Strategie în care se încadrează	Obiectivul specific nr. 3: Prevenirea marginalizării și a excluziunii, prin asigurarea accesului egal al cetățenilor la infrastructură și servicii de educație, sănătate, asistență socială, cultură, sport și recreere de calitate
Prioritatea de investiții din Strategie în care se încadrează	3.4. Îmbunătățirea accesului cetățenilor la infrastructură și activități culturale, sportive și de agrement
Beneficiarul proiectului	UAT Comuna Mintiu Gherlii / Parohii
Scurta descriere a activităților propuse prin proiect	Proiectul prevede construcția de capele mortuare, în conformitate cu standardele nZEB, în satele cu populație mai numeroasă, respectiv mai îndepărtate de capelele existente în localitățile Bunești și Mintiu Gherlii, în speță Nima, Salatiu și Pădureni.
Stadiul pregătirii proiectului	Idee de proiect
Bugetul estimativ	300.000 Euro
Sursele potențiale de finanțare	Bugetul de stat (CNI) Bugetul local

Proiectul Prioritar nr. 16

Titlul proiectului	Amenajare, extindere, reabilitare, modernizare și dotare cămine culturale în comuna Mintiu Gherlii
Obiectivul specific din Strategie în care se încadrează	Obiectivul specific nr. 3: Prevenirea marginalizării și a excluziunii, prin asigurarea accesului egal al cetățenilor la infrastructură și servicii de educație, sănătate, asistență socială, cultură, sport și recreere de calitate
Prioritatea de investiții din Strategie în care se încadrează	3.4. Îmbunătățirea accesului cetățenilor la infrastructură și activități culturale, sportive și de agrement
Beneficiarul proiectului	UAT Comuna Mintiu Gherlii / Parohii
Scurta descriere a activităților propuse prin proiect	Proiectul prevede amenajarea, extinderea, reabilitarea, în conformitate cu standardele nZEB, modernizarea și dotarea căminelor culturale din satele componente ale comunei, în vederea transformării acestora în spații multifuncționale de interes comunitar (activități culturale, educaționale, organizare de evenimente, dezbateri și consultări publice, socializare pentru tineri și vârstnici, chiar și pentru puncte sanitare).
Stadiul pregătirii proiectului	Idee de proiect
Bugetul estimativ	1.000.000 Euro
Sursele potențiale de finanțare	PNRR PNS 2021-2027 (GAL) Bugetul de stat (CNI) Bugetul local

Proiectul Prioritar nr. 17

Titlul proiectului	Amenajare și modernizare locuri de joacă pentru copii în comuna Mintiu Gherlii
Obiectivul specific din Strategie în care se încadrează	Obiectivul specific nr. 3: Prevenirea marginalizării și a excluziunii, prin asigurarea accesului egal al cetățenilor la infrastructură și servicii de educație, sănătate, asistență socială, cultură, sport și recreere de calitate
Prioritatea de investiții din Strategie în care se încadrează	3.4. Îmbunătățirea accesului cetățenilor la infrastructură și activități culturale, sportive și de agrement
Beneficiarul proiectului	UAT Comuna Mintiu Gherlii
Scurta descriere a activităților propuse prin proiect	Proiectul prevede amenajarea și modernizarea de locuri de joacă pentru copii în toate satele componente, inclusiv dotarea acestora cu mobilier specific, împrejmuire etc.
Stadiul pregătirii proiectului	Idee de proiect
Bugetul estimativ	200.000 Euro
Sursele potențiale de finanțare	PNS 2021-2027 (GAL) Bugetul local

Proiectul Prioritar nr. 18

Titlul proiectului	Amenajare terenuri sintetice de sport în comuna Mintiu Gherlii
Obiectivul specific din Strategie în care se încadrează	Obiectivul specific nr. 3: Prevenirea marginalizării și a excluziunii, prin asigurarea accesului egal al cetățenilor la infrastructură și servicii de educație, sănătate, asistență socială, cultură, sport și recreere de calitate
Prioritatea de investiții din Strategie în care se încadrează	3.4. Îmbunătățirea accesului cetățenilor la infrastructură și activități culturale, sportive și de agrement
Beneficiarul proiectului	UAT Comuna Mintiu Gherlii
Scurta descriere a activităților propuse prin proiect	Proiectul prevede amenajarea de terenuri de sport cu suprafață sintetică, nocturnă, vestiare, grupuri sanitare, spații administrative etc. în satele care nu dispun de astfel de facilități
Stadiul pregătirii proiectului	Idee de proiect
Bugetul estimativ	200.000 Euro
Sursele potențiale de finanțare	PNS 2021-2027 (GAL) Bugetul local

Proiectul Prioritar nr. 19

Titlul proiectului	Construire bază sportivă tip 1 în comuna Mintiu Gherlii
Obiectivul specific din Strategie în care se încadrează	Obiectivul specific nr. 3: Prevenirea marginalizării și a excluziunii, prin asigurarea accesului egal al cetățenilor la infrastructură și servicii de educație, sănătate, asistență socială, cultură, sport și recreere de calitate
Prioritatea de investiții din Strategie în care se încadrează	3.4. Îmbunătățirea accesului cetățenilor la infrastructură și activități culturale, sportive și de agrement
Beneficiarul proiectului	UAT Comuna Mintiu Gherlii / CNI
Scurta descriere a activităților propuse prin proiect	Proiectul prevede construcția unei baze sportive tip 1 în comuna Mintiu Gherlii, în vederea asigurării infrastructurii pentru sportul de performanță. Aceasta va cuprinde un teren pentru fotbal, un teren multifuncțional pentru handbal, baschet, volei și tenis, clădire pentru vestiare, parcare, alei pietonale, spații verzi etc.
Stadiul pregătirii proiectului	Idee de proiect
Bugetul estimativ	1.000.000 Euro
Sursele potențiale de finanțare	Bugetul de stat (CNI) Bugetul local

Proiectul Prioritar nr. 20

Titlul proiectului	Amenajare piață agroalimentară și târg de animale în comuna Mintiu Gherlii
Obiectivul specific din Strategie în care se încadrează	Obiectivul specific nr. 4: Atragerea de noi investiții private, respectiv sprijinirea fermierilor și a întreprinzătorilor locali pentru crearea de noi locuri de muncă, creșterea veniturilor populației și a încasărilor la bugetul local
Prioritatea de investiții din Strategie în care se încadrează	4.1. Tranziția la o agricultură modernă, ecologică și competitivă pe piața internă și externă
Beneficiarul proiectului	UAT Comuna Mintiu Gherlii
Scurta descriere a activităților propuse prin proiect	Proiectul prevede amenajarea, preferabil de-a lungul drumului european sau a celui județean, a unei piețe agroalimentare și a unui târg de animale pentru comercializarea produselor realizate de fermierii locali și aprovizionarea cetățenilor cu produse agroalimentare. Aceasta va cuprinde platformă betonată, instalații de apă curentă, grup sanitar, hală pentru produse lactate, hală pentru pește, tarabe acoperite, sistem de supraveghere video, containere pentru colectare selectivă a deșeurilor, sectoare pentru fiecare categorie de animale, sector pentru cereale, punct veterinar, cântar, rampă de încărcare / descărcare, punct dezinfecție etc.
Stadiul pregătirii proiectului	Idee de proiect
Bugetul estimativ	500.000 Euro
Sursele potențiale de finanțare	Bugetul de stat (CNI) Bugetul local

Proiectul Prioritar nr. 21

Titlul proiectului	Amenajare parc agro-industrial în comuna Mintiu Gherlii
Obiectivul specific din Strategie în care se încadrează	Obiectivul specific nr. 4: Atragerea de noi investiții private, respectiv sprijinirea fermierilor și a întreprinzătorilor locali pentru crearea de noi locuri de muncă, creșterea veniturilor populației și a încasărilor la bugetul local
Prioritatea de investiții din Strategie în care se încadrează	4.1. Atragerea de noi investiții private și sprijinirea întreprinzătorilor care creează noi locuri de muncă bine plătite
Beneficiarul proiectului	UAT Comuna Mintiu Gherlii
Scurta descriere a activităților propuse prin proiect	Proiectul prevede amenajarea, preferabil de-a lungul drumului european sau a celui județean / căii ferate, a unui parc agro-industrial cu suprafața de minim 5 ha (cerință minimală pentru obținerea statutului de parc industrial), preferabil prin scoaterea din circuitul agricol a unor terenuri agricole subutilizate. Investiția va presupune executarea de lucrări de viabilizare a terenului, introducerea de utilități (energie electrică, inclusiv transformator de mare putere, gaze naturale, apă-canalizare, telecomunicații), amenajare drum de acces și parcare, amenajare spațiu administrativ etc. În cazul optării pentru obținerea statutului de parc industrial (pentru facilități fiscale asociate acestuia), va fi necesară înființarea unei societăți de administrare sau încheierea unui acord cu compania TETAROM din subordinea CJ Cluj/un partener privat (prin concesiunea terenului). Ulterior, se va realiza lotizarea și concesionarea/vânzarea loturilor către potențialii investitori interesați.
Stadiul pregătirii proiectului	Idee de proiect
Bugetul estimativ	1.500.000 Euro
Sursele potențiale de finanțare	Bugetul local, Bugetul CJ Cluj, PPP

Proiectul Prioritar nr. 22

Titlul proiectului	Amenajarea unei platforme comunale de depozitare și gestionare a gunoiului de grajd în comuna Mintiu Gherlii
Obiectivul specific din Strategie în care se încadrează	Obiectivul specific nr. 5: Protejarea și conservarea patrimoniului natural al comunei, reducerea vulnerabilității la riscuri asociate schimbărilor climatice, respectiv asigurarea unei calități ridicate a mediului înconjurător pentru cetățeni
Prioritatea de investiții din Strategie în care se încadrează	5.2. Reducerea poluării aerului, apelor, solului și a nivelului de zgomot
Beneficiarul proiectului	UAT Comuna Mintiu Gherlii
Scurta descriere a activităților propuse prin proiect	Proiectul prevede construcția și dotarea unei platforme comunale pentru depozitarea și gestionarea gunoiului de grajd, care va cuprinde o platformă de formă dreptunghiulară, bazin de levigat, sistem de colectare și transport a levigatului, sistem de colectare și transport a apelor meteorice, drum de acces, împrejmuire, puțuri forate de monitorizare a calității apelor subterane, cabină portar, utilaje specifice (încărcător frontal, tractor, remorci, mașină de împrăștiat gunoi, unelte etc.).
Stadiul pregătirii proiectului (Idee de proiect
Bugetul estimativ	500.000 Euro
Sursele potențiale de finanțare	PNRR Bugetul de stat (AFM) Bugetul local

Proiectul Prioritar nr. 23

Titlul proiectului	Construire corp nou de clădire la sediul administrativ al comunei Mintiu Gherlii
Obiectivul specific din Strategie în care se încadrează	Obiectivul specific nr. 6: Tranziția la un model de guvernanță locală și la servicii publice transparente, digitalizate și eficiente, care să asigure un grad ridicat de satisfacție al cetățenilor și mediului de afaceri, respectiv să permită atingerea țintelor stabilite prin documentele locale de planificare
Prioritatea de investiții din Strategie în care se încadrează	6.2. Îmbunătățirea capacității de implementare a politicilor locale de dezvoltare și de furnizare de servicii publice de calitate, inclusiv prin digitalizare
Beneficiarul proiectului	UAT Comuna Mintiu Gherlii
Scurta descriere a activităților propuse prin proiect	Proiectul prevede construcția și dotarea, în conformitate cu standardele nZEB, unui corp nou de clădire în vecinătatea sediului Primăriei, care să găzduiască sala de căsătorii, spații de birouri și arhivă.
Stadiul pregătirii proiectului	SF
Bugetul estimativ	500.000 Euro
Sursele potențiale de finanțare	PNRR Bugetul de stat (CNI) Bugetul local

Proiectul Prioritar nr. 24

Titlul proiectului	Achiziție tractor cu accesorii pentru serviciile publice din comuna Mintiu Gherlii
Obiectivul specific din Strategie în care se încadrează	Obiectivul specific nr. 6: Tranziția la un model de guvernare locală și la servicii publice transparente, digitalizate și eficiente, care să asigure un grad ridicat de satisfacție al cetățenilor și mediului de afaceri, respectiv să permită atingerea țintelor stabilite prin documentele locale de planificare
Prioritatea de investiții din Strategie în care se încadrează	6.2. Îmbunătățirea capacității de implementare a politicilor locale de dezvoltare și de furnizare de servicii publice de calitate, inclusiv prin digitalizare
Beneficiarul proiectului	UAT Comuna Mintiu Gherlii
Scurta descriere a activităților propuse prin proiect	Proiectul prevede achiziționarea unui tractor cu accesorii (remorcă basculabilă, lamă dezăpezire, echipament pentru împrăștiere sare și nisip etc.)
Stadiul pregătirii proiectului	Idee de proiect
Bugetul estimativ	100.000 Euro
Sursele potențiale de finanțare	PNS 2021-2027 (GAL) Bugetul local

III.2. PAȘII NECESARI PENTRU IMPLEMENTAREA PROIECTELOR PRIORITARE

În vederea implementării proiectelor prioritare, dar și a altor măsuri cuprinse în Strategia de Dezvoltare Locală a Comunei Mintiu Gherlii pentru perioada 2021-2027, recomandăm parcurgerea următorilor pași – pe termen scurt, mediu și lung:

Acțiuni de întreprins pe termen scurt (2021-2022)

Acțiuni	Responsabili
Aprobarea Strategiei de Dezvoltare Locală în cadrul Consiliului Local, prin adoptarea de hotărâri în acest sens	Primăria Mintiu Gherlii Consiliul Local Consultant
Finalizarea, avizarea și aprobarea PUG și a RLU	Primăria Mintiu Gherlii Consiliul Local Consultant
Formalizarea / operaționalizarea parteneriatelor necesare pentru implementarea proiectelor cuprinse în lista prioritară de proiecte (de ex. în domeniul serviciilor sociale)	Primăria Mintiu Gherlii GAL ADI-uri ONG-uri partenere
Finalizarea investițiilor în curs sau cu un stadiu avansat de maturitate (de ex. modernizare străzi)	Primăria Mintiu Gherlii Consultanți Contractori
Elaborarea și aprobarea documentațiilor tehnico-economice (pentru proiectele aflate la stadiu de idee, respectiv actualizarea celor existente - dacă acestea au expirat sau necesită modificări) aferente proiectelor prioritare din Strategie (identificare terenuri/clădiri, pregătire documente care să ateste regimul juridic al	Primăria Mintiu Gherlii Consultanți

<p>terenurilor, studii de fezabilitate/DALI, studii de impact, planuri de afaceri, documentații urbanistice, etc.)</p>	
<p>Identificarea, analiza și selectarea surselor de finanțare pentru proiectele prioritare din Strategie. Pregătirea cererilor de finanțare și a altor documente necesare pentru accesarea respectivelor surse de finanțare.</p>	<p>Primăria Mintiu Gherlii Consultanți</p>
<p>Identificarea și informarea potențialilor beneficiari privați (de ex. fermieri și întreprinzători locali) asupra surselor de finanțare disponibile pentru aceștia</p>	<p>Primăria Mintiu Gherlii Autorități de Management / Organisme Intermediare (de ex. AFIR, ADR Nord-Vest) Instituția Prefectului Cluj</p>
<p>Planificarea multianuală a bugetului având în vedere resursele necesare pentru implementarea proiectelor prioritare și stabilirea graficului de derulare/implementare a proiectelor din Strategia de Dezvoltare Locală</p>	<p>Primăria Mintiu Gherlii Consiliul Local</p>
<p>Pregătirea cadrului instituțional și a resurselor umane pentru implementarea cu succes a proiectelor prioritare, prin recrutarea de personal suplimentar, formare profesională a personalului existent, achiziție de servicii de consultanță etc.</p>	<p>Primăria Mintiu Gherlii</p>

Acțiuni de întreprins pe termen mediu (2023-2026)

Acțiuni	Responsabili
Implementarea proiectelor prioritare (realizare achiziții publice, executare lucrări, etc.), cu precădere a celor realizate cu fonduri europene și de la bugetul de stat	Primăria Mintiu Gherlii Consultanți
Atragerea de investiții private în comună (de ex. concesionarea / închirierea de terenuri, acordarea unor facilități fiscale pentru firmele care creează un număr mare de locuri de muncă, asigurarea accesului la infrastructura de transport și utilități până la limita proprietății etc.)	Primăria Mintiu Gherlii Consiliul Local
Monitorizarea stadiului implementării proiectelor din portofoliul de proiecte prioritare	Primăria Mintiu Gherlii Consultanți

Acțiuni de întreprins pe termen lung (2027)

Acțiuni	Responsabili
Finalizarea implementării proiectelor prioritare	Primăria Mintiu Gherlii Consultanți
Evaluarea implementării Strategiei de Dezvoltare Locală pentru perioada 2021-2027 și actualizarea acesteia pentru perioada post 2027	Primăria Mintiu Gherlii Consiliul Local Consultanți

III.3. MANAGEMENTUL IMPLEMENTĂRII STRATEGIEI. COMUNICAREA AFERENTĂ ACESTEIA

Principalele riscuri la adresa implementării Strategiei de Dezvoltare Locală a Comunei Mintiu Gherlii pentru perioada 2021-2027, așa cum au fost acestea definite la momentul elaborării documentului, sunt:

Risc identificat	Probabilitate de apariție	Impact asupra obiectivelor Strategiei	Măsuri de atenuare a riscurilor și de consolidare a capacității administrației locale
Demararea cu întârziere a programelor (de ex. PNS) și competiția ridicată între UAT-uri pentru atragerea de finanțări externe și guvernamentale nerambursabile	Ridicată	Ridicat	<p>Pregătirea din timp și temeinică a documentațiilor tehnico-economice aferente proiectelor prioritare în vederea maturizării acestora, mai ales în cazul unor competiții de proiecte de tip "primul venit, primul servit"</p> <p>Monitorizarea permanentă a tuturor apelurilor de proiecte din diferite programe, inclusiv cu sprijinul unui consultant privat, al GAL-ului etc.</p> <p>Contractarea de firme de consultanță cu experiență și succes dovedite în atragerea de fonduri.</p>
Resursele umane și informaționale limitate ale Primăriei pentru a pregăti și gestiona proiectele de investiții vizate	Ridicată	Mediu	<p>Recrutarea de personal suplimentar pe posturile vacante. (de ex. achiziții publice), cu precădere cu experiență în domeniul managementului de proiect, respectiv prin regândirea organigramei și a modului de</p>

			<p>alocare a sarcinilor pentru personalul existent.</p> <p>Formarea personalului propriu în domeniile-cheie pentru implementarea strategiei (de ex. management de proiect, urbanism, achiziții publice etc.).</p> <p>Achiziționarea de servicii de consultanță nu doar pentru pregătirea proiectelor, ci și pentru managementul implementării acestora.</p> <p>Colaborarea permanentă cu personalul GAL.</p>
<p>Interesul redus al sectorului ONG și privat de a implementa proiecte în parteneriat cu autorități locale</p>	<p>Medie</p>	<p>Mediu</p>	<p>Promovarea unei imagini favorabile a comunei și a administrației locale (de ex. prin intermediul unui site WEB, a Social Media, a interviurilor în mass-media etc.)</p> <p>Contactarea ONG-urilor cu experiență în diferite domenii (de ex. servicii sociale pentru romi, copii sau cultură) în alte UAT-uri din județ sau regiune pentru a încheia parteneriate cu administrația locală.</p> <p>Implementarea unui pachet de măsuri pentru atragerea de investiții private în comună (de ex. reglementări PUG/PUZ,</p>

			concesionare/vânzare terenuri, extinderea rețelelor publice, acordarea de facilități fiscale, medierea recrutării de personal etc.)
<p>Resursele financiare limitate ale comunei pentru implementarea proiectelor de investiții din strategie, inclusiv pentru asigurarea cofinanțării și a furnizării serviciilor publice</p>	Ridicată	Ridicat	<p>Creșterea gradului de colectare a taxelor și impozitelor locale</p> <p>Eficientizarea exploatarei economice a activelor imobiliare de care dispune comuna (vânzare, concesiune, închiriere imobile)</p> <p>Colaborarea permanentă cu CJ Cluj în vederea atragerii de sume suplimentare alocate proiectelor locale</p> <p>Compensarea veniturilor proprii scăzute prin atragerea de fonduri europene și guvernamentale disponibile în diferite programe.</p> <p>Solicitarea și utilizarea prefinanțărilor / avansurilor de la finanțatori</p> <p>Promovarea comunei ca destinație de investiții pentru creșterea bazei de impozitare locale.</p> <p>Eficientizarea modului de cheltuire a bugetului local (de ex. reducerea costurilor cu energia prin lucrări de eficientizare, realizarea de</p>

			lucrări edilitare în regie proprie, analiza atentă a modului de acordare a prestațiilor sociale etc.)
Întârzieri și dificultăți în implementarea proiectelor generate de procedurile anevoioase de achiziție publică și de neîndeplinirea obligațiilor contractuale de către operatorii economici selectați	Ridicată	Mediu	<p>Achiziționarea de servicii de consultanță pentru pregătirea temelor de proiectare, a caietelor de sarcini, a documentațiilor de atribuire și a modelelor de contracte pentru a preveni contestațiile și eventualele litigii</p> <p>Schimbul de bune practici cu UAT-uri care au implementat contracte similare.</p> <p>Gestionarea atentă a excedentului / deficitului secțiunii de dezvoltare a bugetului local</p>

Pentru elaborarea Strategiei de Dezvoltare Locală au fost organizate interviuri (inclusiv telefonice, pe durata pandemiei) cu Primarul și personalul de execuție din cadrul Primăriei Mintiu Gherlii, care au vizat colectarea de informații/date, precum și propuneri de proiecte, dar și cu alți actori locali interesați de acest demers (în paralel cu procesul de consultare aferent actualizării Planului Urbanistic General). De asemenea, au fost trimise adrese scrise pentru colectarea unor informații similare. Varianta de lucru a strategiei a fost transmisă de către aparatul Primarului către consilierii locali, înaintea supunerii spre aprobare a acesteia și a fost disponibilă în format fizic și electronic la sediul Primăriei pentru toți actorii interesați în vederea consultării, în condițiile legislației în vigoare, astfel încât să fie colectate observații/completări, care au fost ulterior integrate de consultant în varianta finală a documentului.

După aprobare sa în Consiliul Local, recomandăm ca Strategia de Dezvoltare Locală să fie publicată pe site-ul WEB al Primăriei Mintiu Gherlii și să fie transmisă spre informare GAL "Someș Transilvan", Consiliului Județean și Instituției Prefectului Cluj, respectiv ADI-urilor din care comuna face parte.

III.4. MONITORIZAREA IMPLEMENTĂRII STRATEGIEI

Pașii propuși în vederea monitorizării atingerii țintelor asumate prin Strategia de Dezvoltare Locală a Comunei Mintiu Gherlii sunt:

- La începutul fiecărui an calendaristic, o persoană din aparatul executiv al Primăriei (desemnată printr-o dispoziție a Primarului), va pregăti un scurt raport de progres al implementării Strategiei, la care se va anexa valoarea indicatorilor de realizare imediată aferenți anului precedent. Acesta va fi prezentat conducerii Primăriei, precum și Consiliului Local, în vederea întreprinderii măsurilor de remediere a diferitelor obstacole întâmpinate în calea ducerii la îndeplinire a proiectelor prioritare. Primul astfel de raport va fi prezentat la începutul anului 2022, cu indicatorii aferenți anului 2021;
- Raportul de monitorizare prezentat la începutul fiecărui an va avea următoarea structură minimală:
 - *Introducere: informații succinte privitoare la perioada acoperită de raportul de monitorizare, sursele de date utilizate pentru aprecierea progresului în implementarea Strategiei (de ex. date furnizate de Aparatul de Specialitate, de personalul GAL, de CJ, de operatorul de salubritate etc.), dificultăți întâmpinate.*
 - *Descrierea activităților desfășurate în procesul de monitorizare (de ex. colectarea și centralizarea datelor de la actorii sus-menționați, informări primite de la consultanți, proiectanți, executanți, finanțatori etc.);*
 - *Analiza riscurilor aferente implementării Strategiei (plecând de la riscurile deja prezentate în document, la care se pot adăuga altele identificate pe parcursul implementării);*
 - *Prezentarea proiectelor prioritare care au făcut obiectul procesului de monitorizare, plecând de la fișele prezentate în Strategie;*
 - *Recomandări de eficientizare a implementării fiecărui proiect prioritar în parte;*
 - *Concluzii finale - o apreciere generală privind progresul înregistrat în implementarea Strategiei.*

La finalul perioadei de implementare a Strategiei de Dezvoltare Locală, adică la sfârșitul anului 2026 sau începutul anului 2027, se va genera un Raport final de monitorizare a implementării Strategiei, care se va prezenta de asemenea conducerii Primăriei și Consiliului Local, care va include o analiză a:

- *gradului de realizare a indicatorilor de rezultat cuprinși în strategie;*
- *impactului efectiv în termeni de eliminare a punctelor slabe identificate în Analiza SWOT;*

- *sustenabilității rezultatelor obținute (de ex. asigurarea cheltuielilor de operare și mentenanță aferente obiectivelor realizate, asigurarea necesarului de resurse umane pentru funcționarea acestora etc.);*
- *motivelor care au stat la baza succesului sau insuccesului în implementarea proiectelor prioritare;*
- *eventualelor riscuri manifestate și neplanificate;*
- *lecțiilor învățate din implementarea actualei strategii pentru planificarea investițiilor în perioada următoare (post 2027).*

În ceea ce privește actualizarea documentului strategic, lista de proiecte prioritare aferentă Strategiei poate fi completată / modificată de către Consiliul Local, prin adoptarea unei HCL, cu condiția ca noile acțiuni / proiecte să fie subscrise viziunii, obiectivului general, obiectivelor specifice, direcțiilor de acțiune strategică și priorităților de investiții definite pentru intervalul de timp 2021-2027. Pentru a asigura totuși o coerență în timp a efortului de planificare a investițiilor și a resurselor locale, recomandăm că astfel de modificări să fie operate doar în situații de excepție, bine fundamentate: catastrofe naturale (de ex. inundații, alunecări de teren) care impun noi investiții; modificarea unor documente de reglementare care impun măsuri locale de aliniere la acestea; apariția de noi oportunități de finanțare guvernamentală sau europeană etc.

În vederea monitorizării stadiului de implementare a strategiei și a evaluării acesteia, propunem utilizarea următorilor indicatori de rezultat – utilizați în scop de monitorizare anuală, la nivel de obiective specific:

Indicatorii de rezultat (la nivel de obiectiv specific):

Obiectivul specific	Indicatorul de rezultat	U.M.	Valoarea țintă pentru anul 2027	Sursa de documentare
Obiectivul specific nr. 1: Promovarea unei accesibilități sporite, inclusiv la infrastructura de comunicații, și promovarea unei mobilități durabile în rândul tuturor categoriilor de participanți la trafic, în scopul reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră, a reducerii poluării fonice și a numărului de accidente	Lungimea drumurilor de interes local modernizate	Km.	5	Primărie
	Lungimea drumurilor de exploatare agricolă modernizate	Km.	10	Primărie
	Lungimea pistelor pentru bicicliști amenajate	Km.	15	Primărie
	Lungimea trotuarelor amenajate / modernizate	Km.	15	Primărie
Obiectivul specific nr. 2: Asigurarea accesului tuturor cetățenilor la infrastructură și servicii comunitare de utilități publice la standarde urbane, conforme	Lungime rețea de apă potabilă realizată	Km	15	Primărie Operator regional
	Lungime rețea de canalizare realizată	Km	20	Primărie Operator regional

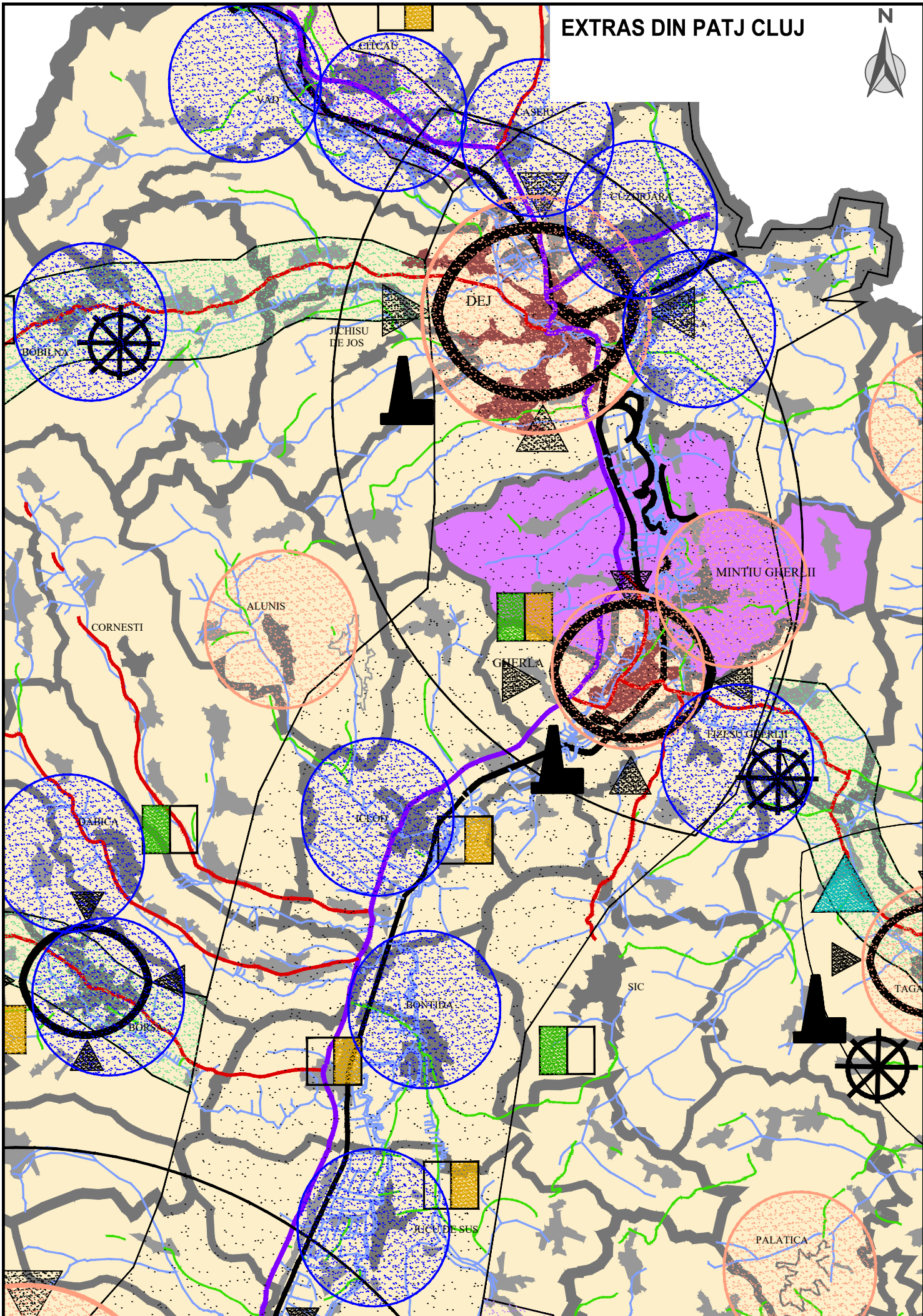
cu directivele europene din domeniul mediului și schimbărilor climatice	Lungime rețea de distribuție a gazelor naturale realizată	Km	20	Primărie Operator distribuție
	Corpuri de iluminat public cu LED instalate	Buc	100	Primărie
Obiectivul specific nr. 3: Prevenirea marginalizării și a excluziunii, prin asigurarea accesului egal al cetățenilor la infrastructură și servicii de educație, sănătate, asistență socială, cultură, sport și recreere de calitate	Unități de învățământ modernizate și dotate	Nr.	1	Primărie
	Unități de învățământ nou-construite	Nr.	1	Primărie
	Microbuze școlare achiziționate	Nr.	1	Primărie
	Unități sanitare (dispensare) modernizate și dotate	Nr.	1	Primărie
	Unități sanitare (puncte sanitare) nou-amenajate	Nr.	3	Primărie
	Capele mortuare construite	Nr.	3	Primărie
	Centre / servicii sociale nou-înființate	Nr.	1	Primărie
	Cămine culturale modernizate / dotate	Nr.	3	Primărie
	Parcuri de joacă amenajate	Nr.	4	Primărie

	Baze sportive construite	Nr.	1	Primărie
	Terenuri de sport amenajate	Nr.	3	Primărie
Obiectivul specific nr. 4: Atragerea de noi investiții private, respectiv sprijinirea fermierilor și a întreprinzătorilor locali pentru crearea de noi locuri de muncă, creșterea veniturilor populației și a încasărilor la bugetul local	Piețe agroalimentare / târguri amenajate	Nr.	1	Primărie
	Parcuri agro-industriale amenajate	Nr.	1	Primărie
	Turiști cazați annual	Nr.	2000	INS. Baza de date TEMPO Online
	Locuri de muncă nou-create în comună	Nr.	100	INS. Baza de date TEMPO Online
Obiectivul specific nr. 5: Protejarea și conservarea patrimoniului natural al comunei, reducerea vulnerabilității la riscuri asociate schimbărilor climatice, respectiv asigurarea unei calități ridicate a	Platforme de depozitare a deșeurilor de grajd amenajate	Nr.	1	Primărie
	Planuri de management a siturilor NATURA 2000 implementate	Nr.	1	Primărie Custode / ANANP
	Arbori plantați	Nr.	100	Primărie
	Spații verzi amenajate	Mp	5000	Primărie

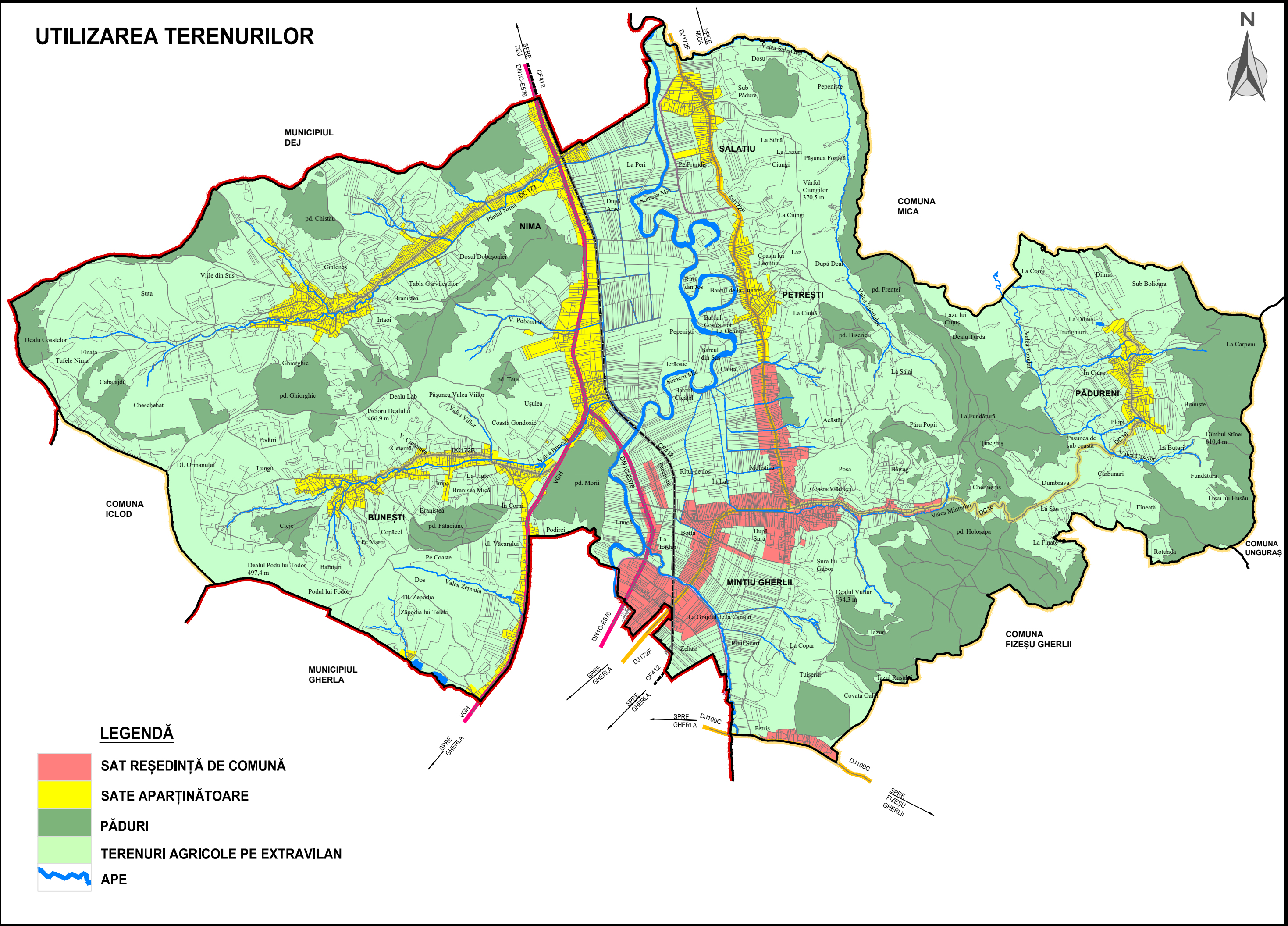
mediului înconjurător pentru cetățeni	Gospodării afectate de inundații și alunecări de teren	Nr.	0	Primărie ISU
	Clădiri publice dotate cu panouri solare	Nr.	2	Primărie
Obiectivul specific nr. 6: Tranziția la un model de guvernare locală și la servicii publice transparente, digitalizate și eficiente, care să asigure un grad ridicat de satisfacție al cetățenilor și mediului de afaceri, respectiv să permită atingerea țintelor stabilite prin documentele locale de planificare	Fonduri europene (inclusiv PNRR) absorbite în perioada 2021-2027	Mil. Euro	7.500.000	Primărie
	PUZ-uri elaborate de administrația locală	Nr.	2	Primărie
	Acorduri de parteneriate semnate cu organizații private în vigoare	Nr.	3	Primărie
	Evenimente de consultare a cetățenilor organizate / an	Nr.	5	Primărie
	Site-uri WEB actualizate	Nr.	1	Primărie
	Servicii publice disponibile online	Nr.	3	Primărie
	Posturi vacante din organigrama Primăriei	Nr.	0	Primărie
	Echipamente nou achiziționate pentru servicii publice	Nr.	5	Primărie

	Sedii administrative nou-construite	Nr.	1	Primărie
	Ponderea imobilelor înscrise în sistemul de cadastru și publicitate imobiliară	%	100	Primărie

EXTRAS DIN PATJ CLUJ

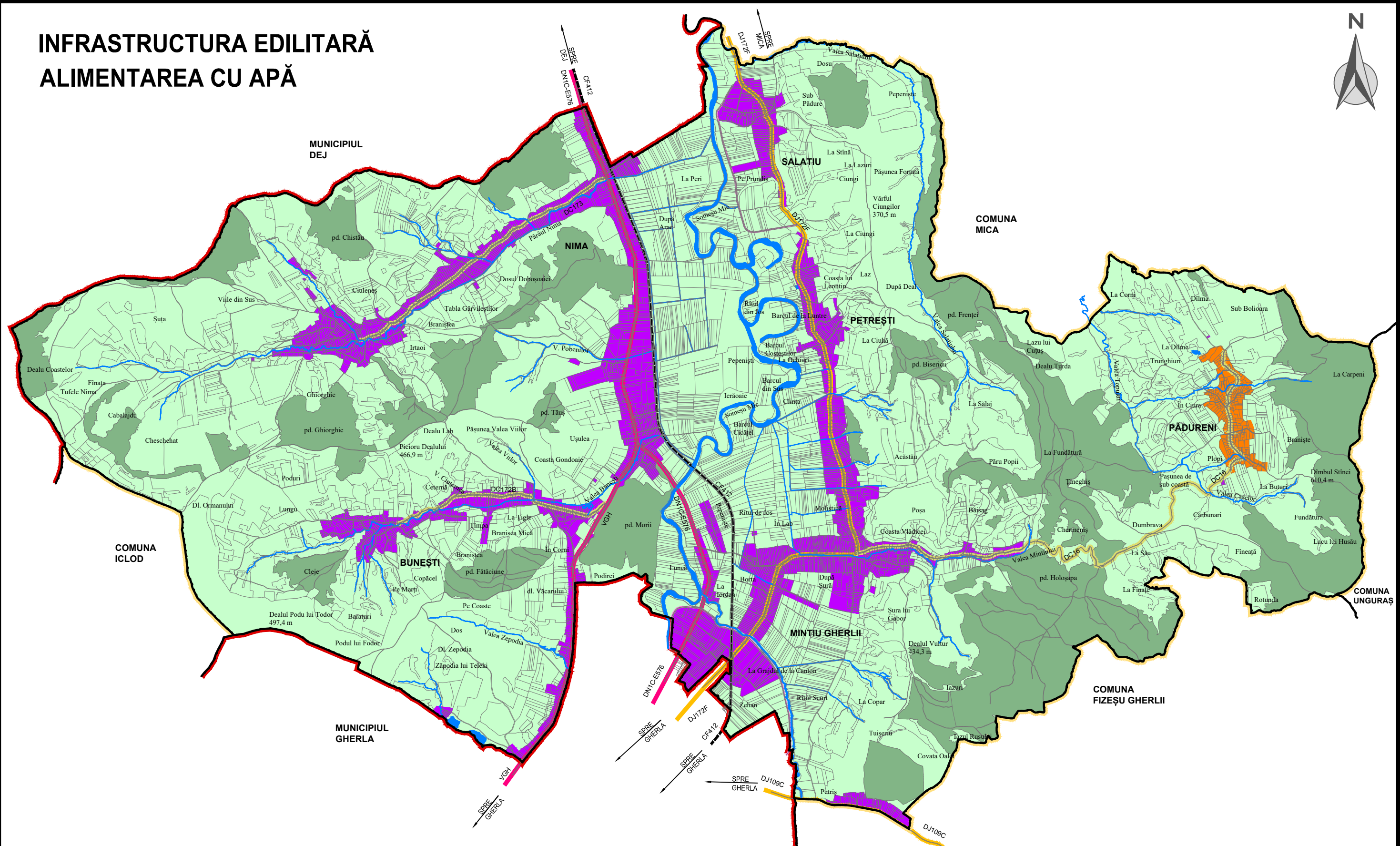
UTILIZAREA TERENURILOR

LEGENDĂ

- SAT REȘEDINȚĂ DE COMUNĂ
- SATE APARTINĂTOARE
- PĂDURI
- TERENURI AGRICOLE PE EXTRAVILAN
- APE

INFRASTRUCTURA EDILITARĂ ALIMENTAREA CU APĂ

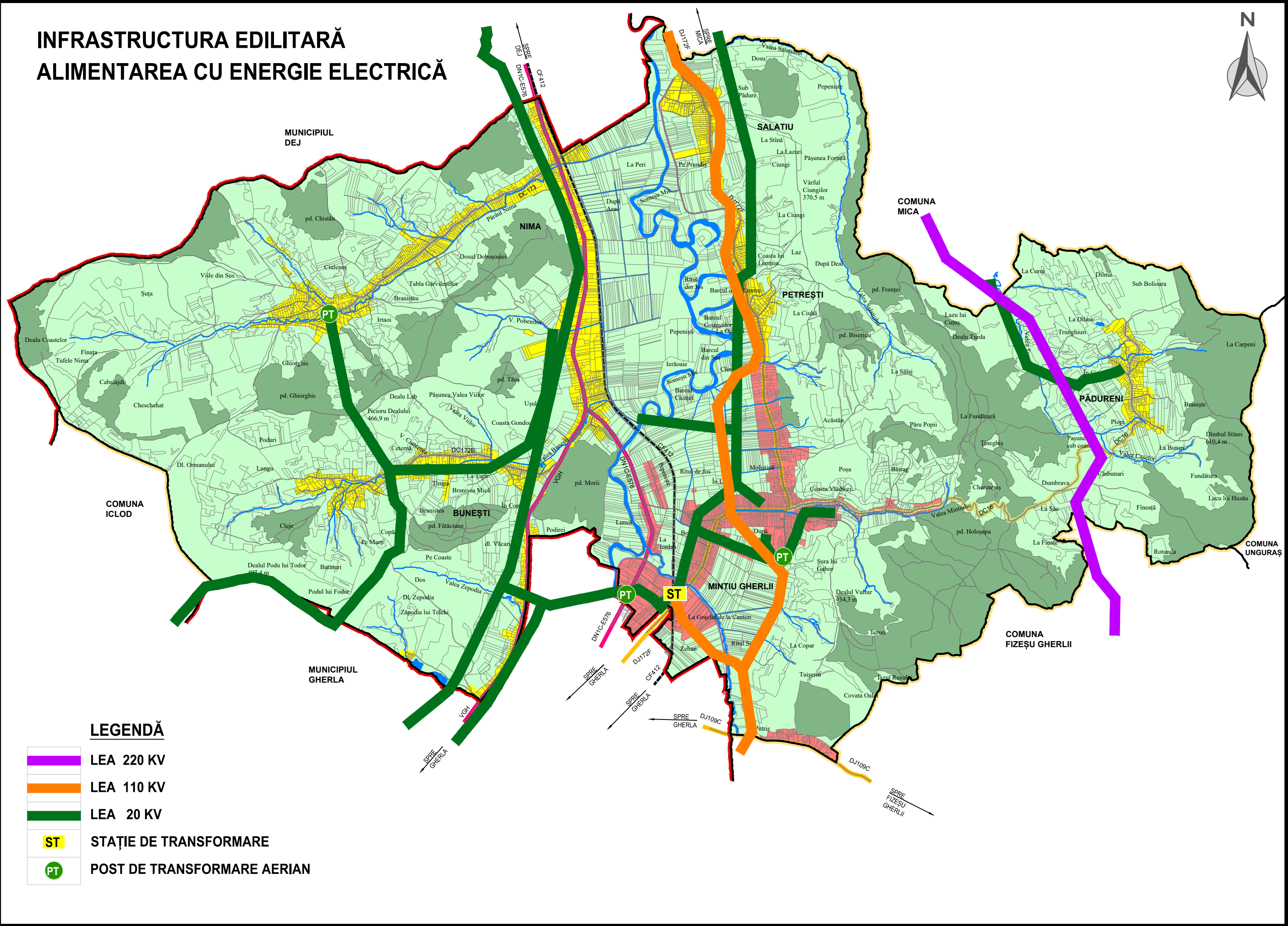
LEGENDĂ

LOCALITĂȚI ALIMENTATE CU APĂ

ZONE NEALIMENTATE CU APĂ

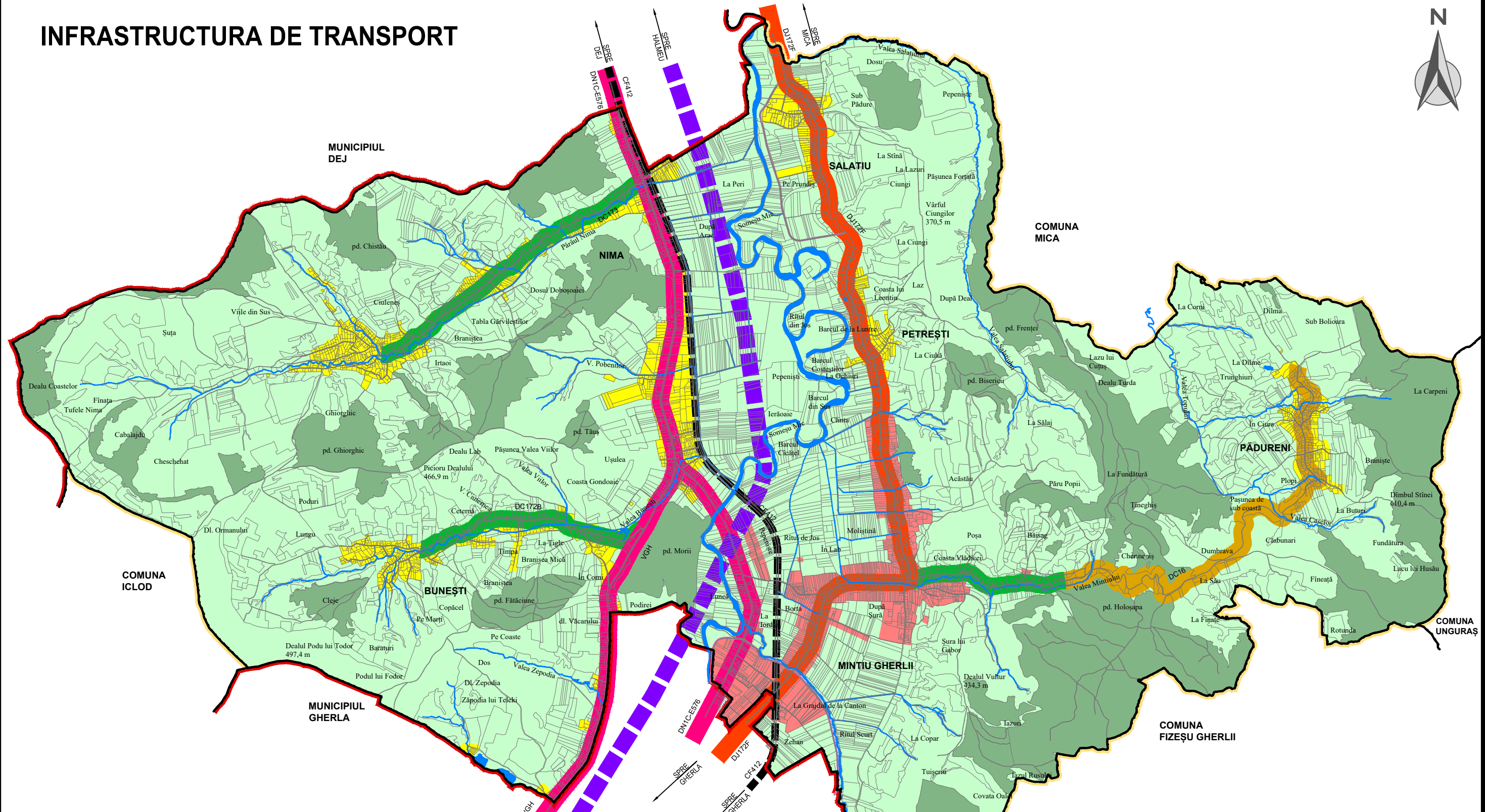
INFRASTRUCTURA EDILITARĂ ALIMENTAREA CU ENERGIE ELECTRICĂ

LEGENDĂ

- LEA 220 KV
- LEA 110 KV
- LEA 20 KV
- ST STAȚIE DE TRANSFORMARE
- PT POST DE TRANSFORMARE AERIAN

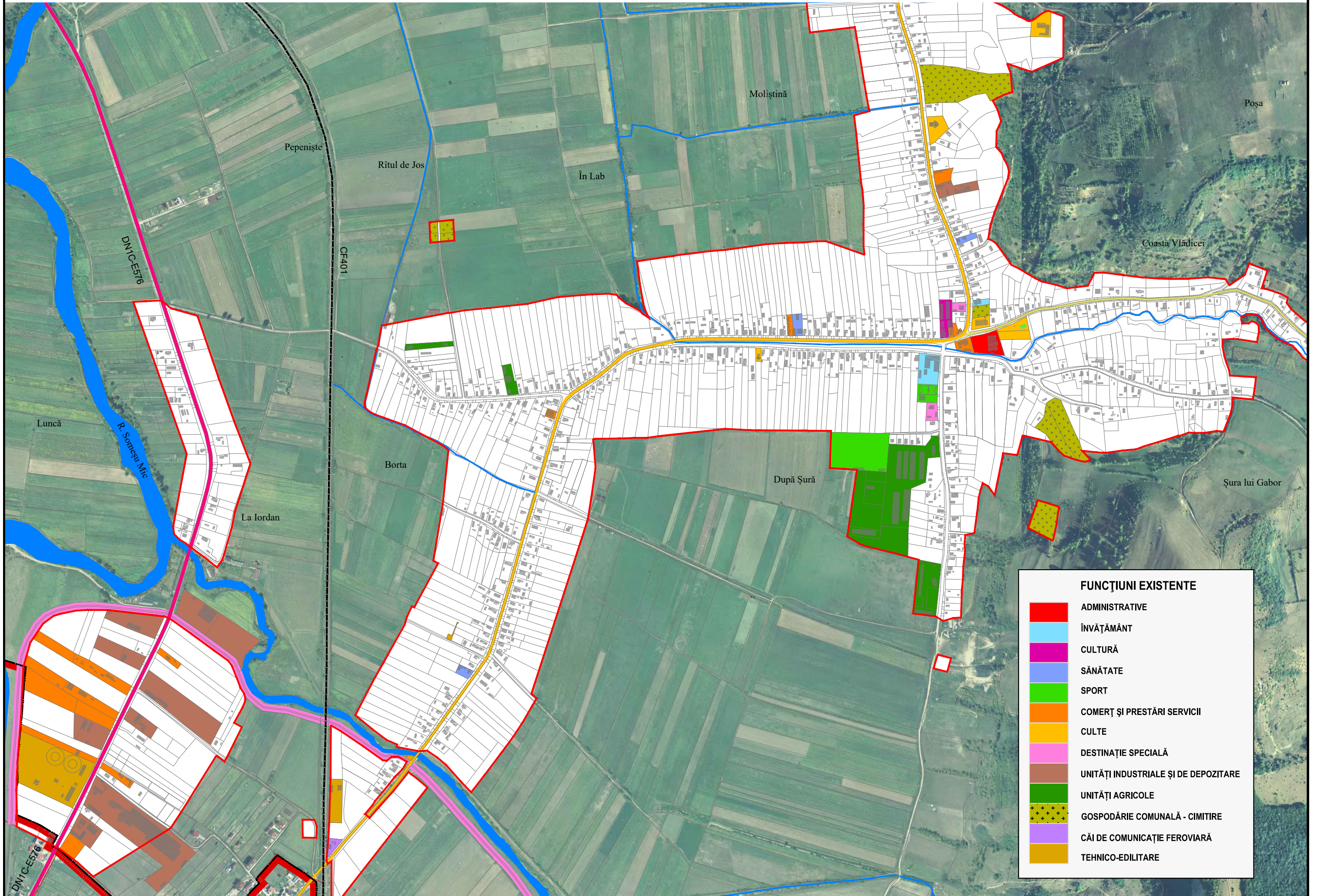
INFRASTRUCTURA DE TRANSPORT

LEGENDĂ

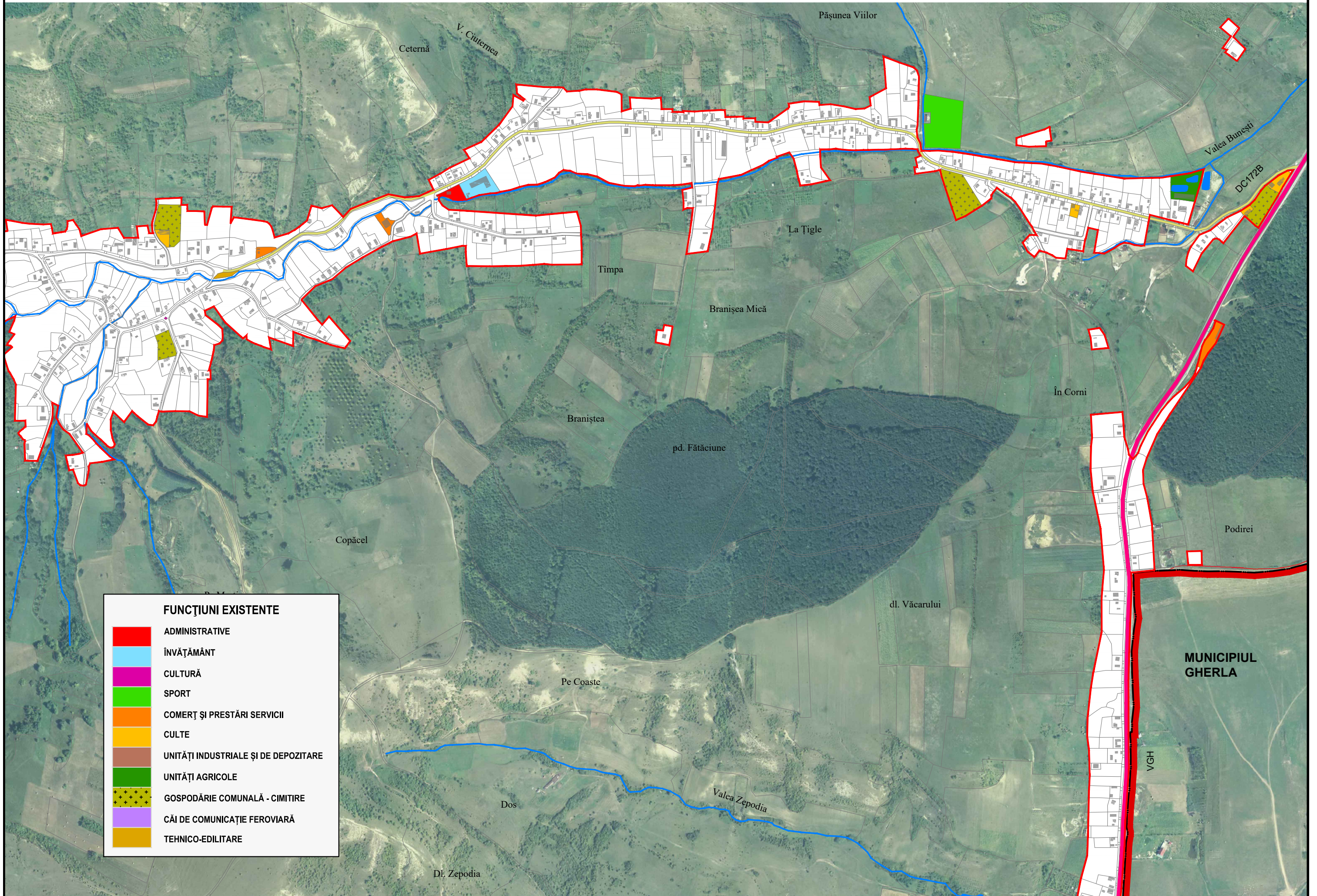
- DRUM EXPRES PROPUȘ "SOMEȘ EXPRES - DX4" - 5,6 KM
- DRUM NAȚIONAL ASFALTAT - 10,7 KM
- DRUM JUDEȚEAN ASFALTAT - 8,4 KM
- DRUM COMUNAL ASFALTAT - 7,9 KM
- DRUM COMUNAL NEASFALTAT - 5,6 KM
- CALE FERATĂ ELECTRIFICATĂ - 7,4 KM

FUNȚIUNI EXISTENTE - SAT MINTIU GHERLII

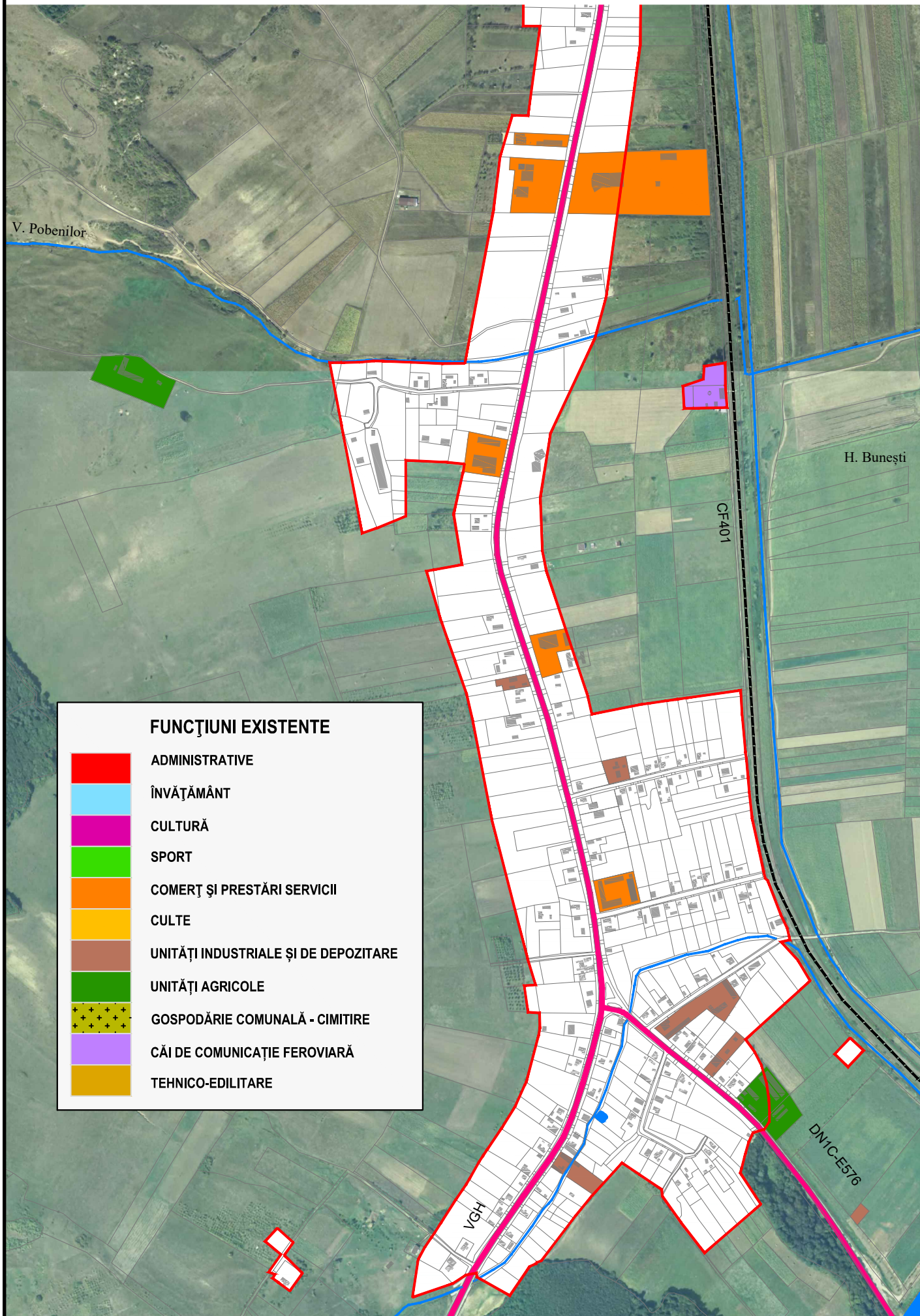

FUNȚIUNI EXISTENTE	
■	ADMINISTRATIVE
■	ÎNVĂȚĂMÂNT
■	CULTURĂ
■	SĂNĂTATE
■	SPORT
■	COMERȚ ȘI PRESTĂRI SERVICII
■	CULTE
■	DESTINAȚIE SPECIALĂ
■	UNITĂȚI INDUSTRIALE ȘI DE DEPOZITARE
■	UNITĂȚI AGRICOLE
■ ✕	GOSPODĂRIE COMUNALĂ - CIMITIRE
■	CĂI DE COMUNICAȚIE FEROVIARĂ
■	TEHNICO-EDILITARE

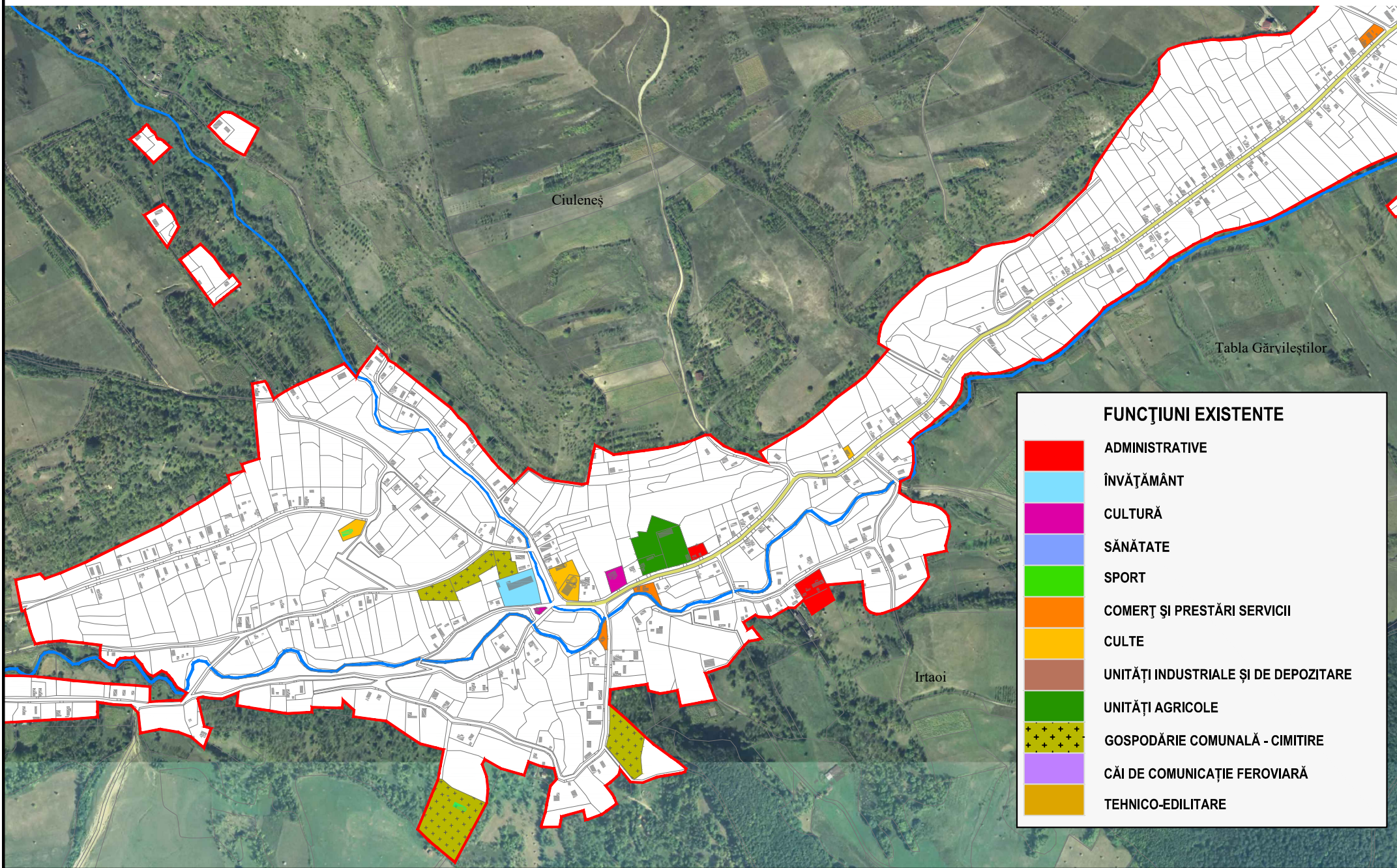
FUNȚIUNI EXISTENTE - SAT BUNEȘTI 1

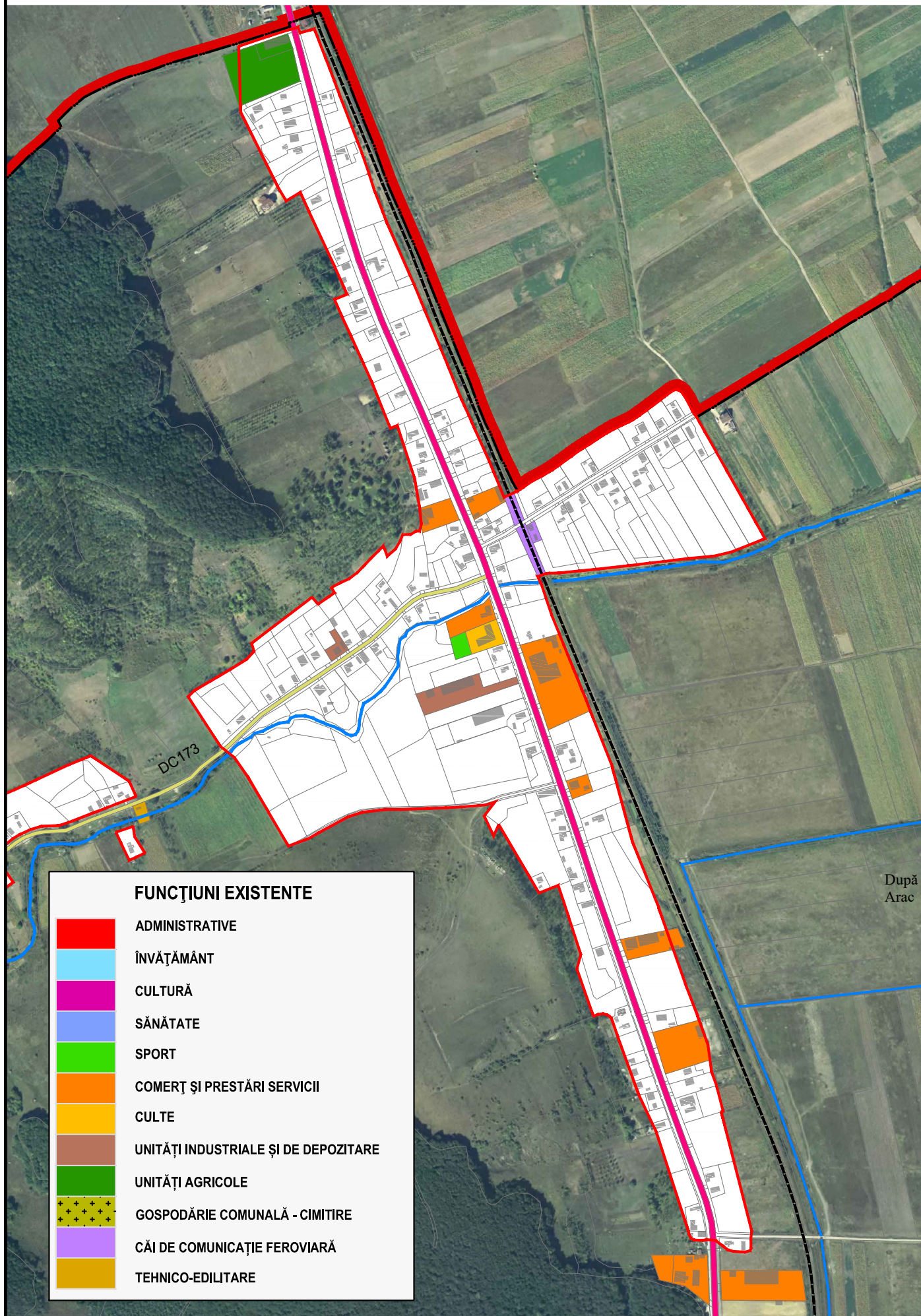
FUNȚIUNI EXISTENTE - SAT BUNEȘTI 2

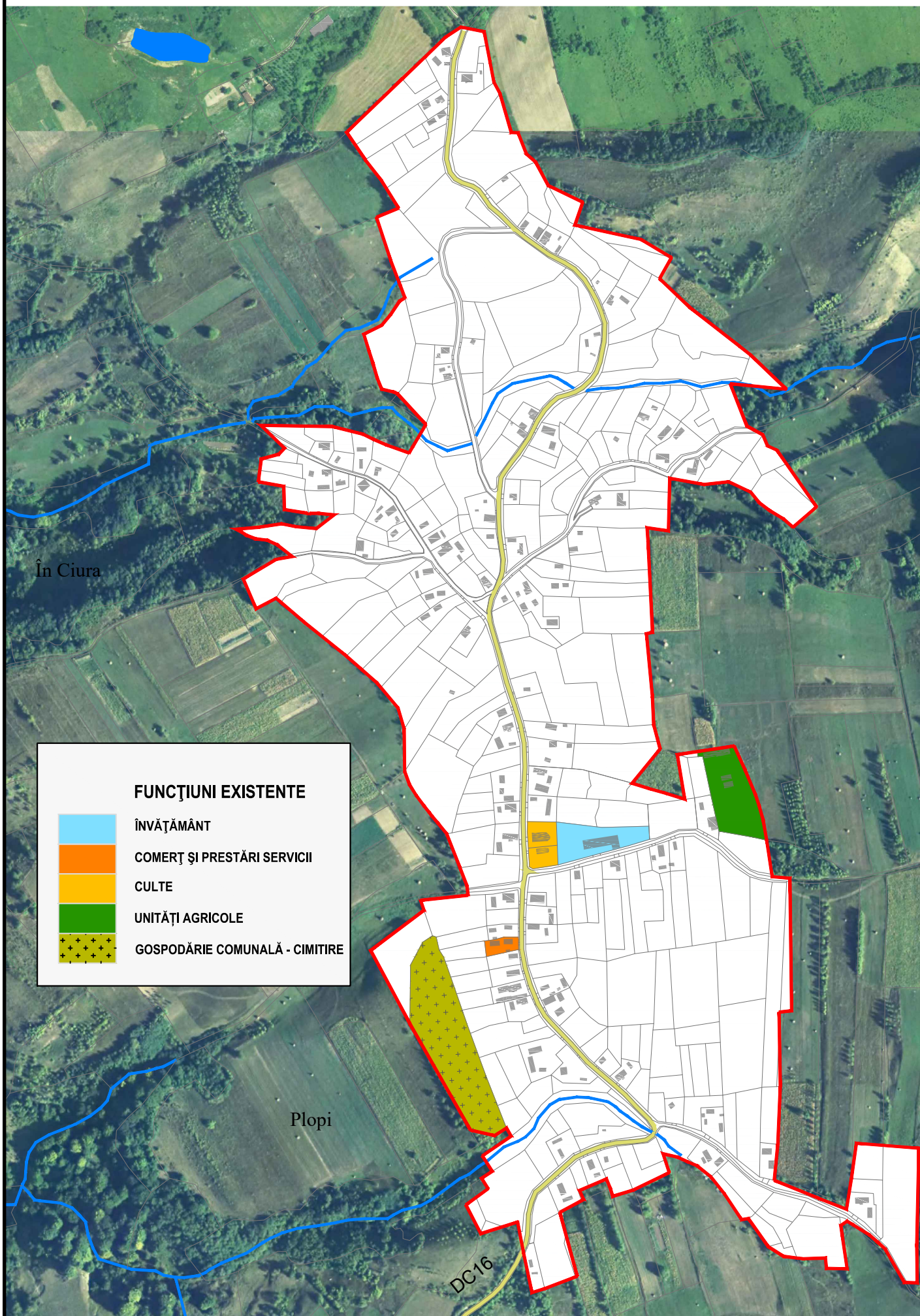
FUNȚIUNI EXISTENTE - SAT NIMA 1

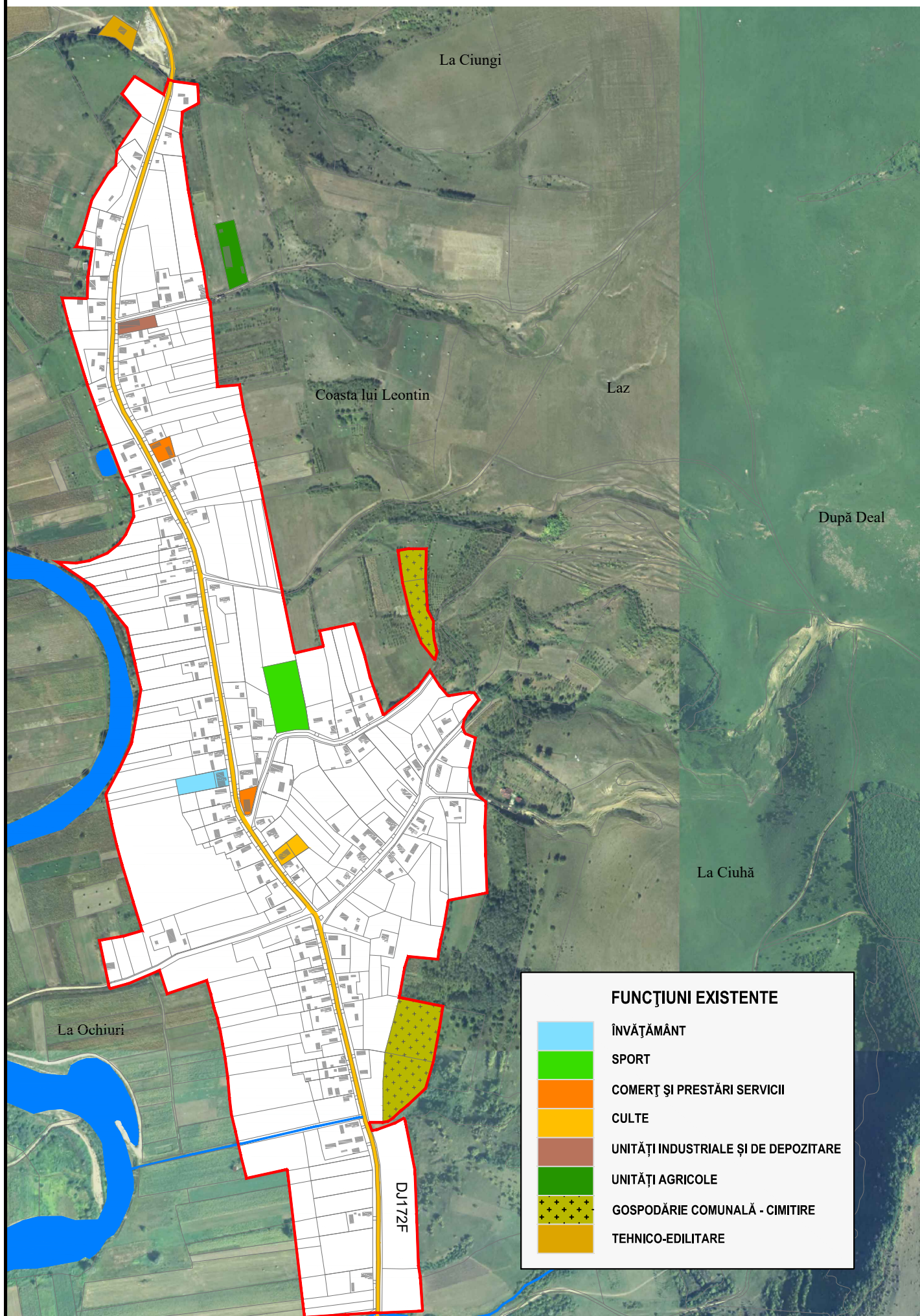
FUNȚIUNI EXISTENTE - SAT NIMA 2

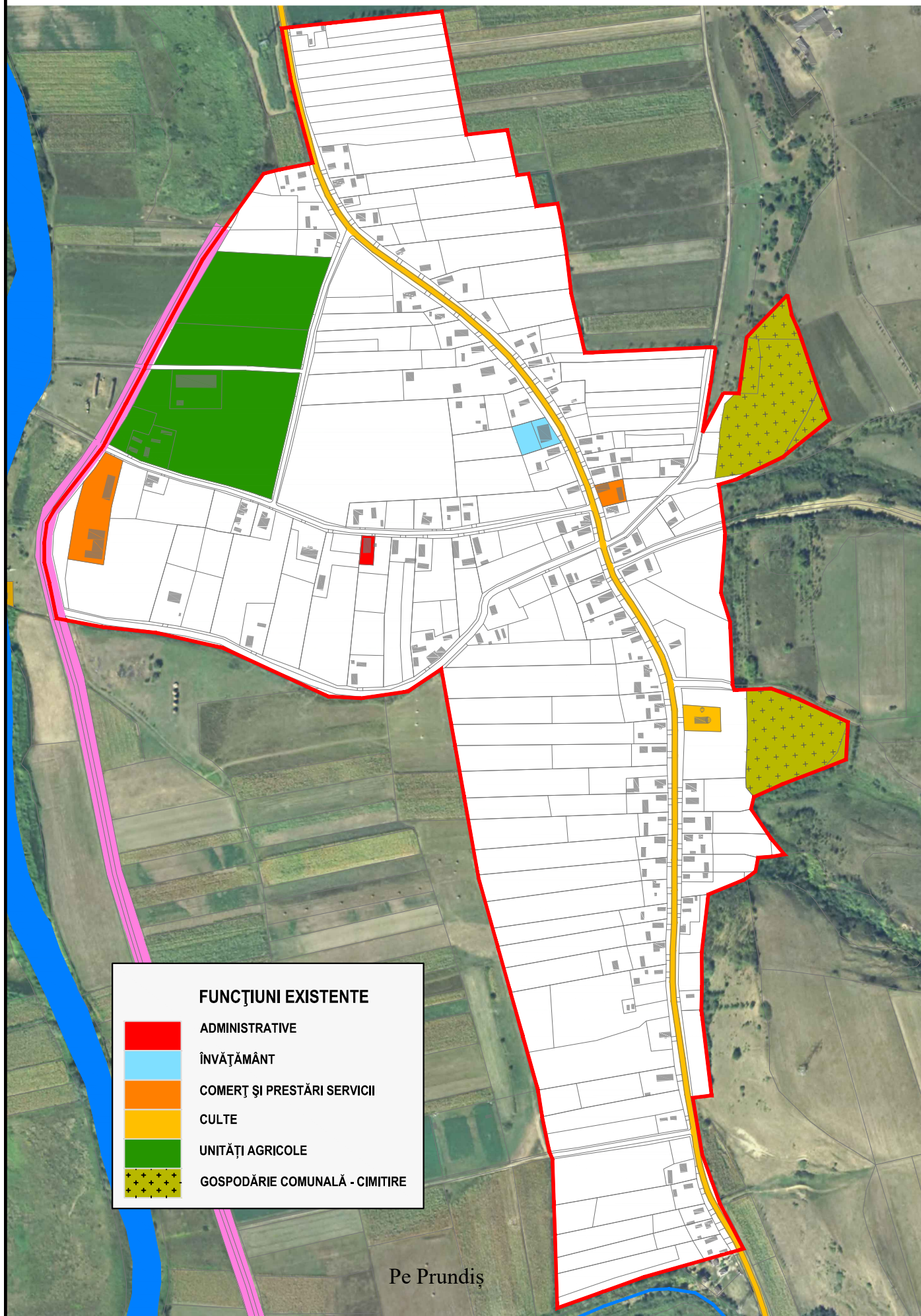
FUNȚIUNI EXISTENTE - SAT PĂDURENI

FUNȚIUNI EXISTENTE - SAT PETREȘTI

FUNȚIUNI EXISTENTE - SAT SALATIU

FUNȚIUNI EXISTENTE

	ADMINISTRATIVE
	ÎNVĂȚĂMÂNT
	COMERȚ ȘI PRESTĂRI SERVICII
	CULTE
	UNITĂȚI AGRICOLE
	GOSPODĂRIE COMUNALĂ - CIMITIRE

Pe Prundiș